Articol I. Agatha Christie

Articol I. Agatha Christie

Articol II. Doamna Mcginty a murit

Lui Peter Saunders, în semn de recunoştinţă pentru amabilitatea sa faţa de autori

Capitolul 1

Hercule Poirot ieşi din restaurantul Vieille Grand'mère din Soho. Îşi ridică gulerul, mai degrabă din prudenţă decât din necesitate, nefiind o noapte rece… La vârsta mea nu-ţi mai asumi „riscuri”, obişnuia să spună.

În ochi avea o licărire de plăcere. Escargot-ul de la Vieille Grand'mère fusese delicios. O adevărata descoperire această cârciumioară nesofisticată! Meditativ, ca un căţel bine hrănit, îşi plimbă vârful limbii peste buze, apoi îşi scoase batista din buzunar şi-şi şterse mustaţa.

Da, mâncase bine… Şi acum?

Un taxi, care tocmai trecea, încetini aproape invitându-1. Poirot ezită un moment, dar nu făcu nici un semn. De ce să ia un taxi? Ar ajunge acasă mult prea devreme pentru a merge la culcare.

— Ce păcat, murmură Poirot, că nu putem mânca decât de trei ori pe zi…

Ceaiul de la ora cinci era ceva cu care nu se obişnuise niciodată. „Dacă bei un ceai dupâ-amiaza, nu vei avea la momentul cinei sucurile gastrice potrivite. Şi să nu uităm, cina este masa supremă a zilei!”

Nici cafeaua de dimineaţă nu era pentru el. Nu. Cioco-lată şi croissants la micul dejun, déjeuner1 la ora 12.30 pe cât posibil, dar oricum nu mai târziu de ora unu, şi punctul culminant: Le Dâner!2

Acestea erau momentele importante ale unei zile din viaţa lui Poirot. Toată viaţa îşi tratase stomacul cu seriozi-tate, şi acum, la bătrâneţe, culegea roadele. Mâncatul nu era doar o plăcere fizică, era şi o cercetare intelectuală, pentru că între mese petrecea destul de mult timp căutând alte mâncăruri noi şi delicioase. La Vieille Grand'mère era chiar rezultatul unei astfel de căutări şi tocmai primise aprobarea de gastronom a lui Poirot.

Din păcate, mai trebuia să-şi pună şi seara la cale.

Detectivul oftă.

„Dacă măcar ce cher Hastings ar fi liber…”

Îşi aminti cu plăcere de vechiul său prieten.

„Primul meu prieten în această ţară şi cel mai drag dintre toţi. E adevărat că mă enerva foarte des, dar îmi mai amintesc asta acum? Nu. Îmi amintesc doar felul lui de-a se mira, de a-mi aprecia cu gura căscată talentul şi uşurinţa cu care îl păcăleam fără să spun un singur cuvânt neadevărat, îmi amintesc nedumeririle lui, uluirea din clipa în care în sfârşit întrezărea adevărul care mie îmi fusese clar încă de la început. Ce cher, cher ami! Slăbiciunea mea fusese de vină întotdeauna, slăbiciunea mea de a-mi da aere. Hastings nu putuse înţelege niciodată asta. Dar este cu adevărat necesar pentru un om cu calităţile mele să se admire – şi pentru asta, e nevoie de stimuli din afară. Nu pot să stau pur şi simplu toată ziua într-un fotoliu şi să reflectez la cât sunt de admirabil. Avem nevoie de-o atingere omenească. Avem nevoie de ceea ce se numeşte astăzi provocare.”

Poirot oftă din nou şi se întoarse pe Shaftesbury Avenue.

Să traverseze spre Leicester Square şi sâ-şi petreacă seara la un cinematograf? Se încruntă uşor şi clătină din cap. Cinematograful mai mult îl enerva cu superficialitatea subiectelor, cu lipsa unui fir logic în argumentare; chiar şi fotografiile îi păreau lui Poirot simple portrete ale scenelor şi obiectelor, menite să le facă pe acestea din urmă să pară cu totul diferite faţă de ce erau ele în realitate.

„Totul e prea artistic în zilele noastre”, decise Poirot. Nu mai exista nicăieri acea dragoste faţă de ordine şi metodă pe care el o preţuia atât de mult. Şi rareori mai întâlneai vreun semn de apreciere a subtilităţii. La modă erau acum scenele de violenţă şi brutalitate, iar ca fost poliţist, Poirot era deja plictisit de toate acestea. Pe vremuri văzuse multă violenţă. Fusese mai mult regula decât excepţia şi deja găsea agresivitatea obositoare şi stupidă.

„Adevărul este, îşi spuse Poirot, în timp ce se întorcea către casă, că nu sunt în pas cu lumea modernă şi că sunt, la modul superior, un sclav, aşa cum şi alţi oameni sunt nişte sclavi. Munca m-a înrobit ca şi pe ei. Când au timp liber, nu au cu ce sâ-1 umple. Când se pensionează, fmanţistul se apucă de golf, micul negustor plantează bulbi în grădină, eu mănânc. Dar vin din nou şi zic, păcat că omul nu poate mânca decât de trei ori pe zi. Şi între mese rămâne un gol”.

Trecu pe lângă un vânzător de ziare şi-şi aruncă privirea pe un titlu: „Procesul lui Mcginty. Verdictul”.

Nimic deosebit. Îşi amintea vag un mic paragraf dintr-un articol. Nu fusese o crimă interesantă: unei bătrâne sărmane i se dăduse în cap pentru câteva lire. Brutalitate crudă şi lipsită de orice sens.

Poirot intră în curtea interioară a blocului său. Ca întotdeauna, inima i se umplu de bucurie. Era mândru de casa lui – o splendidă clădire simetrică. Ascensorul îl duse la etajul trei, unde se afla apartamentul luxos cu impecabile corpuri de iluminat din crom, cu fotolii pătrate şi ornamente rectangulare foarte sobre. Fără îndoială, în încăpere nu exista nici o linie curba.

Descuie uşa şi intră în holul alb, pătrat. George, majordomul, îi veni în întâmpinare.

— Bună seara, domnule. Va aşteaptă cineva… Un gentleman, spuse acesta ajutându-1 cu îndemânare pe Poirot să-şi scoată haina.

— Într-adevăr?

Poirot sesizase pauza pe care o făcuse George înainte de a rosti cuvântul „gentleman”. Majordomul său era expert în snobi.

— Cum se numeşte?

— Este vorba despre un oarecare domn Spence.

— Spence.

Pe moment numele acesta nu-i spuse nimic lui Poirot, deşi ştia că ar fi trebuit.

Se opri o clipă în faţa oglinzii pentru a-şi aranja perfect mustaţa, apoi deschise uşa de la salon şi intră. Bărbatul care şedea într-unui din fotoliile mari şi pâtrăţoase se ridică.

— Bună ziua, domnule Poirot, sper că vă amintiţi de mine. A trecut mult timp… Comisarul Spence.

— Bineînţeles.

Poirot îi strânse mâna cu căldură.

Comisarul Spence de la Poliţia Kilchester. Un caz foarte interesant care fusese… Aşa cum spusese şi Spence, cu mult timp în urmă…

Poirot îşi îmbie oaspetele cu un aperitiv răcoritor.

— Grenadine? Crème de menthe? Bénédictine? Crème de cacao…?

George intră cu o tavă pe care se aflau o sticlă de whisky şi un sifon.

— Sau poate preferaţi o bere, domnule? Murmură el către vizitator.

Faţa comisarului Spence se lumină.

— O bere pentru mine, răspunse el.

Poirot fu încă o dată uimit de eficienţa lui George. Nu avea nici cea mai vagă idee că exista o astfel de băutură în casă şi oricum era absolut de neînţeles pentru el cum cineva poate prefera berea unui lichior dulce.

După ce Spence îşi primi halba cu spumă, Poirot îşi turnă un păhărel de crème de menthe.

— Este minunat din partea dumneavoastră sa mă vizi-taţi. Minunat. Veniţi de la…?

— Kilchester. Mă voi pensiona peste şase luni. De fapt, ar fi trebuit s-o fac de acum nouă luni, dar m-au rugat să mai rămân, şi am rămas.

— O decizie înţeleaptă, comentă Poirot, foarte înţeleaptă…

— Credeţi? Încă mă mai întreb, nu sunt foarte convins.

— Ba da, ba da, aţi chibzuit foarte bine, insistă Poirot. Nu ştiţi ce înseamnă orele lungi de plictiseală.

— A, dar o să am multe de făcut la pensie. Anul trecut ne-am mutat într-o casă nouă, cu grădină. Dar spre ruşinea mea, nu m-am ocupat deloc de ea aşa cum ar fi trebuit.

— Înţeleg, faceţi parte dintre aceia cărora le place grădinăritul. Am luat şi eu cândva hotărârea asta, să trăiesc la ţară şi să cultiv dovlecei. Nu am avut însă nici un succes. Nu am temperamentul corespunzător.

— Să-mi fi văzut dovleceii anul trecut, se entuziasma Spence. Colosali! La fel şi trandafirii. Sunt mort după trandafiri. Voi avea… Se opri brusc. Nu despre asta am venit să discutăm.

— Nu, sigur că nu. Aţi venit să revedeţi o veche cunoş-tinţă – foarte drăguţ din partea dumneavoastră, apreciez.

— Mă tem că e mai mult de-atât, domnule Poirot. O să fiu sincer – vreau ceva de la dumneavoastră.

Poirot murmură cu delicateţe:

— Aveţi cumva vreo ipotecă de plătit? Aţi dori poate un împrumut…

Spence îl întrerupse cu o voce îngrozită:

— Oh, Doamne Dumnezeule, nu e vorba de bani! Nimic de genul ăsta.

Poirot îşi flutură mâinile, scuzându-se delicat:

— Vă rog să mă iertaţi.

— Vă spun direct, e o neobrăzare din partea mea, şi dacă o să mă trimiteţi la plimbare, o să înţeleg.

— Nu va fi cazul. Continuaţi, vă rog.

— E vorba de cazul Mcginty. Poate aţi citit despre el…

— Nu cu foarte mare atenţie. O doamnă Mcginty a fost găsită moartă într-un magazin sau într-o casă. Cum a

murit?

Spence se holbă la el.

— Dumnezeule! Asta mă duce înapoi în timp. Extraordinar! Şi nu mă gândisem până acum.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Nimic. Doar un joc, un joc de copii. Îl jucam când eram mici. Stăteam înşiraţi, întrebam şi răspundeam. „Doamna Mcginty a murit.” „Cum a murit?” „într-un genunchi, aşa ca mine.” Şi apoi următoarea întrebare, „Doamna Mcginty a murit”. „Cum a murit?” „Cu mâna întinsă, aşa ca mine.” Şi toţi îngenuncheam, întindeam bra-ţul drept şi rămâneam nemişcaţi. Şi apoi, gata! „Doamna Mcginty a murit.” „Cum a murit?” „Chiar AŞA!” Poc! Şirul se prăbuşea de-o parte şi de alta, şi toţi ne prăvăleam ca nişte popice! Spence râse zgomotos la amintirea acelor vremuri. Chiar că mă duce înapoi…

Poirot aşteptă politicos. Era unul dintre acele momente în care, chiar şi după jumătate de viaţă trăită la ţară, engleza i se părea de neînţeles. Şi el se jucase de-a v-aţi ascunselea în copilărie, dar nu simţea niciodată nevoia să vorbească despre asta sau măcar să se mai gândească la aşa ceva.

După ce râsetele lui Spence se mai potoliră, Poirot repetă cu o oarecare plictiseală:

— Cum a murit?

Zâmbetul îi dispăru de pe faţă şi Spence redeveni serios.

— A fost lovită în ceafă cu un obiect greu şi ascuţit. Camera i-a fost scotocită şi i s-au furat treizeci de lire. Locuia într-o casă ţărănească, doar cu un chiriaş pe nume Bentley, James Bentley.

— A, da, Bentley.

— Nu s-a intrat prin efracţie, nu a existat nici un indiciu că s-ar fi umblat la ferestre sau la încuietori. Bentley era lefter, îşi pierduse slujba şi datora chiria pe două luni. Banii au fost găsiţi sub o piatră în spatele casei. Pe mâneca hainei lui Bentley s-au găsit pete de sânge şi fire de păr, aceeaşi grupă de sânge şi acelaşi păr ca ale victimei. Conform

primei lui declaraţii, nu fusese niciodată în apropierea cadavrului, deci nu aveau cum să ajungă acolo din întâmplare.

— Cine a găsit-o?

— Brutarul care venea cu pâine. Era zi de plată. Bentley i-a deschis şi i-a spus că bătuse la uşa doamnei Mcginty, dar că nu primise nici un răspuns. Brutarul a sugerat că poate i se făcuse rău, aşa că au chemat o vecină şi au urcat să vadă ce se întâmplă. Doamna Mcginty nu era în cameră şi nici nu dormise în pat, dar încăperea fusese răvăşită, iar duşumeaua scoasă. Apoi s-au gândit să verifice şi în salonaş, au găsit-o zăcând pe podea, iar vecina a început să ţipe ca din gură de şarpe. După aceea au chemat poliţia, evident.

— Iar Bentley a fost în cele din urmă arestat şi judecat?

— Da. Cazul a fost judecat şi închis ieri. Juraţii au ieşit doar 20 de minute în dimineaţa asta. Verdictul: vinovat. Condamnat la moarte.

Poirot dădu aprobator din cap.

— Şi apoi, după verdict, v-aţi urcat în tren şi aţi venit până la Londra să mă vedeţi. De ce?

Comisarul Spence se uită în jos la halba cu bere, plimbându-şi degetele uşor pe margine.

— Pentru că, răspunse într-un sfârşit, nu cred că el a făcut-o…

Capitolul 2

Urmă un moment de tăcere.

— Aţi venit la mine… Poirot nu-şi termină fraza.

Comisarul Spence îşi ridică privirea Culoarea din obraji i se accentuase. Avea o faţă tipică de om de la ţară, inexpresivă, cu o privire tăioasă, dar sinceră. Era faţa unui om cu standarde clare, un om care nu s-ar fi îndoit niciodată de el însuşi, şi nici de ceea ce considera a fi bine sau rău.

— Sunt de multă vreme în poliţie, spuse el. Am destulă experienţă în toate privinţele, dar mai ales mă pricep să judec un om. Am avut cazuri de crimă, unele destul de

simple, altele mai puţin simple. Despre unul dintre cazurile astea, ştiţi şi dumneavoastră, domnule Poirot.

Poirot încuviinţă cu o mişcare a capului.

— Un caz spinos. Dacă nu aţi fi fost dumneavoastră, s-ar putea să nu fi fost capabili să vedem limpede. Dar până la urmă totul a fost clar, fără urmă de îndoială. La fel şi cu ceilalţi despre care nu ştiţi. A fost unul Whistler, a primit ce-a meritat. Au mai fost doi inşi care l-au împuşcat pe bătrânul Guterman, Verall cu arsenicul, doamna Courtland, care a avut noroc – soţul ei fusese un pervers nenorocit şi juraţii au achitat-o. Nu justiţie, doar sentiment. Trebuie să mai laşi şi asta să se întâmple din când în când. Uneori nu sunt probe suficiente, alteori te bazezi pe instinct, alteori criminalul reuşeşte să păcălească juraţii, dar asta nu se întâmplă prea des. Uneori avocatul apărării e mai deştept sau procurorul nu abordează calea potrivită. Da, am văzut multe cazuri din acestea… Dar, dar… Spence ţinti ameninţător cu arătătorul.

— Dar nu am văzut niciodată, în toată cariera mea, un om nevinovat spânzurat pentru ceva ce nu a făcut. Şi, domnule Poirot, ăsta e un lucru pe care nici nu vreau să-l văd vreodată. Nu în ţara asta, adăugă el.

Poirot îl privi.

— Şi credeţi că s-ar putea să-l vedeţi acum. Dar de ce… Spence îl întrerupse:

— Ştiu cam ce-aţi vrea să spuneţi şi vă voi răspunde fără să mă întrebaţi. Mi s-a încredinţat cazul. A trebuit să găsesc dovezi. Am intrat în toată povestea asta cu mare băgare de seamă. Am strâns toate probele care puteau fi strânse; toate duceau într-o singură direcţie, arătau spre o singură persoană. Le-am dus apoi superiorului meu şi deja nu mai era treaba mea. Cazul ajuns la procurorul public şi acum depindea de el. A decis să intenteze proces, nici nu putea să facă altceva. Şi astfel James Bentley a fost arestat, judecat după cum se cuvenea şi găsit vinovat. Nu aveau cum să-l declare altfel, date fiind toate probele. Iar juraţii nu se

bazează decât pe probe. Nimeni nu a avut vreo tulburare, nimeni nu s-a frământat câtuşi de puţin, ba chiar pot să spun că toţi au fost mulţumiţi că el era vinovatul.

— Dar dumneavoastră nu sunteţi?

— Nu.

— De ce?

Comisarul ofta. Îşi freca bărbia, gânditor.

— Nu ştiu. Ce vreau să spun e că nu pot să vă dau un motiv, un motiv concret. Îndrăznesc să spun că pentru juraţi el arăta exact ca un ucigaş, dar pentru mine, nu, şi eu ştiu mai multe despre criminali decât ei.

— Da, da, cu siguranţă sunteţi un expert.

— Ştiţi, nu era deloc încrezut. Şi ăştia de obicei sunt, vă spun din experienţă, sunt mereu al naibii de mulţumiţi de ei înşişi, mereu convinşi că te duc cu zăhărelu' şi că sunt mai deştepţi decât toată lumea. Chiar şi când sunt în boxa acuzaţilor, indivizii ăştia încearcă într-un mod ciudat să speculeze situaţia, să fie în centrul atenţiei, să devină un fel de staruri, poate pentru prima dată în viaţa lor. Cu alte cuvinte, sunt, cum vă ziceam, nişte încrezuţi.

Spence rosti cuvântul pe un ton de încheiere.

— Înţelegeţi ce vreau să spun, domnule Poirot.

— Înţeleg foarte bine. Iar James Bentley nu era deloc genul de persoană despre care mi-aţi vorbit?

— Nu. El era doar speriat de moarte. Aşa a fost de la început. Iar pentru unii asta a însemnat că era vinovat, dar nu şi pentru mine.

— Sunt de acord cu dumneavoastră. Cum este acest James Bentley?

— Are 33 de ani, potrivit de înalt, palid la faţă, poartă ochelari…

Poirot îl opri:

— Nu, nu mă refeream la trăsăturile fizice. Ce fel de personalitate are?

— Aha… Un tip destul de şters. Un temperament oarecum neliniştit. Nu te poate privi drept în faţă, ci are un fel al lui

de-a te cerceta pe furiş, cel mai prost fel în faţa unor juraţi. Uneori bate în retragere cu teamă, alteori devine agresiv.

Comisarul făcu o pauză şi adăugă pe un ton familiar:

— Un ins mai degrabă timid. Am avut un văr cu firea asta. Dacă situaţia devine stânjenitoare, se apucă să spună o minciună stupidă pe care n-o crede nimeni.

— Nu pare o persoană tocmai plăcută acest James Bentley al dumneavoastră.

— Ah, dar nici nu este. Nimeni n-ar putea să-1 placă. Dar nu vreau să-1 văd spânzurat din cauza asta.

— Şi credeţi că asta urmează să se întâmple?

— Nu văd de ce nu. Avocatul lui poate să facă apel, dar pe nişte temeiuri destul de slabe, ceva legat de proceduri, şi nu văd cum ar avea sorţi de izbândă.

— A avut un avocat bun?

— Cazul i s-a repartizat din oficiu tânărului Graybrook, în baza Legii privind apărarea săracilor. Aş zice că s-a străduit cât a putut.

— Aşadar omul a avut parte de un proces corect şi a fost condamnat de un juriu format din concetăţenii lui.

— Aşa este. Un juriu obişnuit, şapte bărbaţi, cinci femei, toţi persoane decente şi rezonabile. Judecător a fost bătrânul Stanisdale, scrupulos de corect, nepărtinitor.

— Deci, în ceea ce priveşte aplicarea legii, James Bentley nu se poate plânge de nimic?

— Dacă e spânzurat pentru ceva ce nu a făcut, ar avea de ce să se plângă!

— O observaţie justa.

— Iar cazul împotriva lui a fost cazul meu, eu am fost cel care a adunat probele şi le-a pus cap la cap, şi pe baza acestor probe a fost condamnat. Şi mie nu-mi place treaba asta, domnule Poirot, nu-mi place.

Hercule Poirot privi îndelung faţa roşie şi agitată a comisarului Spence.

— Bien, spuse el într-un final. Ce sugeraţi? Spence avea o mină încurcată.

— Cred că v-aţi făcut o idee despre ceea ce urmează. Cazul Bentley e închis. Acum lucrez la un altul, o delapidare. Trebuie să ajung la Scotland Yard diseară. Nu am timp liber.

— Iareu. Am?

Bărbatul clatină din cap ruşinat.

— Am înţeles. Mă veţi crede necuviincios. Dar pur şi simplu nu mă pot gândi la altceva. Am făcut tot ce-am putut în momentul acela, am cercetat toate posibilităţile. Şi nu am ajuns nicăieri. Nici nu cred că voi ajunge undeva de fapt. Dar cine ştie, poate pentru dumneavoastră va fi altfel. Dumneavoastră priviţi lucrurile, dacă-mi permiteţi, într-un mod oarecum amuzant. Şi poate că aşa şi trebuie în cazul acesta. Pentru că dacă James Bentley nu a omorât-o pe bătrână, atunci altcineva a făcut-o. Doar nu şi-a ciopârţit ceafa singură. Dumneavoastră aţi fi capabil să găsiţi ceva ce mie mi-a scăpat. Nu există nici un motiv pentru care să intraţi în chestiunea asta, e o neobrăzare din partea mea, fie şi doar să vă sugerez aşa ceva, dar nu am încotro. Am venit la dumneavoastră pentru cà a fost singurul lucru la care m-am mai putut gândi. Dar dacă nu doriţi să vă implicaţi… Şi la urma urmei de ce aţi face-o… Poirot îl întrerupse:

— Ah, dar motivele există. Am timp liber, mult prea mult timp liber. Şi m-aţi intrigat… Da, da, m-aţi intrigat foarte tare. Este o adevărată provocare pentru materia mea cenuşie. Şi-apoi, am o însemnată consideraţie pentru dumneavoastră. Vă văd în grădină, peste şase luni, plantând probabil tufele de trandafiri, dar nu cu sentimentul acela de fericire pe care ar fi trebuit sâ-1 simţiţi, pentru că dincolo de toate exista ceva stânjenitor, amintiri pe care nu le puteţi ignora. Şi nici pe departe nu mi-aş dori să se întâmple acest lucru, dragul meu prieten. Şi nu în ultimul rând – Poirot se ridică şi scutură din cap cu putere – mai există şi principii. Dacă un om nu a comis o crimă, nu trebuie spânzurat.

Făcu o pauză, apoi adăugă:

— Dar dacă totuşi el a omorât-o?

— În acest caz, nu aş putea decât să vă fiu deosebit de recunoscător că m-aţi convins.

— Două capete sunt mai bune decât unul singur, nu-i aşa'? Voilà, totul este stabilit. Trebuie să mă grăbesc pentru că îmi este absolut clar că nu avem timp de pierdut. Când a fost omorâta doamna Mcginty?

— În noiembrie anul trecut, pe 22.

— Atunci să trecem încă o dată în revistă aspectele esenţiale.

— Vă pot da toate notiţele mele.

— Bun. Pentru moment nu avem nevoie decât să schimbăm câteva linii generale. Dacă James Bentley nu a ucis-o pe doamna Mcginty, cine a făcut-o?

Spence ridică din umeri şi rosti apăsat:

— Nu mai e nimeni, din câte văd eu.

— Dar noi nu vom accepta acest răspuns. Cum pentru orice crimă trebuie să existe un mobil, care ar fi acesta în cazul doamnei Mcginty? Invidie, răzbunare, gelozie, teamă, bani? Să punem problema mai simplu: cine a profitat de pe urma moiţii ei?

— N-a prea profitat nimeni. Avea două sute de lire la bancă, pe care le-a primit nepoata ei.

— Două sute de lire într-adevăr nu înseamnă mare lucru, dar în anumite situaţii poate fi suficient. Deci s-o luăm în calcul şi pe nepoata. Îmi cer scuze, dragul meu prieten, că revin acolo unde dumneavoastră aţi cercetat deja. Sunt convins că v-aţi gândit la toate acestea, dar e necesar să le mai cercetăm o dată împreună.

Spence aprobă din cap.

— Ne-am gândit la nepoată, bineînţeles: 38 de ani, măritată. Soţul ei lucrează în construcţii, se ocupă cu decorarea, e zugrav; e un tip direct, cu un caracter bun, o slujbă stabilă, nu e un prost. Ea e o femeie plăcută, puţin cam vorbăreaţă şi părea să fi ţinut la mătuşa ei. Niciunul nu

avea nevoie disperată de două sute de lire, deşi pot să spun că s-au bucurat când i-au primit.

— Dar casa? Tot ei au primit-o?

— Era închiriată. Dar conform Legii privind închirierile, proprietarul nu putea s-o dea afară pe bătrână. Acum că e moartă, nu cred că nepoata va putea prelua casa; oricum, nici ea, nici soţul ei nu voiau asta, pentru că au deja o căsuţă cochetă şi modernă de care sunt extrem de mândri. Spence oftă:

— I-am cercetat îndeaproape pe cei doi, dar par curaţi ca lacrima, dacă înţelegeţi ce vreau să spun, n-am putut să mă leg de nimic.

— Bien. Acum să discutăm şi despre doamna Mcginty. Descrieţi-mi-o puţin, vă rog, şi nu numai fizic. Spence făcu o grimasă.

— Nu doriţi o descriere ca la poliţie? Ei bine, avea 64 de ani. Văduvă. Soţul lucrase în Kilchester, la raionul de stofe de la Hodges. A murit acum aproape şapte ani. Pneumonie. De atunci, doamna Mcginty mergea zilnic pe la diverse case din jur. Treburi gospodăreşti. Broadhinny e un cătun care, în ultima vreme, a căpătat statutul de aşezare rezidenţială. Unul sau doi pensionari, un proprietar al vreunei fabrici de construcţii de maşini, un doctor, cam genul ăsta de oameni. Există un autobuz şi un tren care duc la Kilchester, iar Cullenquay, de care aţi auzit probabil pentru că este o staţiune de vară cunoscută, e doar la vreo 13 kilometri distanţă. Broadhinny, la rându-i, este rustic şi cochet, şi-l despart cam 400 de metri de Drymouth şi şoseaua Kilchester.

Poirot dădu aprobator din cap.

— Casa doamnei Mcginty era una dintre cele patru clădiri care formau cătunul propriu-zis. Mai erau poşta şi magazinul, iar cei care munceau pe câmp locuiau în cele-lalte case.

— Şi şi-a luat un chiriaş?

— Da. Înainte să moară, soţul ei închiria vizitatorilor care veneau vara, dar apoi n-a mai vrut decât unul singur, pe termen lung. James Bentley locuia acolo de câteva luni.

— Şi ajungem astfel la James Bentley.

— Ultima slujbă a lui Bentley fusese pe lângă un agent imobiliar în Kilchester. Înainte de asta, locuise în Cullenquay cu o mamă invalidă de care avusese grijă. Nu ieşea prea mult. Apoi femeia a murit şi, odată cu ea, s-a dus şi renta viageră. Băiatul a vândut casa şi şi-a găsit o slujbă. E un tip bine educat, dar fără calificări sau aptitudini deosebite şi, după cum am mai zis, destul de şters. Nu i-a fost prea uşor să se descurce. L-au luat la Breather & Scuttle, o firmă de mâna a doua, unde nu cred să fi fost prea eficient şi nici să fi avut cine ştie ce succes. Au făcut reduceri de personal şi el a trebuit sa plece. N-a mai găsit altceva de lucru şi a rămas fără bani. De obicei îi plătea doamnei Mcginty lunar, iar ea îi oferea micul dejun şi cina pentru trei lire pe săptămână, ceea ce mi se pare foarte rezonabil, date fiind circumstanţele. Întârziase două luni cu plata chiriei şi era aproape falit. Nu obţinuse altă slujbă, iar doamna Mcginty îl presa cu banii.

— Ştia că femeia are treizeci de lire în casă? Şi apropo, de ce avea treizeci de lire în casă din moment ce-şi deschi-sese un cont la bancă?

— Pentru că nu avea încredere în guvern. Zicea că i-au luat două sute din banii ei, dar că mai mult nu vor obţine de la ea. Prefera sâ-i păstreze undeva unde să poată pune mâna pe ei oricând… Aşa le-a spus câtorva persoane. Banii erau sub o scândură din podea în dormitorul ei, un loc destul de evident. James Bentley a recunoscut cà ştia că se aflau acolo.

— Foarte amabil din partea lui. Dar nepoata şi soţul ei ştiau de bani?

— Ah, da.

— Acum revenim la prima mea întrebare. Cum a murit doamna Mcginty?

— A murit în noaptea de 22 noiembrie. Medicul legist a stabilit ora morţii ca fiind între 19 şi 22. Mâncase de seară – peşte afumat, pâine şi margarina – şi în mod obişnuit, asta se întâmpla în jurul orei 18.30. Dacă şi-a respectat programul şi-n ziua respectiva, analiza digestiei ne arată că a fost omorâtă pe la 20.30-21. Potrivit spuselor sale, James Bentley s-a plimbat între 19.15 şi 21. Plimbările astea după lăsatul serii erau un lucru obişnuit pentru el. S-a întors acasă în jur de 21 (avea propria cheie) şi a urcat direct în camera lui. Doamna Mcginty instalase chiuvete în dormitoare pentru vizitatorii din timpul verii. A citit jumătate de oră, apoi s-a culcat. Nu a auzit şi nu a observat nimic neobişnuit. A doua zi dimineaţa a coborât în bucătărie, dar n-a găsit pe nimeni şi nici urmă de mic dejun. Zicea că a şovăit puţin şi apoi a bătut la uşa doamnei Mcginty, fără să primească însă vreun răspuns. A crezut că femeia dormea mai mult şi nu a vrut să insiste. Apoi a venit brutarul, iar James a urcat şi a bătut din nou la uşă; după aceea, v-am zis, brutarul s-a dus alături şi a chemat-o pe doamna Elliot, care în cele din urmă a găsit cadavrul. Doamna Mcginty zăcea pe podea. Fusese lovită în ceafă cu un fel de satâr, cu o lamă foarte ascuţită. Murise pe loc. Sertarele erau trase şi lucrurile răvăşite, iar scândura din podea fusese ridicata şi ascunzătoarea golita. Toate ferestrele erau închise şi zăvorâte din interior. Nici un semn de forţare sau intrare prin efracţie.

— Aşadar, interveni Poirot, fie a omorât-o James Bentley, fie ea 1-a lăsat de bunăvoie pe ucigaş să intre.

— Exact. Nu fusese vreun hoţ. Acum, pe cine să fi lăsat ea să intre în casă? Un vecin, nepoata sau soţul nepoatei. La asta se ajunge. Am eliminat vecinii. Nepoata şi soţul ei erau la cinematograf în seara aceea. Este posibil ca unul dintre ei să fi plecat neobservat de la film, să meargă cu bicicleta aproape cinci kilometri, s-o omoare pe bătrână, să ascundă banii în afara casei şi să se întoarcă pe furiş la cinema. Am cercetat această posibilitate, dar nu am putut-o confirma. Şi

de ce să fi ascuns banii în afara casei? Ar fi fost dificil să-i recupereze mai târziu. De ce nu undeva de-a lungul celor cinci kilometri, pe drumul înapoi la cinematograf? Nu, singurul motiv pentru care banii au fost ascunşi unde au fost ascunşi…

Poirot termină fraza în locul lui:

— Este pentru că ucigaşul locuia în casă şi nu avea cum să-i ascundă în propria cameră. Şi asta ne duce iar la James Bentley.

— Corect. Oricum ai privi, tot la el ajungi. Argumentul hotărâtor a fost sângele de pe manşeta lui.

— Cum a explicat el acest lucru?

— Şi-a amintit că făcuse curăţenie la o măcelărie cu o zi înainte. Prostii. Sângele nu era de la un animal.

— Bentley şi-a păstrat declaraţia iniţială?

— Nu prea. La proces a spus o altă versiune a poveştii. Vedeţi, mai era şi un fir de păr pe manşetă, un fir de păr pătat de sânge, iar firul a fost identificat ca aparţinându-i doamnei Mcginty. Atunci el a recunoscut că intrase în cameră în seara respectivă după ce se întorsese de la plimbare şi după ce bătuse la uşă, că o găsise moartă pe podea şi că se aplecase şi o atinsese ca să fie sigur, dar că îşi pierduse capul pentru că nu suporta să vadă sânge. S-a dus apoi în camera lui în stare de şoc şi, nici mai mult, nici mai puţin, a leşinat. Dimineaţa n-a mai putut să recunoască faptul că ştia ce se întâmplase.

— Neverosimilă poveste, comentă Poirot

— Da. Şi totuşi, ştiţi, ar putea fi adevărată. Nu e ceva ce un om obişnuit sau un jurat ar crede, dar eu am dat peste oameni de felul acesta. Nu mă refer la povestea cu leşinul, ci la tipul de oameni prea timizi, care atunci când sunt traşi la răspundere nu pot face faţă. Să zicem că intră şi o găseşte. Ştie că ar trebui să facă totuşi ceva, să cheme poliţia sau măcar un vecin. Dar i se face îngrozitor de frică. „Nu e nevoie să ştiu nimic despre asta, îşi spune, nu ar fi trebuit să vin aici în seara asta, o să mă duc la culcare ca şi

cum nu am intrat aici deloc…” E spaima că ar putea fi suspectat că a avut vreo legătură cu crima. Crede că va putea să stea departe de poveste cât mai mult posibil, şi astfel nu face decât să-şi lege singur laţul în jurul gâtului.

Spence făcu o pauză.

— Ar fi putut să fie şi aşa.

— Ar fi putut, aprobă Poirot gânditor.

— Sau ar fi putut fi cea mai bună poveste pe care avo-catul a născocit-o pentru el. Nu ştiu ce să zic. Chelneriţa din cafeneaua unde îşi lua de obicei prânzul spunea că mereu alegea o masă într-un colţ, de la care nu putea privi decât peretele, fără să fie obligat să vadă oameni. Era un tip cam sărit, dar nu suficient de sărit încât să comită o crimă. Nu avea mania persecuţiei sau ceva de genul ăsta.

Comisarul îl privi plin de speranţă pe Poirot, dar acesta nu răspunse privirii lui, ci rămase încruntat, cu gândul departe.

Între cei doi bărbaţi se aşternu tăcerea pentru un timp.

Capitolul 3

În cele din urmă, Poirot scoase un oftat.

— Bien, am epuizat mobilul banilor. Să trecem la alte teorii. Doamna Mcginty avea vreun duşman? Se temea de cineva?

— Nu avem nici o dovada în acest sens.

— Ce au avut de spus vecinii?

— Nu prea multe. Poate că nu au vrut să vorbească în faţa poliţiei, dar totuşi nu cred că aveau ceva de ascuns. Era o persoană discretă, aşa ziceau toţi, dar ăsta e un lucru firesc prin părţile acelea. Oamenii noştri, domnule Poirot, nu sunt prietenoşi, şi asta au aflat-o pe pielea lor şi refugiaţii din timpul războiului. E adevărat că doamna Mcginty îşi petrecea toată ziua în compania vecinilor, dar nu erau deloc intimi.

— De cât timp locuia acolo?

— De vreo optsprezece-douăzeci de ani, cred.

— Şi înainte?

— Nu e nici un secret. Era fiica unui fermier din North Devon. A locuit împreună cu soţul ei undeva pe lângă Ilfracombe, apoi s-au mutat în Kilchester. Aveau o căsuţă de partea cealaltă a drumului, dar din cauza igrasiei s-au mutat în Broadhinny. Soţul fusese un bărbat liniştit, decent, delicat, nu mergea prea des la cârciumă. Persoane respectabile care nu aveau nimic de ascuns.

— Şi cu toate acestea a fost ucisă?

— Şi cu toate acestea a fost ucisă.

— Nepoata nu ştia nimic despre cineva care ar fi avut ceva împotriva mătuşii?

— Ea zice că nu.

Poirot îşi scarpină exasperat nasul.

— Înţelegeţi, dragul meu prieten, că ar fi fost mult mai simplu dacă doamna Mcginty nu ar fi fost doamna Mcginty, ca să mă exprim aşa, dacă ar fi fost o femeie misterioasă, o femeie cu un trecut.

— Mda… Dar nu a fost, răspunse Spence impasibil. Era doar doamna Mcginty, o femeie mai mult sau mai puţin educată, care închiria camere şi muncea cu ziua. Sunt mii ca ea în toată Anglia.

— Dar nu toate sfârşesc omorâte.

— Nu, vă garantez că nu.

— Deci de ce să fi fost ucisă doamna Mcginty? Răs-punsul evident e inacceptabil. Ce rămâne? O nepoată ştearsă. Un străin şi mai şters. Faptele? Să ne concentrăm asupra faptelor. Care sunt faptele? O bătrână zilierâ e ucisă. Un tânăr timid şi needucat este arestat şi condamnat pentru crimă. De ce a fost James Bentley reţinut?

Spence se holbă brusc.

— Probele împotriva lui… Vi le-am spus…

— Da. Probele. Dar spuneţi-mi, domnule Spence, probele acelea erau reale sau contrafăcute?

— Contrafăcute?

— Da. Dacă pornim de la ideea că Bentley e nevinovat, rămân două posibilităţi: probele au fost falsificate în mod

deliberat ca să cadă vina asupra lui sau el a fost doar o victimă nefericită a circumstanţelor.

Spence reflectă un moment.

— Da, înţeleg unde vreţi să ajungeţi.

— Nu există nimic care să confirme prima ipoteză, dar nu există nimic nici care s-o infirme. Banii au fost luaţi şi ascunşi în afara casei într-un loc uşor de găsit; să-i fi ascuns chiar în camera lui ar fi fost un lucru un pic prea greu de acceptat chiar şi de către poliţie. Crima s-a petrecut la ora la care Bentley îşi făcea obişnuita plimbare, de unul singur. Pata de sânge a ajuns pe manşeta lui aşa cum a susţinut el la proces sau şi această probă a fost contrafăcută? S-a lovit cineva de el în întuneric şi 1-a murdărit, ca apoi să răspândească zvonuri răuvoitoare?

— Cred că mergem prea departe, domnule Poirot.

— Probabil, probabil. Dar trebuie să facem asta. După părerea mea, în cazul acesta trebuie să mergem atât de departe, încât imaginaţia să depăşească orice limite… Pentru că, vedeţi dumneavoastră, mon cher Spence, dacă doamna Mcginty este doar o servitoare obişnuită, criminalul este cel absolut deosebit. Da, aceasta este concluzia clară. Partea interesantă a acestui caz constă în persoana ucigaşului, nu în victimă. De regulă nu se întâmplă aşa, ci personalitatea celui ucis este elementul-cheie, mortul e cel care mă preocupa, cu ura lui, cu iubirea lui, cu acţiunile lui. Şi când, în sfârşit, ajungi să cunoşti cu adevărat victima, atunci victima însăşi vorbeşte de la sine şi buzele acelea lipsite de viaţa şoptesc un nume – numele pe care vrei să-1 afli.

Spence începu să nu se mai simtă în largul lui şi mur-mură ca pentru el:

— Străinii ăştia…

— Dar aici, continuă Poirot, se întâmplă exact invers. Aici facem presupuneri în legătură cu o personalitate necunoscută, un chip ascuns încă în întuneric. Cum a murit doamna Mcginty? De ce a murit? Răspunsul nu va fi găsit

studiind viaţa acestei femei, ci va fi găsit în individualitatea criminalului. Sunteţi de acord cu mine în această privinţă?
— Cred că da, răspunse comisarul prudent.
— Cineva care ce-a vrut? Să o răpună pe doamna Mcginty sau sà-1 distrugă pe James Bentley?
— Hm…
— Da, da! Asta trebuie hotărât în primul rând. Cine este adevărata victimă? Cine trebuia să fie victima?
— Chiar credeţi că cineva ar lichida o bătrână inofensivă pentru ca altcineva să fie spânzurat? Întrebă Spence neîncrezător.
— Se spune că nu poţi face o omletă fără să spargi nişte ouă. În cazul nostru, doamna Mcginty poate fi oul, iar James Bentley omleta. Să auzim aşadar ce ştiţi despre acest bărbat.
— Nu prea multe. Tatăl a fost doctor şi a murit când Bentley avea nouă ani. A urmat o şcoală publică, inapt pentru armată din cauza problemelor la plămâni, a lucrat într-unui dintre ministere în timpul războiului, în rest… A trăit cu o mamă posesivă.
— Ar fi nişte posibilităţi aici… Mai multe decât în toată viaţa doamnei Mcginty.
— Vorbiţi serios, chiar credeţi asta?
— Deocamdată nu cred nimic. Dar afirm cu tărie că există două direcţii distincte de cercetare şi că trebuie să aflăm cât mai curând care este cea corecta.
— Cu ce începem, domnule Poirot? Ce-aş putea să fac? -În primul rând aş dori să am o întrevedere cu James Bentley.
— Asta se poate aranja, voi vorbi cu avocaţii.
— După aceea, în funcţie şi de rezultatul întrevederii, dacă va exista vreunul, voi merge la Broadhinny. Acolo, ajutat de notiţele dumneavoastră, voi examina încă o dată faptele.
— În caz că mie mi-a scăpat ceva… Rosti Spence uşor crispat.
— Aş spune mai degrabă în caz că anumite circumstanţe îmi vor apărea într-o altă lumină. Reacţiile umane variază

şi, de asemenea, experienţele. Spre exemplu, asemănarea dintre un bogat om de afaceri şi un săpunar pe care-1 cunoscusem cândva în Liège a dus la nişte rezultate remarcabile. Dar nu e nevoie să intru în detalii. Ceea ce aş dori să fac este să elimin una sau alta din variantele despre care vorbeam mai devreme. Va fi mult mai uşor şi mai rapid să găsim motivele pentru care să renunţăm la prima ipoteză, adică la aceea care o implică pe doamna Mcginty, decât să ne ocupăm direct de-a doua. Revenind, unde aş putea să stau o vreme în Broadhinny? Există vreun han decent?

— Există unul, Trei Răţoi, dar acolo oaspeţii nu sunt cazaţi peste noapte. Mai este unul, Mielul, în Cullavon, la aproape cinci kilometri depărtare sau un fel de pensiune în Broadhinny… Nu e chiar o pensiune, ci mai degrabă o dărăpănătură de la ţară pe care o închiriază un cuplu tânăr. Nu cred că e prea confortabilă…

Hercule Poirot închise ochii dezolat.

— Dacă e să îndur, voi îndura. Aşa trebuie să fie.

— Nu ştiu în ce calitate aţi putea merge acolo, îndrăzni Spence privindu-şi interlocutorul întrebător. Aţi putea să fiţi un fel de cântăreţ la operă. V-a lăsat vocea şi aveţi nevoie de odihnă.

Poirot răspunse cu un accent demn de Casa Regală:

— Mă voi da drept ceea ce sunt. Spence îşi ţuguie buzele.

— Credeţi că e înţelept?

— Cred că este absolut esenţial! Consider, cher ami, că e timpul să înfruntăm situaţia. Ce ştim până acum? Nimic. Deci speranţa noastră stă în a merge acolo şi a pretinde că ştiu foarte multe. Eu sunt Hercule Poirot, magnificul, unicul Hercule Poirot. Şi eu, Hercule Poirot, nu sunt mulţumit de verdictul în cazul Mcginty. Eu, Hercule Poirot, am o mare suspiciune în legătură cu ce s-a întâmplat cu adevărat şi sunt absolut convins că eu, de unul singur, voi reuşi să descopăr adevărul. Înţelegeţi?

— Şi apoi?

— Apoi, după ce apariţia mea va avea efectul scontat, observ reacţiile. Şi, în mod cert, acestea vor apărea.

Comisarul îl privi neliniştit pe omuleţul din faţa lui.

— Fiţi atent, domnule Poirot, nu mergeţi acolo cu nasul pe sus. Nu vreau să păţiţi ceva.

— Dar dacă mi se întâmplă, vi se va demonstra astfel că aţi avut dreptate, nu-i aşa?

— Totuşi nu vreau să obţin dovezi cu preţul ăsta.

Capitolul 4

Hercule Poirot privi în jur oarecum în silă – camera avea propoiţii elegante, dar asta era tot ce putea fi numit cât de cât atrăgător. Se strâmbă grăitor în timp ce-şi plimba degetul de-a lungul unui raft cu cărţi. Aşa cum se aşteptase: praf. Se aşeză cu băgare de seamă pe o canapea cu arcurile stricate care, sub greutatea corpului său, se lăsă până aproape de podea. Cele două fotolii decolorate se dovediră a fi puţin mai solide. De pe un scaun mârâi un câine fioros pe care Poirot îl bănui c-ar avea râie.

Camera era spaţioasă, cu un tapet în culori şterse de vreme şi gravuri respingătoare atârnate strâmb, printre care puteai însă remarca şi două, trei picturi în ulei. Tapiţeria scaunelor era şi ea decolorată şi murdară, covorul era plin de găuri, dar oricum nu puteai spune că ar fi arătat vreodată bine. Diverse bibelouri erau împrăştiate la întâmplare, iar masa se clătina serios. Una dintre ferestre era deschisă şi ai fi jurat că nici o forţă de pe faţa pământului nu ar fi putut s-o închidă la loc. Zăvorul nu ţinea şi, cu fiecare adiere de vânt, uşa se deschidea larg lăsând să pătrundă un curent de aer foarte rece.

— Îndur, se autocompătimi Poirot, da, îndur.

Uşa se izbi din nou de perete şi, odată cu rafala de vânt, intră şi doamna Summerhayes, care privi în jur, apoi ţipă la cineva de-afară şi ieşi.

Femeia avea părul roşcat şi o faţă plăcută, cu pistrui.

O vedeai mereu agitată să aşeze sau să caute lucrurile.

Detectivul sări în picioare şi închise uşa. Nu trecură însă două secunde şi doamna Summerhayes reapăru, de data aceasta aducând cu ea un lighean mare smălţuit şi un cuţit.

De undeva se auzi o voce de bărbat:

— Maureen, pisica s-a îmbolnăvit din nou. Ce facem?

— Vin, dragule.

Femeia lăsă ligheanul şi cuţitul şi ieşi. Din nou Poirot se ridică şi închise uşa.

— Fără doar şi poate, asta înseamnă să pătimeşti.

Se auzi o maşină, iar câinele sări de pe scaunul lui şi începu să latre din ce în ce mai tare. Animalul se repezi pe măsuţa de la fereastră, dar aceasta cedă sub greutatea lui.

— Enfin. Cest insupportable!1

Când curentul deschise uşa, câinele se năpusti afară lătrând în continuare. Vocea lui Maureen se auzea din ce în ce mai tare şi mai clar:

— Johnnie, de ce dracu' ai lăsat uşa din spate deschisă? Nenorocitele alea de găini au intrat în cămară.

— Şi pentru asta eu plătesc şapte guinee pe săptămână, spuse Poirot cu un suspin.

Uşa se izbi cu putere, iar prin fereastra deschisă se auzi cotcodăcitul găinilor fugărite.

Maureen Summerhayes intră şi scoase un ţipăt de feri-cire când zări ligheanul.

— Nu-mi mai aduceam aminte unde l-am lăsat. V-ar deranja îngrozitor, domnule… Ăăă. Adică, vă supăraţi dacă tai dovlecii aici? Mirosul din bucătărie e insuportabil.

— Doamnă, aş fi cu adevărat încântat.

Poate că nu era tocmai fraza cea mai nimerită, dar era pentru prima dată în ultimele 24 de ore când Poirot întrevedea posibilitatea legării unei conversaţii mai lungi de şase secunde.

Doamna Summerhayes se aşeză pe scaun şi începu să felieze dovlecii cu o frenezie ieşită din comun, dar şi cu o neîndemânare la fel de ieşită din comun.

— Sper, zise ea, că nu e prea mare lipsa de confort. Dacă vreţi să schimbăm ceva, să-mi spuneţi.

Poirot ajunsese deja la concluzia că singurul lucru din Long Meadows pe care-l putea tolera era gazda lui.

— Sunteţi deosebit de amabilă, doamnă, răspunse el politicos. Mi-aş fi dorit să-mi stea în putere să vă ajut cu unele treburi casnice.

— Treburi casnice! Ţipă ascuţit doamna Summerhayes. Ce dorinţă! Singura femeie pricepută pe care am avut-o a fost omorâtă. Ce noroc am şi eu…

— Vă referiţi cu siguranţă la doamna Mcginty.

— Da, la doamna Mcginty. Doamne, cât îmi lipseşte femeia aia! A fost mare agitaţie la vremea respectivă. Prima crimă care s-a întâmplat în familie, ca să zic aşa, dar cum îi spuneam şi lui Johnnie, a fost un mare ghinion pentru noi. Fără doamna Mcginty pur şi simplu nu mă descurc.

— Vă simţeaţi legată de ea?

— Dragă domnule, era o persoană pe care te puteai baza. Lunea după-amiaza şi joia dimineaţa, venea ca un ceas. Acum o am pe una, Burp, mai sus de gară, care are cinci copii şi un soţ. Normal că nu e niciodată aici. Ori bărbatul e un pic răcit, ori mama, ori copiii au nu ştiu ce boală contagioasă. Doamna Mcginty măcar era singură şi trebuie să spun că rareori se îmbolnăvea.

— Şi spuneţi că vă puteaţi baza întotdeauna pe ea?

— Ah, nu se atingea niciodată de nimic, nici măcar de mâncare. Bine, era un pic băgăcioasă, se mai uita prin scrisorile oamenilor şi chestii de genul ăsta. Dar oricine se aşteaptă la aşa ceva. Adică, viaţa de aici e plictisitoare rău…

— Şi doamna Mcginty avea o viaţă plictisitoare?

— Oribilă, îmi închipui. Să stai mereu în genunchi şi să freci, să te aştepte în fiecare dimineaţă mormanele de vase murdare ale altora… Dacă ar trebui să fac asta în fiecare zi, mai mult ca sigur mi-aş dori să fiu omorâtă.

Faţa maiorului apăru la geam. Doamna Summerhayes se ridică răsturnând dovlecii, se îndreptă către fereastră şi o

deschise larg.
— Nenorocitul ăla de câine iar a înfulecat mâncarea găinilor, Maureen.
— Of, acum el o să fie bolnav!
— Ia uită-te aici, e destul spanac?
John Summerhayes arătă o strecurătoare plină de verdeţuri.
— Bineînţeles că nu.
— Mie mi se pare enorm.
— N-o să mai rămână decât o lingură când o să-1 gătesc. Tu n-ai văzut până acum cum e spanacul?
— Of, Doamne!
— A venit peştele?
— Nici urmă de el.
— La naiba, va trebui să desfacem o conservă, ceva. Ai putea să faci tu asta, Johnnie. Una din alea din colţul dulapului. E un pic umflată, dar cred că e încă bună.
— Şi cu spanacul ce facem?
— Îl iau eu.
Femeia sări pe geam şi dispăru împreună cu soţul ei.
Nom d'un nom d'un nom!1 Poirot traversă încăperea şi împinse fereastra cât de mult fu în stare. Vocea maiorului ajunse până la el:
— Şi cu tipul ăsta nou, Maureen? Mi se pare cam ciudat. Cum ziceai că-1 cheamă?
— Nu reuşeam să-mi aduc aminte în timp ce vorbeam cu el. Cred că… Ăăă… Poirot, da Poirot. E francez.
— Auzi, cred că am văzut undeva numele ăsta.
— În Coafuri acasă, poate. Arată ca un frizer. Poirot sări ca ars.
— Hm… Nu. Poate pe borcanele de murături, nu ştiu, dar sigur îmi sună foarte cunoscut. Ar fi bine să-i luăm repejor cele şapte guinee.
Vocile se pierdură.
Hercule Poirot ridică dovlecii de pe podeaua unde fuseseră măcelăriţi. Tocmai când termina, doamna

Summerfiayes intră pe uşă, iar el îi întinse politicos legumele.

— Voici, madame.

— Ah, mulţumesc. Dovlecii ăştia mi se par un pic cam vineţi. Îi punem la sare într-o oală de pământ, dar cred că s-au cam stricat Mi-e teamă că n-o să fie prea buni la gust.

— Şi eu cred că… Îmi permiteţi să închid uşa? E curent.

— A, da, sigur. Mereu uit uşile deschise.

— Aşa am observat şi eu.

— Oricum, uşa nu stă niciodată închisă. Casa asta practic se dărâmă. Părinţii lui Johnnie au locuit aici, dar bieţii de ei n-au putut face nimic. Nici noi nu ne-am permis să reparăm ceva când ne-am întors din India. Dar e plăcut pentru copii, se distrează când vin în vacanţă pentru că sunt multe camere prin care pot să alerge nestin-gheriţi, mai e şi grădina… Cu chiria pe care o primim abia supravieţuim. Au mai fost însă şi nişte scandaluri…

— Eu sunt singurul dumneavoastră oaspete acum?

— Mai e o bătrâna sus. Stă în pat de când a venit. Nu i s-a întâmplat nimic, dar nu iese de-acolo şi eu trebuie să urc cu tava de patru ori pe zi. Are poftă de mâncare, nu glumă. Oricum, mâine se duce la o nepoată sau aşa ceva.

Doamna Summerhayes făcu o pauză înainte de a relua pe un ton uşor artificial:

— Vânzătorul de peşte va sosi dintr-o clipă în alta. Mă întrebam dacă… Aţi putea să-mi daţi chiria pe prima săptă-mână. Staţi o săptămână, nu?

— Poate şi mai mult.

— Îmi cer scuze că vă bat la cap. Dar nu mai am nici un ban în casă şi ştiţi şi dumneavoastră cum sunt oamenii, te presează mereu.

— Nu e nevoie să vă cereţi scuze, doamnă.

Poirot scoase şapte lire şi adăugă şapte şilingi, pe care femeia îi apucă hulpavă.

— Mulţam mult.

— Ar trebui poate, madame, să vă spun mai multe despre mine. Sunt într-adevăr Hercule Poirot.

Dezvăluirea o lăsă pe doamna Summerhayes indiferentă.

— Ce nume drăguţ, zise ea cu amabilitate. E grecesc, nu?

— După cum poate ştiţi, sunt detectiv şi – bătându-se cu palma în piept – poate cel mai cunoscut detectiv din câţi există.

Doamna Summerhayes râse amuzată.

— Văd că sunteţi tare glumeţ, domnule Poirot Ce investigaţi? Scrum de ţigară şi urme de paşi?

— Investighez moartea doamnei Mcginty. Şi nu glumesc deloc.

— Au! M-am tăiat la deget!

Femeia îşi cercetă cu atenţie degetul, apoi se uită fix la oaspetele ei.

— Vorbiţi serios? Adică, totul s-a terminat, vreau să zic. L-au arestat pe amărâtul ăla care stătea la ea, l-au judecat şi l-au condamnat. Probabil l-au şi spânzurat până acum.

— Nu, madame, nu a fost spânzurat – încă. Şi nu s-a „terminat”, cazul Mcginty nu e închis. Permiteţi-mi să vă amintesc un vers al unuia dintre poeţii noştri: „O problemă nu e niciodată rezolvată până nu e rezolvată cum trebuie”.

— Aha… Atenţia doamnei Summerhayes se mută de la Poirot la ligheanul din poala ei. Sângerez peste dovleci. Nu e prea bine, mai ales că trebuie să-i mâncăm la prânz. De fapt nu contează prea mult pentru că o să-i fierb. Obiectele sunt mereu în regulă dacă le fierbi, nu? Chiar şi vesela de cositor.

— Cred, răspunse Poirot calm, că nu voi fi aici la masa de prânz.

Capitolul 5

— Nu ştiu, sunt sigură, spuse doamna Burch. Afirmase asta deja de trei ori. Neîncrederea ei firească În domnii străini cu mustaţă neagră şi haină lungă căptuşită cu blană nu putea fi uşor înlăturată.

— A fost foarte neplăcut, continuă ea. Biata mătuşă omorâtă, poliţia scotocind peste tot şi punând întrebări, vecinii înnebuniţi… Peste toate astea, a trebuit să suport şi răutatea făţişă a mamei soţului meu. Repeta întruna că în familia ei nu s-a întâmplat niciodată aşa ceva şi mereu „bietul Joe” în sus, „bietul Joe” în jos. Dar biata de mine? Fusese mătuşa mea, nu? Chiar credeam că s-a terminat totul.

— Şi dacă James Bentley este totuşi nevinovat?

— Aiurea! Izbucni doamna Burch. Bineînţeles că nu e nevinovat. El a făcut-o. Nu mi-a plăcut niciodată de el. Se plimba de colo-colo mormăind în barbă. I-am zis mătuşii, chiar i-am zis: „N-ar trebui să ţii un asemenea om în casă”. Dar ea zicea că e liniştit şi amabil şi că nu i-a dat nici o bătaie de cap. Nu bea, nu fuma. Ei, acum şi-a dat seama mai bine, biata de ea.

Poirot o privi gânditor. Era o femeie plinuţă, cu o culoare sănătoasă în obraji. Căsuţa era curată şi ordonată şi, după miros, mobila fusese proaspăt lustruită. O aromă îmbietoare venea dinspre bucătărie.

O soţie bună care-şi ţinea casa îngrijită şi gătea pentru bărbatul ei. Avea prejudecăţi şi era încăpăţânată, dar la urma urmei, de ce nu? Cu siguranţă nu era genul de femeie pe care să ţi-o imaginezi măcelărindu-şi mătuşa cu un satâr sau permiţându-i soţului să facă asta. Spence nu o văzuse capabilă de aşa ceva, şi acum Poirot nu putea decât să fie de acord cu el. Comisarul cercetase situaţia financiară a familiei Burch şi nu găsise vreun motiv pentru crimă. Iar Spence era cu siguranţă deosebit de conştiincios şi de meticulos.

Scoase un oftat şi persevera în încercarea lui de a-i spulbera gazdei orice suspiciune legată de străini. Abătu discuţia de la crimă şi se concentra asupra victimei. Puse o mulţime de întrebări despre „biata mătuşă”, despre sănătatea ei, despre obiceiuri, mâncărurile şi băuturile preferate, despre părerile politice, soţ, despre atitudinea

faţă de viaţă, concepţiile despre sex, păcat, religie, animale, copii.

Nu-şi dădea seama dacă va descoperi ceva relevant în toate astea. Căuta acul în carul cu fân. Dar întâmplător aflase ceva despre Bessie Burch, şi anume că nu-şi cunoştea de fapt foarte bine mătuşa. Existaseră legături de familie, dar nu existase nici un fel de intimitate. Din când în când, cam o dată pe lună, mergeau duminica să ia prânzul în Broadhinny, şi mult mai rar de-atât se întâmpla să vină bătrâna la ei. Îşi ofereau cadouri de Crăciun. Ştiau că femeia avea ceva pus deoparte şi că ei aveau s-o moştenească după moarte.

— Dar nu era ca şi cum chiar aveam nevoie de banii ăia, explică doamna Burch ridicând tonul, avem ceva economii. Şi am înmormântat-o cum se cuvine, a fost o ceremonie frumoasă, cu flori şi tot ce trebuie.

Mătuşii îi plăcea să tricoteze. Nu suporta câinii pentru că făceau mizerie peste tot, dar avea o pisică, pe care însă a pierdut-o şi de-atunci nu şi-a mai luat alta, deşi poştăriţa tot insista să-i dea un pisoiaş. Îşi ţinea casa foarte curată, spăla podelele în fiecare zi. Făcea din muncă un lucru plăcut. Un şiling şi zece penny pe oră, doi şilingi de la Holmeleigh, care-i aparţinea domnului Carpenter. Au bani mulţi Carpenterii ăştia şi încercau s-o convingă pe mătuşa să se ducă de mai multe ori pe săptămâna, dar ea nu voia să le dezamăgească pe celelalte doamne la care muncea de mult mai multă vreme; pur şi simplu nu considera că ar fi fost corect.

Poirot o aduse în discuţie şi pe doamna Summerhayes de la Long Meadows.

Da, mătuşa se ducea la ea, de două ori pe săptămână. Se întorseseră din India unde aveau mulţi servitori, şi doamna Summerhayes nu ştia absolut nimic despre cum se ţine o casă. Au încercat să facă o grădină de zarzavaturi, dar nici la asta nu se pricepeau. Când veneau copiii în va-canţă,

casa devenea un coşmar. Dar doamna Summerhayes era tare drăguţă şi mătuşa o plăcea.

Portretul se contura din ce în ce mai bine. Doamna Mcginty tricota, freca podelele, lustruia, iubea pisicile şi ura câinii, îi plăceau copiii, dar nu foarte tare, era foarte discretă în ceea ce privea viaţa ei personală.

Mergea la biserică duminica, dar nu lua parte la nici o altă activitate bisericească. Rareori mergea la cinematograf. A renunţat să mai muncească pentru un artist şi soţia lui când a descoperit că nu erau căsătoriţi de fapt cu acte în regulă. Nu citea cărţi, dar aprecia ziarul de duminică şi-i plăceau revistele vechi pe care i le dădeau diverse doamne. Deşi nu mergea prea des la film, era interesată de starurile de cinema. În schimb, nu se preocupa deloc de politică, vota mereu cu conservatorii, aşa cum făcuse soţul ei. Nu cheltuia mult pe haine pentru că primea destule şi oricum, era econoamă din fire.

Doamna Mcginty era acea doamnă Mcginty la care Poirot se aşteptase. Iar Bessie Burch era întocmai ca în notiţele comisarului Spence.

Înainte ca Poirot să plece, soţul veni acasă pentru masa de prânz. Un omuleţ viclean, mai greu de citit decât nevasta. Exista o oarecare nervozitate în gesturile lui, dar bărbatul arătă mai puţină suspiciune şi ostilitate decât Bessie. Părea nerăbdător să colaboreze, ceea ce, reflectă Poirot, ridica nişte semne de întrebare. De ce ar fi vrut Joe Burch să se înţeleagă atât de bine cu un străin inoportun? Motivul nu putea fi decât faptul că străinul respectiv adusese cu el o scrisoare din partea comisarului Spence de la poliţie.

Aşadar, Joe Burch era de fapt nerăbdător să se pună bine cu poliţia? Adică nu-şi permitea să critice acea instituţie, aşa cum făcuse soţia lui?

Poate că avea conştiinţa încărcată. Dar de ce? Ar putea exista multe explicaţii şi niciuna să nu aibă vreo legătură cu moartea doamnei Mcginty. Sau s-ar putea la fel de bine ca alibiul lui cu cinematograful să nu fi fost real, ca el să fi

bătut la uşa mătuşii care să-1 fi primit fără reţinere şi s-o fi ucis. Apoi a tras sertarele, a răvăşit camerele pentru a da impresia unui jaf, a ascuns banii afară cu intenţia de a-1 incrimina pe James Bentley, interesul lui fiind economiile de la bancă. Două sute de lire care urmau să-i revină soţiei şi de care, din motive necunoscute, avea disperată nevoie. Arma, îşi aminti Poirot, nu fusese niciodată găsită. Cum de s-a întâmplat aşa? Orice prost ar şti că trebuie să poarte mănuşi sau să şteargă amprentele. Atunci, unde a dispărut arma, un obiect destul de greu şi cu marginile ascuţite? Ar fi fost oare mult prea uşor de identificat ca aparţinând familiei Burch? Se afla acum în casă, spălată şi lustruită? Ceva ca un satâr, spusese medicul legist, sau ceva poate mai neobişnuit… Ceva lesne de recunoscut. Poliţia nu descoperise nimic, deşi făcuse cercetări în pădure, în heleşteie, peste tot. Nu lipsea nici un obiect din bucătăria doamnei Mcginty şi nimeni nu putea susţine că James Bentley avusese o astfel de armă sau că ar fi cumpărat-o vreodată. Un mic argument în favoarea lui, ignorat în lumina tuturor celorlalte dovezi, dar totuşi un argument…

Poirot aruncă o privire rapidă în salonaşul ticsit în care stăteau. Oare arma se afla aici, undeva în această casă? De aceea se purta Joe Burch exagerat de amabil?

Nu găsea un răspuns, nu putea fi sigur de nimic…

Capitolul 6

I.

După câteva momente de ezitare, Poirot fu condus în sfârşit în biroul domnului Scuttle, de la Breather & Scuttle. Dădu peste un om vioi, plin de bunăvoinţă.

— Bună dimineaţa, bună dimineaţa! Îl întâmpină el frecându-şi mâinile. Ce pot face pentru dumneavoastră?

Îşi măsură oaspetele cu o privire de profesionist, încercând să-1 încadreze într-o anumită categorie. Străin. Haine de calitate. Probabil bogat Proprietar de restaurant? Director de hotel? Industria filmului?

— Sper să nu vă răpesc prea mult din timpul dumneavoastră. Aş dori să discutam despre un fost angajat, James Bentley.

Sprâncenele expresive ale domnului Scuttle se ridicară o clipă întrebător.

— James Bentley… James Bentley? Întrebă brusc. Sunteţi de la presă?

— Nu.

— Din poliţie?

— Nu. Sau cel puţin nu din această ţară.

— Nu din această ţară… Domnul Scuttle repetă ca şi cum ar fi vrut să reţină informaţia petru viitor. Despre ce-i vorba?

Nefiind niciodată stingherit de spunerea adevărului, Poirot îşi începu cuvântarea.

— Reiau cercetările în cazul lui James Bentley, la cererea unor rude ale sale.

— Nu ştiam că are rude. Oricum, ştiţi deja că a fost găsit vinovat şi condamnat la moarte.

— Dar nu a fost încă executat.

— Câtă vreme există viaţă, există şi speranţă, nu-i aşa? Mă cam îndoiesc totuşi, probele împotriva lui au fost foarte puternice. Cine sunt aceste rude?

— Nu vă pot spune decât că sunt foarte bogate şi influente, extrem de bogate.

— Mă surprindeţi. Tonul bărbatului deveni mai cald. Cuvintele „extrem de bogate” avură un efect hipnotic asupra lui. Da, da, chiar mă surprinde ce spuneţi.

— Mama lui Bentley, răposata doamnă Bentley, explică Poirot, împreună cu fiul ei, a rupt orice legătură cu familia.

— Una dintre certurile acelea de familie, nu? Mda… Iar tânărul Bentley a rămas fără un sfanţ. Păcat că aceste relaţii nu au fost îmbunătăţite mai devreme.

— Abia au aflat ce se întâmplă, continuă Poirot. M-au angajat să vin aici urgent şi să fac tot posibilul.

Domnul Scuttle se lăsă pe spate, relaxându-se.

— Nu prea ştiu ce-aţi mai putea face. Presupun că veţi invoca nebunia temporară? Cam târziu pentru asta, dar dacă aveţi nişte doctori cunoscuţi… Dar, desigur, nu sunt în măsură să-mi dau cu părerea în această chestiune.

Poirot se aplecă puţin înainte.

— Domnule, James Bentley a lucrat aici, sunt sigur că-mi puteţi oferi nişte informaţii despre el.

— Sunt foarte puţine de spus. A fost unul dintre vânză-torii începători, căruia nu aveai ce să-i reproşezi; părea un băiat decent, conştiincios, dar nu avea habar de ceea ce înseamnă vânzările. Pur şi simplu nu reuşea să ducă lucrurile până la capăt, şi asta nu e deloc bine în meseria noastră. Dacă un client vine la noi cu o casă pe care vrea s-o vândă, noi trebuie s-o vindem. Şi dacă un client vrea o casă, noi îi găsim una. Dacă e o casă în pustietate, fără facilităţi, punem accentul pe valoarea vechimii ei, o numim piesă de colecţie şi nu scoatem un cuvânt despre instalaţii, de exemplu. Iar dacă e o clădire chiar lângă fabrica de gaz, scoatem în evidenţă facilităţile şi nu ne referim deloc la peisaj. Important este să vinzi, atât, pentru asta ne aflăm aici. Şi sunt multe trucuri, ca să zicem aşa. „Vă sfătuim, doamnă, să faceţi imediat o ofertă, mai este un domn din parlament foarte interesat şi care va veni s-o mai vadă o dată în după-amiaza aceasta.” Asta merge întotdeauna, un membru al parlamentului dă foarte bine de fiecare dată, nu ştiu de ce. Nici un parlamentar nu va locui vreodată departe de circumscripţia lui electorală, dar probabil că sună bine, impunător.

Bărbatul începu să râdă dezvăluindu-şi dantura albă, strălucitoare.

— Pur şi simplu psihologie, despre asta e vorba.

— Psihologie! Poirot se agăţă imediat de acest cuvânt. Câtă dreptate aveţi! Observ că vă pricepeţi la oameni.

— Cât de cât, răspunse domnul Scuttle cu modestie.

— De aceea vă întreb încă o dată: care este impresia dumneavoastră despre James Bentley? Între noi fie vorba,

chiar credeţi că a ucis-o pe bătrână?
Scuttle făcu ochii mari.
— Bineînţeles.
— Şi credeţi, de asemenea, că era capabil de aşa ceva, psihologic vorbind?
— Ei bine, dacă puneţi problema astfel, nu, nu prea… Adică nu m-aş fi gândit niciodată că are curajul necesar. După părerea mea, era cam ţicnit şi cam încet la minte; şi apoi, cu pierderea slujbei, cu toată îngrijorarea şi aşa mai departe, era normal să ajungă la limită.
— Nu aţi avut un motiv special să-1 daţi afară, nu? Scuttle scutură din cap.
— Perioadă proastă. Personalul nu prea mai avea ce să facă. L-am dat afară pe cel mai incompetent. Şi ăsta era Bentley. I-am dat referinţe bune, dar tot nu a reuşit să-şi ia altă slujbă. N-are deloc energie sau entuziasm, şi asta lasă o impresie proastă oamenilor.
Se ajungea mereu la asta, gândi Poirot în timp ce părăsea biroul. James Bentley lăsa o impresie proastă oamenilor, îşi aminti nenumăraţi criminali care dimpotrivă fuseseră consideraţi nişte persoane fermecătoare.
II
— Scuzaţi-mă, vă deranjează dacă mă aşez să discut cu dumneavoastră câteva clipe?
Instalat comod la o măsuţă, Poirot îşi ridică privirea din meniul pe care-1 studia cu atenţie. Era semiîntuneric în Pisica Albastră, din pricina ferestrelor din lemn de stejar cu geamuri fumurii. Tânăra care tocmai se aşezase în faţa lui părea înconjurată de o aură care făcea să pară totul în jur şi mai întunecat.
Avea un păr blond strălucitor şi purta un pulover de un albastru electrizant. Hercule Poirot era convins că o mai zărise undeva înainte.
— N-am putut să nu prind câte ceva din ce i-aţi spus domnului Scuttle, continuă ea.

Poirot dădu aprobator din cap. Înţelese că pereţii despărţitori din birourile Breather & Scuttle erau mai mult de formă decât pentru a oferi discreţie. Lucrul acesta însă nu-1 deranja deloc, pentru că-şi dorea de fapt să se afle cine este şi ce caută.

— Dumneavoastră eraţi cea care dactilografia, undeva în dreapta ferestrei din spate.

Femeia încuviinţă printr-o mişcare a capului şi zâmbi, lăsând să se vadă nişte dinţi perfecţi. O tânără în jur de 33-34 de ani, cu un aspect sănătos, rumenă în obraji şi brunetă la origine.

— În legătură cu domnul Bentley, începu ea.

— Ce anume?

— Va face apel? Înseamnă că s-au descoperit noi probe? Ah, m-aş bucura atât de tare! Pur şi simplu nu am putut să cred că el a făcut-o.

— Aşadar, nu v-aţi gândit că el a făcut-o… Repetă Poirot încet, ridicând din sprâncene.

— Cel puţin nu la început, când eram convinsă că a fost vorba de o greşeală… Dar mai târziu, după ce au apărut toate probele… Femeia se opri.

— Da, probele…

— Era clar că nu avea cine altcineva să fi comis crima. Am crezut că pur şi simplu a luat-o puţin razna.

— Vi s-a părut vreodată, cum să spun, un tip oarecum ciudat?

— Ah, nu, nu ciudat în felul ăla. Era doar timid şi stân-gaci, cum poate fi oricine. Adevărul e că nu dădea tot ce era mai bun din el, nu avea încredere în el însuşi.

Poirot o privi atent. Cu siguranţă că era una dintre acele persoane care aveau încredere în forţele proprii.

— Îl plăceaţi?

— Da. Amy, cealaltă fată din birou, râdea de el şi-1 numea o pacoste, dar mie îmi plăcea tare mult. Era amabil şi politicos, şi chiar ştia o mulţime de lucruri, din cărţi, vreau să spun.

— Aha, din cărţi.

— Îi era dor de mama lui. Ştiţi, fusese bolnavă ani de zile. Sau mă rog, nu chiar bolnavă, dar slăbită, şi el făcea totul în locul ei.

Poirot aprobă tacit. Cunoştea genul acela de mame.

— Bineînţeles că, la rândul ei, şi ea avea grijă de el, de sănătatea lui, de problemele la plămâni din timpul iernii, de cum se hrănea…

— Eraţi prieteni?

— Nu ştiu… Exact. Stăteam uneori de vorbă. Dar după ce a plecat de-aici… Nu prea l-am mai văzut. I-am scris la un moment dat, ca unui prieten, dar nu mi-a răspuns.

— Dar vă simţiţi atrasă de el, nu? Întrebă Poirot calm.

— Da, mă simt, răspunse ea pe un ton aprobator.

— Asta e excelent!

Îşi aminti ziua în care îl vizitase pe prizonier. James Bentley era un om slab, cu părul grizonant, cu mâini mari şi cu mărul lui Adam destul de proeminent. Remarcase privirea furişă, jenată, privirea unui om care nu putea fi considerat demn de încredere, ci plin de secrete şi viclean; observase de asemenea şi felul dizgraţios, mai mult mormăit de a vorbi. Aceasta era impresia pe care James Bentley ar fi lăsat-o celor mai mulţi observatori superficiali, impresia pe care o lăsase de fapt pe când se afla în boxa acuzaţilor – genul de om care minte, care fură şi care dă în cap unei bătrâne…

Dar nu lăsase aceeaşi impresie şi asupra comisarului Spence care se pricepea la oameni. Şi nici asupra lui Poirot Iar acum mai apăruse şi fata asta…

— Care este numele dumneavoastră, domnişoară?

— Maude Williams. V-aş putea ajuta cu ceva?

— Cred că da. Sunt oameni care cred că James Bentley este nevinovat şi care se străduiesc să dovedească acest lucru. Eu sunt angajat să investighez şi deja am făcut progrese considerabile.

Rosti minciuna fără să clipească, pentru că era o min-ciună absolut necesară. Cineva, undeva, trebuia făcut să se simtă încolţit. Maude Williams va vorbi, iar cuvintele ei vor fi ca undele provocate de o piatră aruncată în lac, mai largi, şi mai largi, şi mai largi…

— Mi-aţi spus că discutaţi uneori cu James, că v-a povestit despre mama lui şi viaţa de acasă. A menţionat vreodată pe cineva cu care ei doi nu se înţelegeau?

Maude Williams reflectă câteva momente.

— Nu tocmai. Mamei lui nu-i prea plăceau fetele tinere, atât.

— Mamelor de fii devotaţi nu le plac niciodată tinerele domnişoare. Dar eu mă refer la ceva mai mult de-atât, o ceartă în familie, o animozitate, cineva care să-i duşmănească.

Fata clătină din cap că nu.

— Nu mi-a spus niciodată nimic de genul ăsta.

— Vorbea vreodată despre gazda lui, doamna Mcginty?

— Rar. O dată mi-a zis că-i dă să mănânce prea des peşte afumat şi altă dată că bătrâna era supărată pentru că-şi pierduse pisica.

— A lăsat să se înţeleagă vreodată – şi vă rog să fiţi extrem de sinceră – că ştia unde-şi ţine banii?

Culoarea din obraji îi păli uşor, dar Maude îşi înălţă bărbia provocator.

— De fapt, da. Vorbeam despre oamenii care nu au încredere în bănci şi el mi-a zis că doamna Mcginty îşi ţinea banii sub o scândură din duşumea.„Aş putea să-i iau în orice zi, când ea e plecată.” Şi nu glumea, adică era chiar îngrijorat de neglijenţa bătrânei.

— Aha, asta e bine din punctul meu de vedere. Când James Bentley se gândeşte la furt, în mintea lui actul se întâmplă pe la spatele victimei. Ar fi putut să spună: „într-o zi cineva o să-i dea în cap pentru banii ăia”.

— Oricum ar fi, nu se gândea la aşa ceva.

— Ah, nu. Dar simplele conversaţii, oricât de superficiale ar părea, scot la iveală firea omului. Un criminal înţelept nu ar deschide niciodată gura, dar majoritatea celorlalţi sunt prea vanitoşi, vorbesc prea mult şi asta duce la prinderea lor.

Maude interveni brusc:

— Dar cineva, tot a omorât-o pe bătrână.

— Categoric.

— Cine? Ştiţi ceva, aveţi vreo idee?

— Da, minţi Poirot. Cred că ştiu foarte bine, dar suntem abia la început de drum.

Fata se uită la ceas.

— Trebuie să mă întorc, pauza nu e decât de jumătate de oră. Aşa e aici, în amărâtul ăsta de Kilchester… Eu am lucrat numai la Londra înainte… Mă anunţaţi dacă pot să fac ceva, bine?

Poirot scoase una dintre cărţile de vizită şi notă numărul de telefon de la Long Meadows.

— Aici stau.

Numele lui nu făcu nici o impresie asupra lui Maude. „Generaţia tânără, observă el cu mâhnire, nu ştie nimic despre celebrităţi.”

III.

Detectivul luă un autobuz înapoi spre Broadhinny; se simţea mult mai vesel ca la venire. Cel puţin mai exista o persoană care-i împărtăşea încrederea în James Bentley. Omul nu era atât de lipsit de prieteni cum părea la început.

Îşi aminti iar de vizita la închisoare. Ce întrevedere lipsită de orice speranţă!

— Mulţumesc, spusese Bentley apatic, dar nu cred că poate cineva să mai facă ceva.

Nu, era sigur că nu avea duşmani.

— Când oamenii abia îşi dau seama că exişti, e greu de crezut că ajung să te urască.

— Dar mama dumneavoastră?

— Nici mama. Toată lumea o plăcea şi o respecta.

În tonul vocii lui apăruse o urmă abia perceptibilă de indignare.

— Dar prieteni aveţi?

James Bentley bălmăjise un răspuns:

— Nu am nici un prieten…

Dar iată că se dovedise acum că nu era tocmai ade-vărat. Maude Williams îl considera prieten.

„Ce lege minunată a naturii, gândi Poirot, ca orice bărbat, oricât de neatrăgător la prima vedere, să fie alesul unei femei.”

În ciuda aparanţei de femeie sexy, Maude era cu siguranţă genul matern. Avea calităţile care-i lipseau lui James, energia, hotărârea de a învinge, refuzul de a se da bătută.

Poirot scoase un suspin.

Ce minciuni grosolane spusese în ziua aceea! Nu mai contează, fuseseră necesare.

„Undeva, îşi spuse Poirot metaforic ca de obicei, în carul cu fân există şi acul, orice sac îşi are peticul şi orice naş îşi are naşul.”

Capitolul 7

I.

Căsuţa în care locuise doamna Mcginty era la doar câţiva paşi de staţia de autobuz. Doi copii se jucau pe scările din faţă. Unul mânca dintr-un măr ce părea a avea viermi, iar celălalt ţipa şi bătea în uşă cu o tablă. Păreau destul de fericiţi. Poirot amplifică zgomotul ciocănind şi el.

De după colţ apăru o femeie cu părul neîngrijit şi pur-tând o salopetă colorată.

— Încetează, Ernie!

— Ba nu, răspunse copilul şi-şi văzu de joacă. Poirot coborî scările şi ocoli casa

— Sunt copii, n-ai ce să le faci, se plânse femeia. Detectivul fu tentat s-o contrazică, dar se abţinu. I se făcu semn să se îndrepte către uşa din spate.

— Pe cea din faţă o ţinem încuiată. Nu vreţi să intraţi? Trecu printr-un spălător murdar şi ajunse într-o bucătărie

şi mai murdară.

— Nu aici a fost omorâtă, ci în salonaş.

Poirot clipi descumpănit.

— Nu pentru asta aţi venit? Sunteţi străinul de sus de la Summerhayes, nu?

— Deci ştiţi totul despre mine. Da, aşa este, doamnă…

— Kiddle. Soţul meu se ocupă cu tencuielile. Ne-am mutat acum patru luni. Am locuit cu mama lui Bert până atunci… Unii ziceau:„N-o să intraţi niciodată într-o casă în care a fost o crimă”, dar pentru mine o casă e o casă şi e mult mai bine decât să dormi pe două scaune. Şi oricum, noi n-am avut nici un deranj aici. Se zice că dacă au fost ucişi, te bântuie, dar ea nu. Vreţi să vedeţi unde s-a întâmplat?

Poirot se simţea ca un turist Doamna Kiddle îl conduse într-o încăpere mică în care era îngrămădită mobilă veche din perioada regelui Iacob. Spre deosebire de restul casei, nu părea să fi fost locuită vreodată.

— Zăcea pe podea cu partea dinapoi a capului crăpată. Doamna Elliot a găsit-o, ea şi cu Larkin, de la brutărie. Dar banii au fost luaţi de sus, veniţi să vă arăt de unde.

Doamna Kiddle îl conduse mai departe, în dormitorul de la etaj în care se aflau o comodă cu sertare, un pat din alamă, câteva scaune şi un rând de hăinuţe pentru copii, umede şi uscate.

— Chiar aici erau, arătă gazda încântată că deţine o astfel de informaţie.

Poirot privi în jur. Greu de imaginat că această odaie dărăpănată fusese cândva casa de care bătrâna fusese atât de mândră, pe care o spălase şi o îngrijise cu atâta dragoste. Aşadar aici dormise şi locuise doamna Mcginty.

— Bănuiesc că aceasta nu e mobila ei.

— A, nu. Pe-aia a luat-o nepoata ei din Cullavon.

Nu mai rămăsese nimic din ce aparţinuse doamnei Mcginty. Venise familia Kiddle şi ocupase tot. Viaţa era mai puternică decât moartea.

De la parter răsună plânsetul unui copil.

— S-a trezit ăla mic.

Femeia se repezi în jos pe scări, iar Poirot o urmă. Nu mai era nimic de văzut aici, aşa că se duse la vecină.

II

— Da, domnu', eu am găsit-o.

Doamna Elliot era genul care dramatiza. O casă curată, aranjată, în care această femeie cu părul negru, înaltă şi slabă, retrăia momentul său de glorie.

— Larkin, brutarul, a venit şi a bătut la uşa mea. „E vorba de doamna Mcginty, mi-a zis, nu ne aude deloc, s-ar putea să-i fie rău.” Aşa m-am gândit şi eu, că nu mai era vreo tinerică. Şi din câte ştiam, avusese nişte palpitaţii la un moment dat Am crezut că a avut un atac de cord. M-am dus repede, erau doar doi bărbaţi şi normal că nu puteau să intre în dormitorul femeii.

Poirot încuviinţă remarca gazdei sale.

— Am urcat scările în grabă. El stătea în picioare, alb ca varul. Nu că m-aş fi gândit la ceva în momentul ăla, oricum încă nu ştiam ce se întâmplase. Am bătut tare la uşă, dar n-am primit nici un răspuns, aşa că am apucat clanţa, am răsucit-o şi am intrat. Toate erau răsturnate şi scândura din duşumea ridicată.„Jaf, am zis. Dar unde e biata de ea?” Şi apoi ne-am gândit să ne uităm în salonaş. Şi acolo era… Jos pe podea, cu capul spart. Crimă! Mi-am dat seama imediat ce se întâmplase – crimă! N-avea ce să fie altceva. Jaf şi crimă. Aici, în Broadhinny. Am ţipat şi iar am ţipat! Ştiu că le-am dat multă bătaie de cap. Am leşinat, a trebuit să se ducă să-mi aducă un coniac de la Trei Răţoi. Chiar şi după asta am tremurat ore întregi. „N-o lua chiar aşa, mi-a zis sergentul când a venit, du-te acasă şi fă-ţi o ceaşcă de ceai.” Şi aşa am făcut, să ştiţi. Şi când a venit Elliot acasă se holba la mine: „Ce e, ce s-a-ntâmplat?” încă tremuram. Mereu am fost sensibilă, din copilărie. Poirot întrerupse cu tact monologul plin de emoţie.

— Da, desigur, este evident acest lucru. Şi când aţi văzut-o pe doamna Mcginty pentru ultima dată?

— Păi să fi fost cu o zi înainte, cred, când s-a dus în grădină să ia un pic de mentă. Eu dădeam de mâncare la găini.

— V-a spus ceva?

— Doar bună ziua şi dacă ouă găinile mai bine decât până acum.

— Şi atunci a fost ultima dată când aţi văzut-o? Nu aţi văzut-o şi în ziua în care a murit?

— Nu, dar pe el l-am văzut. Doamna îşi coborî vocea. Pe la 11 dimineaţa. Se plimba pe stradă, târşâindu-şi picioarele ca de obicei.

Detectivul aşteptă, dar femeia nu părea să mai aibă ceva de adăugat.

— Aţi fost surprinsă când 1-a arestat poliţia?

— Păi, am fost şi n-am fost. Mi s-a părut mereu cam prostănac, şi fără îndoială prostănacii ăştia devin uneori periculoşi. Unchiul meu avea un băiat cam încet la minte, dar câteodată devenea tare obraznic, iar când a crescut, s-a făcut şi mai rău. Bentley ăsta e într-adevăr cam sărit şi nu m-ar mira, când o veni vremea, să nu-1 spânzure, ci să-1 trimită la un azil de nebuni. De ce? Păi uite unde a ascuns banii. Nimeni n-ar pune banii acolo, decât dacă ar vrea să fie găsiţi. E pur şi simplu o tâmpenie, vă zic.

— Decât dacă ar vrea să fie găsiţi, repetă Poirot ca pentru el. Nu vă lipseşte din întâmplare un satâr sau un topor?

— Nu, domnule, nu. M-a întrebat şi poliţia. De fapt, ne-a întrebat pe toţi care stăm pe-aici. E încă un mister cu ce-a ucis-o.

III.

Hercule Poirot se îndreptă către poştă.

Criminalul voia ca banii să fie găsiţi, dar nu şi arma. Pentru că banii l-ar fi incriminat pe James Bentley, iar arma, pe cine?

Clătină din cap. Vizitase celelalte două case. Fuseseră mai puţin plini de vervă ca doamna Kiddle şi mai puţini dramatici decât doamna Elliot. În linii mari, spuseseră cu toţii că doamna Mcginty fusese o bătrână respectabilă,

discretă, că avea o nepoată în Cullavon, de altfel singura persoana care o vizita vreodată, că nu ştiau pe nimeni care ar fi displăcut-o sau care ar fi avut ceva împotriva ei.

„Nu ajung nicăieri, absolut nicăieri, îşi spuse Poirot mâhnit. Nu se vede nici o luminiţă. Înţeleg disperarea comisarului Spence. Dar pentru mine ar trebui să fie altfel. Spence e un comisar bun de poliţie, dar eu, eu sunt Hercule Poirot, ar trebui să am o revelaţie!”

Calcă într-o baltă şi se strâmbă. Era el marele, unicul Hercule Poirot, dar era în acelaşi timp şi un bătrânel pe care îl cam strângeau pantofii de piele.

Intră în oficiul poştal. Partea din dreapta era destinată corespondenţei de afaceri a Maiestăţii Sale; în stânga erau diverse mărfuri la vânzare – dulciuri, jucării, papetărie, felicitări, lână pentru tricotat şi lenjerie de copii.

Poirot înainta şi ceru nişte timbre.

Fu întâmpinat de o femeie de vârstă mijlocie cu o privire ageră, al cărei nume nu era întâmplător doamna Sweetiman1., Aici, îşi zise Poirot, se află neîndoielnic toată inteli-genţa din Broadhinny.”

— Şi 12 pence, zise ea extrăgând timbrele cu dexteritate dintr-un catalog uriaş. Adică patru şi zece pence în total. Mai doriţi ceva?

Îl fixă cu ochii ei luminoşi. Prin uşa din spate se ivi capul unei fete care asculta cu aviditate.

— Mă aflu străin prin locurile acestea, rosti Poirot solemn.

— E-n regulă, domnule. Veniţi de la Londra, nu?

— Bănuiesc că ştiţi cu ce treburi mă aflu aici. Detectivul îşi îndulci tonul şi zâmbi.

— Nu, domnule, nu am nici cea mai mică idee, răspunse funcţionara pe un ton formal.

— Doamna Mcginty… Doamna Sweetiman dădu din cap.

— Ce poveste tristă, chiar şocantă.

— Bănuiesc că o cunoşteaţi destul de bine.

— Ah, da, la fel de bine ca oricine din Broadhinny. Îşi petrecea timpul cu mine aici, când venea după cine ştie ce.

O adevărată tragedie. Şi încă nu s-a rezolvat, aşa am auzit
— Există anumite îndoieli că James Bentley ar fi vinovat
— Nu ar fi prima dată când poliţia arestează pe cine nu trebuie, deşi nu prea cred că ar fi cazul şi aici. Nu că l-aş fi crezut în stare, e un tip timid, cam ciudat, dar nu periculos, sau cel puţin nu părea. Dar mai ştii? Poirot se aventură să ceară şi hârtie de scris.
— Desigur, domnule, numai că trebuie să veniţi pe partea cealaltă, vă rog.
Doamna Sweetiman îşi ocupă locul la ghişeul din stânga.
— Mi-e greu să-mi închipui cine ar fi putut fi dacă nu a fost domnul Bentley, remarcă ea în timp ce se întindea după hârtie şi plicuri. Mai apar nişte vagabonzi din când în când pe-aici şi poate că unul dintre ei a găsit fereastra deschisă şi a intrat. Dar nu ar fi plecat fără bani, nu? Nu după ce a ucis ca să-i obţină. Erau bancnote nemarcate. Poftiţi, domnule, hârtie albastră şi plicuri asortate.
Poirot plăti totul.
— Doamna Mcginty nu v-a spus niciodată că ar fi neliniştită sau că s-ar teme de cineva, nu?
— Mie nu. Nu era o femeie agitată. La domnul Carpenter mai stătea uneori până târziu, la Holmeleigh, în vârful dealului. Aveau mereu oaspeţi la cină, iar doamna Mcginty se ducea seara să ajute la spălatul vaselor şi se întorcea de cele mai multe ori pe întuneric, ceea ce eu nu aş face nici în ruptul capului. E beznă când cobori dealul.
— O cunoaşteţi cumva pe nepoata ei, doamna Burch?
— Doar cât să mai schimbăm o vorbă; venea uneori cu soţul.
— Au moştenit ceva bani la moartea doamnei Mcginty. Vânzătoarea îl fixă scrutător.
— E normal, nu? Nu poţi să-i iei cu tine şi e normal să-i primească rudele, sânge din sângele tău.
— Ah, da, desigur, sunt perfect de acord. Doamna Mcginty ţinea la nepoata ei?
— Foarte mult, cred, dar în felul ei discret.

— Şi la soţul nepoatei?

— Da, din câte ştiu, veni răspunsul destul de evaziv.

— Când aţi văzut-o ultima dată pe doamna Mcginty?

Femeia reflectă câteva momente încercând să-şi amintească.

— Să vedem… Când a fost, Edna? Din pragul uşii, Edna strâmbă din nas neputincioasă. In ziua în care a murit? Nu, în ziua de dinainte… Sau cu două zile înainte? Da, era luni. Aşa e. A fost omorâtă miercuri. Da, era luni, a venit să cumpere o călimară de cerneală.

— Cerneală?

— Bănuiesc că voia să scrie o scrisoare.

— Tot ce se poate. Şi era la fel ca de obicei, nu aţi observat nimic diferit?

— N-nu… Nu cred.

Edna dădu năvală în încăpere şi se băgă în discuţie.

— Ba era diferită, afirmă ea cu putere. Era mulţumită de ceva, adică nu mulţumită, era de-a dreptul încântată.

— Probabil că ai dreptate, eu nu am remarcat la momentul respectiv, dar acum că te aud pe tine îmi dau seama că aşa e, doamna Mcginty era foarte vioaie în ziua aceea.

— Vă amintiţi ceva din ce a spus?

— De obicei nu ţin minte, dar toată povestea asta cu crima, cu poliţia care pune tot felul de întrebări, te face să vezi lucrurile altfel. Nu a zis nimic de James Bentley, de asta sunt sigură. A vorbit puţin despre familia Carpenter, despre doamna Upward, locuri în care muncea, ştiţi.

— A, da. Tocmai voiam să vă rog să-mi spuneţi exact pentru cine lucra.

Doamna Sweetiman replică prompt:

— Lunea şi joia se ducea la doamna Summerhayes, la Long Meadows. Acolo staţi şi dumneavoastră, nu?

— Da. Bănuiesc că nu există vreun alt loc în care aş putea să locuiesc o vreme.

— Nu, chiar în Broadhinny nu există altceva. Nu-i prea confortabil acolo, nu-i aşa? Doamna Summerhayes e tare

drăguţă, dar nu ştie nici lucrurile elementare despre o casă. În general doamnele astea care vin din ţări străine nu prea au habar. Mereu era acolo o mizerie de nedescris, aşa spunea doamna Mcginty. Deci, cum ziceam, lunea după-amiaza şi joia dimineaţa la Summerhayes, apoi marţea dimineaţa la doctorul Rendell, iar după-amiezile la doamna Upward în Laburnums. Miercurea era la doamna Wetherby la Hunter's Close, iar vinerea la domnişoara Selkirk, actuala doamnă Carpenter. Doamna Upward e o bătrână care locuieşte cu fiul ei; au o menajeră, dar doamna Mcginty se ducea o dată pe săptămână pentru curăţenia generală. La domnul şi doamna Wetherby, care e invalidă, nu stătea nimeni să-i ajute prea mult. Domnul şi doamna Carpenter au o casă frumoasă şi dau multe petreceri. Toţi sunt oameni de treabă.

Poirot ieşi din nou în stradă păstrând în minte această ultimă remarcă despre oamenii din Broadhinny.

Urcă dealul încet către Long Meadows. Spera din suflet că dovlecii şi conserva fuseseră mâncate la prânz şi că nu-i opriseră şi lui. Dar poate că mai erau şi alte conserve îngrozitoare. Viaţa la Long Meadows avea desigur primejdiile ei.

Una peste alta, fusese o zi plină de dezamăgiri.

Ce reuşise să afle?

Că James Bentley avea o prietenă. Că nici el, nici doamna Mcginty nu aveau duşmani. Că doamna Mcginty nu mai putea de bucurie cu două zile înainte să moară şi cumpărase o călimară de cerneală…

Poirot se opri ca trăsnit… Descoperise în cele din urmă ceva, un fapt cât de mic?

Întrebase aproape automat ce ar fi putut face doamna Mcginty cu cerneala, iar vânzătoarea îi răspunsese, cât se poate de firesc, că probabil intenţiona să scrie o scrisoare.

Era ceva semnificativ aici, ceva ce era gata să-i scape şi lui, aşa cum probabil le scăpase tuturor celorlalţi, din

simplul motiv că scrierea unei scrisori este un lucru cât se poate de obişnuit.

Dar pentru doamna Mcginty fusese atât de neobişnuit, încât a trebuit să meargă să cumpere cerneală.

Aşadar doamna Mcginty rareori scria scrisori, fapt ce putea fi uşor confirmat de doamna Sweetiman. Şi totuşi, bătrâna scrisese o scrisoare cu două zile înainte să fie ucisă. Cui şi de ce?

Ar putea fi neimportant, la urma urmei. Poate i-a scris nepoatei sau unei prietene. E absurd să dai atâta importanţă unei călimări de cerneală.

Dar asta era tot ce găsise şi avea de gând să urmărească noul fir.

O sticluţa de cerneală…

Capitolul 8

I

— O scrisoare? Bessie Burch dădu din cap. Nu, nu am primit nici o scrisoare de la mătuşa. Ce să-mi scrie?

Poirot făcu o sugestie:

— Poate că era ceva ce ar fi vrut să vă spună.

— Dar nu se omora cu scrisul. Avea aproape şaptezeci de ani, iar în tinereţe nu făcuse prea multă şcoală.

— Dar ştia să scrie şi să citească, nu?

— Ah, da. Nici după citit nu se dădea în vânt, dar îi plăceau News of the World şi Sunday Cornet. Să scrie însă îi venea mereu peste mână. Dacă voia să mă anunţe ceva, cum ar fi să ne amânăm vizita la ea sau că nu mai putea să vină la noi, de obicei îl suna pe domnul Benson, farmacistul de alături şi el ne transmitea mesajul. E foarte amabil omul ăsta… Fiindcă suntem în aceeaşi zonă, nu costă decât două pence. E o cabină telefonică la poşta din Broadhinny.

Poirot dădu din cap. Ieftin, într-adevăr. Îşi făcuse deja o imagine despre firea econoamă a doamnei Mcginty, căreia trebuie să-i fi plăcut tare mult banii.

— Dar mătuşa dumneavoastră vă mai scria totuşi din când în când, nu? Insistă el politicos.

— Păi da, felicitări de Crăciun.

— Şi poate că avea prietene în alte părţi din Anglia cărora le scria?

— Asta nu mai ştiu. Mai avea o cumnată, dar a murit acum doi ani şi mai era o doamnă Birdlip, dar şi ea e moartă.

— Deci, dacă a scris cuiva, este foarte probabil să fi fost răspunsul la o scrisoare pe care o primise.

Din nou Bessie Burch căzu pe gânduri.

— Nu-mi dau seama cine să-i fi scris, sunt sigură că… Bineînţeles! Faţa femeii se lumină. Guvernul!

Poirot fu de acord că, în prezent, comunicarea cu ceea ce Bessie numea în sens larg „guvernul” era mai degrabă o regulă decât o excepţie.

— O mulţime de fleacuri, ca de obicei, formulare de completat, întrebări care nu ar trebui puse nici unei persoane decente…

— Aşadar, doamna Mcginty ţinea o corespondenţă cu „guvernul”?

— Dacă ar fi avut ceva de scris, ar fi venit la Joe s-o ajute. Scrisorile astea o enervau şi i le aducea mereu soţului meu.

— Vă amintiţi dacă era vreo scrisoare printre obiectele ei personale?

— N-aş putea să spun exact. Nu-mi amintesc nimic. Şi-apoi, poliţia a venit prima A trecut ceva timp până m-au lăsat să împachetez ceva de-acolo.

— Ce s-a întâmplat cu acele lucruri?

— Scrinul de-aici e al ei, din mahon solid, şi mai e un dulap sus şi nişte ustensile de bucătărie. Restul le-am vândut pentru că nu aveam unde să le ţinem.

— Eu mă refer la lucrurile personale, perii, pieptene, fotografii, obiecte de toaletă, haine…

— Aaa… Le-am împachetat şi pe-alea într-o valiză şi le-am dus tot sus. N-am ştiut ce să fac cu ele. Am vrut să duc hainele la bazarul de Crăciun, dar am uitat. Nu mi s-a părut potrivit să le dau acelor inşi care vând haine la mâna a doua.

— Aş putea să văd valiza aceea?

— Cu plăcere. Deşi nu cred c-o să găsiţi ceva de folos. A cercetat-o şi poliţia.

— Da, ştiu. Cu toate acestea…

Doamna Burch îl conduse într-un dormitor micuţ din spate, ce părea un atelier de haine şi scoase o valiză de sub pat.

— Asta e. Acum o să vă rog să mă scuzaţi puţin, dar trebuie să mă uit la friptură…

Poirot îi fu recunoscător şi aşteptă până auzi din nou paşii coborând pe scări. Deschise valiza şi fu izbit de un miros puternic de naftalină. Scoase tot ce era înăuntru cu un sentiment de milă; erau lucruri care vorbeau despre viaţa unei bătrâne acum moarte. O haină neagră uzată. Două pulovere de lână. Un taior şi o fustă. Ciorapi. Nici un fel de lenjerie intimă (probabil că le luase Bessie). Două perechi de pantofi înfăşuraţi în ziar. O perie şi un pieptene folosite, dar curate. O oglindă veche din argint. O fotografie în ramă de piele cu un cuplu în ziua nunţii, îmbrăcaţi după moda de acum treizeci de ani, probabil erau doamna Mcginty şi soţul ei. O ilustrată cu Margate. Un câine de porţelan. O reţetă de dulceaţă de dovlecei pe o bucata de hârtie ruptă. O pagină cu rubrica de fapt divers despre farfurii zburătoare. O altă tăietură din ziar despre profeţiile Maicii Shipton. O Biblie şi o carte de rugăciuni.

Nu erau mănuşi sau genţi, care probabil ajunseseră tot la nepoată sau fuseseră date altcuiva. Hainele care rămăseseră aici erau prea mici pentru durdulia Bessie, întrucât doamna Mcginty fusese o femeie uscăţivă.

Despacheta una din perechile de pantofi. Erau de cali-tate şi nu foarte purtaţi. Era pe punctul de a-i împacheta la loc, când privirea îi căzu pe titlul ziarului. Era Sunday Cornet din 19 noiembrie. Doamna Mcginty fusese omorâtă pe 22 noiembrie. Era deci ziarul pe care-1 cumpărase în duminica de dinaintea morţii. Bessie Burch îl găsise în ca-meră şi-1 folosise în scopuri practice, la împachetat.

Duminică, 19 noiembrie. Luni, femeia cumpărase o călimară de cerneală…

Să fi fost ceva ce a citit în ziar?

Despacheta şi cealaltă pereche de pantofi. News ofthe World, din aceeaşi dată. Netezi foile şi se aşează pe un scaun să le citească. Descoperi că o bucată dreptunghiulară din pagina din mijloc a ziarului Sunday Cornet fusese decupată. Nu se potrivea cu niciuna dintre tăieturile pe care le găsise în valiză. Răsfoi ambele jurnale, dar nimic nu-i trezi interesul. Înveli pantofii aşa cum îi găsise şi aşează totul la loc în valiză cu grijă.

Coborî şi o găsi pe doamna Burch trebăluind în bucătărie.

— Nu cred c-aţi găsit ceva, nu?

— Din păcate, nu. Apoi adăugă pe un ton lejer: Vă amin-tiţi cumva dacă era o tăietură de ziar în geanta mătuşii dumneavoastră sau în vreo sacoşă?

— Nu-mi aduc aminte. O fi luat-o poliţia.

Dar poliţia nu o luase, Poirot ştia sigur din notiţele lui Spence. Conţinutul genţii doamnei Mcginty fusese inventariat, nu era nici o bucată de ziar., Eh, bien, îşi zise Poirot, următorul pas va fi uşor. Ori ratez, ori înaintez în sfârşit.”

II.

Nemişcat, cu bucăţile de ziar prăfuite în faţă, Poirot îşi repeta că importanţa călimării de cerneală nu era o pistă falsă.

Sunday Cornet, 19 noiembrie.

În susul paginii din mjloc erau aceste cuvinte:

FEMEI VICTIME ALE TRAGEDIILOR DIN TRECUT UNDE SUNT ACESTE FEMEI ACUM?

Sub titlu erau patru reproduceri estompate ale unor fotografii vechi. Subiectul lor nu părea însă deloc tragic, ci mai degrabă ridicol; persoane îmbrăcate după moda anilor trecuţi, ce poate fi mai ridicol de-atât?

Sub fiecare fotografie era un nume.

Eva Kane, „cealaltă femeie” în faimosul caz Craig.

Janice Courtland, „nevasta tragică” al cărei soţ fusese un demon cu chip de om.

Micuţa Lily Gamboll, copilul tragic din vremurile noastre suprapopulate.

Vera Blake, soţia nebănuită a unui criminal.

Şi apoi venea din nou întrebarea cu litere de-o şchioapa:

UNDE SUNT ACESTE FEMEI ACUM?

Poirot clipi şi citi meticulos articolul oarecum romanţat ce reînvia poveştile de demult ale acelor eroine obscure.

Îşi amintea numele Eva Kane, cazul Craig fusese unul într-adevăr celebru. Alfred Craig fusese grefier municipal în Parminster. Un omuleţ conştiincios, cinstit şi foarte plăcut, care avusese ghinionul să se însoare cu o femeie obositoare şi temperamentală. Doamna Craig îl umpluse de datorii, îl cicălea, îl teroriza şi suferea de boli mintale despre care prietenii „binevoitori” spuneau că ar fi imaginare. Eva Kane era bona de numai 19 ani, frumuşica, vulnerabilă şi cu o fire deschisă. Ea şi Craig se îndrăgostiseră nebuneşte unul de altul. Apoi, într-o zi, vecinii au auzit că doamna Craig a plecat în străinătate să se trateze. Aşa povestea el. A dus-o la Londra cu maşina într-o noapte şi de-acolo, urma să plece în sudul Franţei. Craig s-a întors la Parminster şi, din când în când, le mai povestea vecinilor cum starea sănătăţii soţiei sale nu se îmbunătăţise deloc, după cum ea însăşi povestea în scrisori. Eva Kane se ocupa acum de casă pentru el, dar gurile rele începură în curând să comenteze. În cele din urmă, grefierul a primit o scrisoare în care i se aducea la cunoştinţă moartea soţiei. A plecat pentru o săptămână şi s-a întors cu relatări de la înmormântare.

În anumite privinţe, Craig era un om simplu. A făcut însă greşeala să menţioneze unde murise doamna Craig, o staţiune destul de cunoscută de pe Riviera franceză.

Cineva care avea rude sau prieteni acolo descoperise că nu murise nimeni cu numele respectiv şi că nici nu avusese loc vreo înmormântare. După zile întregi de bârfe a fost anunţată poliţia.

Ce a urmat poate fi uşor rezumat în cuvinte.

Doamna Craig nu plecase spre Riviera franceză, ci fusese tăiată bucăţele şi ascunsă în pivniţă. Autopsia a scos la iveală otrăvirea cu un alcaloid vegetal.

Craig a fost arestat şi trimis în judecată. Eva Kane a fost la început considerată complice, dar s-a renunţat la acuzaţii când s-a descoperit că nu ştiuse absolut nimic din cele întâmplate. Craig a mărturisit în cele din urmă şi a fost executat.

Eva Kane, care aştepta un copil, a plecat din Parminster şi, conform celor spuse de Sunday Cornet, rude amabile din Lumea Nouă i-au oferit un adăpost. Biata fată, sedusă în naivitatea ei de un criminal cu sânge-rece, şi-a schimbat numele şi a părăsit pentru totdeauna aceste locuri ca să înceapă o viaţă nouă, ascunzând în suflet numele celui care devenise tatăl fetiţei ei.

Fiica mea va creşte fericită şi inocentă. Viaţa ei nu va fi pângărită de trecutul crud. Aşa am jurat. Amintirile mele tragice vor rămâne doar ale mele."

Biata Eva Kane! Să înveţe atât de tânără ticăloşia şi infamia oamenilor! Unde e ea acum? Exista oare într-un orăşel din vestul mijlociu o bătrânică tăcută, respectata de vecini, cu ochii trişti…? Şi o tânăra fericită şi veselă, având la rândul ei copii, vine sâ-şi vadă mama şi să-i povestească despre micile ei greutăţi zilnice, fără să aibă cea mai mică idee despre ce-a trebuit să îndure femeia aceea în trecut?

— Oh la la! Exclamă Poirot şi trecu la următoarea vic-timă tragică.

Janice Courtland, „nevasta tragică", fusese cu siguranţă lipsită de noroc în alegerea soţului. Femeia a suportat timp de opt ani practicile lui ciudate, prezentate în ziar în aşa fel încât să incite imediat curiozitatea. Opt ani de martiriu, afirma cu tărie Sunday Cornet. Şi apoi Janice şi-a făcut un prieten. Un tânăr idealist care, oripilat de o scenă între soţ şi soţie la care asistase din întâmplare, 1-a atacat brusc pe bărbat cu o asemenea forţă, încât acesta din urmă a căzut

şi s-a izbit de marginea ascuţită a şemineului de marmură, zdrobindu-şi ţeasta. Juraţii au considerat că provocarea fusese extrem de intensă, că tânărul nu avusese intenţia de a-1 omorî şi i-au dat o pedeapsă de cinci ani.

Biata Janice, îngrozită de toată publicitatea care se făcuse cazului ei, a plecat în străinătate „ca să uite”.

Oare a reuşit să uite? Aşa sperăm. Undeva, există poate o soţie şi o mamă fericită pentru care anii aceia de suferinţă îndurată în tăcere par acum doar un vis urât…

— Mda… Îşi zise Poirot trecând la Lily Gamboll, copilul tragic al vremurilor noastre suprapopulate.

Lily Gamboll fusese alungată din căminul ei mult prea aglomerat. O mătuşă îşi asumase responsabilitatea pentru viaţa micuţei. Lily voise să meargă la cinematograf, iar mătuşa o refuzase categoric. Bine dezvoltată fizic pentru cei numai 12 ani ai ei, a luat satârul de pe masă şi 1-a aruncat înspre femeia mărunţică şi fragilă. Lovitura a ucis-o. O şcoală pentru delincvenţi minori şi-a deschis porţile, iar Lily a dispărut.

Acum este din nou o femeie liberă să-şi reia locul în civilizaţia noastră. Comportamentul ei în anii de reeducare şi, mai târziu, în cei de supraveghere se spune că a fost exemplar. Nu ne arată asta că nu copilul e de vină, ci sistemul? Crescută în ignoranţă, micuţa Lily a fost victima mediului.

Acum, după ce a ispăşit pentru greşeala ei, trăieşte undeva fericită, sperăm, ca o bună cetăţeană, ca o bună soţie şi mamă. Biata Lily Gamboll.

Poirot scutură din cap. Un copil de 12 ani care ia un satâr şi îşi ucide mătuşa nu era după părerea lui un copil drăguţ. Compasiunea se îndrepta în acest caz către mătuşă.

Trecu mai departe la Vera Blake.

Una dintre acele femei cărora toate îi merg prost. Întâi s-a îndrăgostit de un tip care s-a dovedit a fi un gangster căutat de poliţie pentru asasinarea unui supraveghetor al unei bănci. Apoi s-a căsătorit cu un comerciant respectabil, care

s-a dovedit a fi un vânzător de bunuri furate. Cei doi copii ai ei au ajuns, la rândul lor, în vizorul poliţiei după ce au furat dintr-un magazin. În cele din urmă a apărut şi „băiatul bun” care i-a oferit Verei un cămin în dominioane. Ea şi copiii ei au fost nevoiţi să plece din această ţară decadentă.

Din acel moment o nouă viaţă îi aştepta. În sfârşit, după ani întregi de lovituri din partea destinului, necazurile Verei s-au terminat.

— Mă întreb, comentă Poirot sceptic, dacă nu cumva va descoperi că s-a măritat cu un şarlatan!

Se lăsă pe spate şi studie cu atenţie cele patru fotografii. Eva Kane avea cârlionţii lăsaţi peste urechi şi o pălărie enormă, şi ţinea un buchet de trandafiri la ureche ca pe receptorul unui telefon. Janice Courtland purta o pălărie trasă peste urechi şi o rochie cu talia joasă. Lily Gamboll era un copil obişnuit, părea că respiră pe gura întredeschisă şi purta ochelari cu lentile groase. În ceea ce-o priveşte pe Vera Blake, în fotografia alb-negru, nici o trăsătură nu-i putea fi remarcată.

Dintr-un anumit motiv doamna Mcginty rupsese aceste articole şi fotografiile. De ce? Doar pentru c-o interesau poveştile? Detectivul respinse această ipoteză. Bătrâna păstrase foarte puţine lucruri de-a lungul celor şaizeci de ani, ştia asta foarte bine din raportul poliţiei şi din inventarierea bunurilor personale.

Rupsese bucata din ziar duminică, iar luni se dusese la poştă să cumpere cerneală pentru că avea de gând să scrie o scrisoare. Dacă ar fi fost o scrisoare oficială, i-ar fi cerut ajutorul lui Joe Burch. Deci nu era oficială. Atunci despre ce era vorba?

Privirea lui Poirot căzu iar pe cele patru fotografii. Sunday Cornet se întreba:

Unde sunt aceste femei acum?

„Una dintre ele, se gândi Poirot, a trăit în Broadhinny până în noiembrie trecut.”

III.

Abia a doua zi reuşi Poirot să stea faţă-n faţă cu domnişoara Pamela Horsefall, care oricum nu avea mult timp la dispoziţie deoarece trebuia să ajungă la Sheffield.

Înaltă, băieţoasă, iubitoare de alcool şi ţigări, nu părea deloc genul care să fi scris sentimentalismele din Sunday Cornet. Şi totuşi ea era autoarea.

— Daţi-i drumu' repede, trebuie să plec.

— Este vorba de articolul dumneavoastră din noiembrie, serialul despre „femei tragice”.

— Ah, articolul ăla. Cam prost, nu? Poirot însă nu-şi exprimă nici o părere.

— Mă refer în special la articolul despre femeile asociate cu crime celebre, care a apărut pe 19 noiembrie. Se referea la Eva Kane, Vera Blake, Janice Courtland şi Lily Gamboll.

Domnişoara Horsefall râse forţat:

— Unde sunt aceste femei tragice acum?” îmi amintesc.

— Presupun că uneori primiţi şi scrisori în urma unor asemenea articole.

— Ba bine că nu! Se pare că unii n-au altă treabă decât să scrie scrisori. Cineva „1-a văzut pe criminalul Craig mergând pe stradă”, o altă doamnă vrea să-mi spună povestea vieţii ei, „mult mai tragică decât mi-aş putea imagina vreodată”.

— Aţi primit cumva o scrisoare de la o doamnă Mcginty din Broadhinny, imediat după apariţia articolului respectiv?

— Dragă domnule, de unde naiba să ştiu? Primesc munţi de scrisori. Cum să-mi amintesc de vreuna în mod special?

— Am crezut că vă amintiţi… la câteva zile, doamna Mcginty a fost ucisă.

— Acum mai veniţi de-acasă! Domnişoara Horsefall uită că se grăbea să ajungă la Sheffield şi se aşează confortabil pe scaun. Mcginty… Mcginty… Da, îmi amintesc numele. Lovită în cap de chiriaşul ei. Nu e o crimă prea senzaţională pentru public. Şi ziceţi că femeia mi-a scris?

— Este foarte posibil să fi trimis o scrisoare la Sunday Cornet.

— Tot aia e, ar fi ajuns tot la mine. Şi cu crima, şi cu numele ei la rubrica de ştiri, sigur mi-aş fi amintit. Femeia făcu o pauză. Ia stai… Dar nu era din Broadhinny, era din Broadway.

— Vă amintiţi, aşadar?

— Nu sunt foarte sigură… Dar numele ăsta… Ce nume caraghios, nu? Mcginty! Da! Un scris îngrozitor şi ilizibil. Dacă mi-aş fi dat seama… Dar sunt sigură ca era din Broadway.

— Doar dumneavoastră aţi spus că scrisul era ilizibil, Broadway şi Broadhinny ar putea să semene.

— Da, s-ar putea. De altfel, nimeni nu e obligat să ştie toate numele astea ciudate de la ţară. Mcginty, da, îmi amintesc clar. Probabil mi-a rămas numele în minte din cauza crimei.

— Vă amintiţi ce spunea în scrisoare?

— Ceva despre o fotografie. Ştia unde se află o poză ca aceea din ziar şi voia să ştie dac-o plătim pentru asta şi cât anume.

— Şi i-aţi răspuns?

— Domnule dragă, dar noi nu vrem nimic de genul ăsta. Am trimis răspunsul standard. Mulţumiri politicoase şi atât. Dar cum l-am trimis la Broadway, nu cred că 1-a mai primit.

„Ştia unde se afla o fotografie…” în mintea lui Poirot reveni vocea indiferentă a lui Maureen Summerhayes: „Normal că-şi mai băga un pic nasul pe ici, pe colo”.

Doamna Mcginty era curioasă. Era cinstită, dar îi plăcea să ştie cât mai multe. Iar oamenii păstrează lucruri neînsemnate din trecut, din sentimentalism sau pentru că pur şi simplu uită de ele.

Doamna Mcginty a văzut o fotografie veche şi mai târziu a recunoscut-o în Sunday Cornet Şi se întreba dacă n-ar putea să-i iasă nişte bani din asta…

Se ridică brusc de pe scaun.

— Mulţumesc, domnişoară Horsefall. Aş mai avea o întrebare: ceea ce aţi scris despre cazurile acelea era

adevărat? Am observat de exemplu că anul procesului lui Craig era notat greşit, s-a întâmplat cu un an mai târziu. Iar pe soţul lui Janice Courtland îl chema Herbert, nu Hurbert, dacă-mi amintesc bine. Mătuşa lui Lily Gamboll locuia la Buckinghamshire, nu la Berkshire.

Jurnalista gesticula cu ţigara între degete.

— Domnule dragă, nu ne interesează exactitatea faptelor. Toată povestea era un ghiveci romanţat de la un cap la altul. Am brodat asupra unor fapte, evident.

— Este posibil aşadar ca nici personajele în sine să nu fi fost aşa cum le-aţi prezentat.

— Bineînţeles că nu! Dar ce credeaţi? N-am nici o îndoială că Eva Kane era o nenorocită şi nici pe departe inocenta rănită. Iar Courtland, de ce a îndurat un pervers sadic timp de opt ani? Pentru că avea bani, de-aia, iar iubitul romantic nu avea nici un sfanţ.

— Şi micuţa Lily Gamboll?

— N-aş prea vrea s-o văd zbenguindu-se pe lângă mine cu un satâr.

Poirot pocni din degete.

— Toate au plecat din ţară, s-au dus în Lumea Nouă să „înceapă o altă viaţă”. Şi nu există nici o dovadă că s-au întors, nu-i aşa?

— Niciuna, fu de acord domnişoara Horsefall. Şi acum chiar trebuie să fug…

În seara aceea, târziu, Poirot îi telefona lui Spence.

— Chiar mă gândeam la dumneavoastră. Aţi reuşit să găsiţi ceva?

— Am făcut cercetările necesare.

— Da?

— Iar rezultatul acestora este: „Oamenii care locuiesc în Broadhinny sunt toţi tare de treabă”.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta, domnule Poirot?

— Dragul meu prieten, luaţi în calcul expresia „tare de treabă”. Până acum, ăsta a fost un motiv de crimă.

Capitolul 9

I

— Toţi foarte drăguţi, murmură Poirot în timp ce trecu de poarta de la Crossways, aproape de gară.

O plăcuţă de alamă atârnată la uşă anunţa că acolo locuieşte doctorul Rendell.

Era un bărbat în jur de 40 de ani, energic, care îşi primi oaspetele cu un deosebit empressement1.

— Liniştitul nostru cătun e onorat de prezenţa marelui Hercule Poirot.

Replica îi făcu deosebită plăcere detectivului.

— Să înţeleg că aţi auzit de mine.

— Desigur, cine nu a auzit de dumneavoastră? Răspunsul la această întrebare i-ar fi rănit orgoliul, aşa că se mulţumi să spună politicos:

— Am mare noroc să vă găsesc acasă.

Nu fusese un noroc, ci o potrivire inteligent pregătită, dar doctorul răspunse cu căldură:

1 Curtoazie (în limba franceza, în original)

— Da, tocmai m-aţi prins. Am o operaţie într-un sfert de oră. Cu ce vă pot fi de folos? Sunt măcinat de curiozitate să aflu cu ce treburi aţi venit aici. Concediu de odihnă? Sau e vreo crimă prin împrejurimi?

— A fost, la trecut.

— A fost…? Nu-mi amintesc.

— Doamna Mcginty.

— Ah, sigur că da, sigur că da. Uitasem. Dar nu-mi spuneţi că vă mai preocupă acest caz după atâta timp.

— Dacă-mi permiteţi să vă fac o mărturisire, am fost angajat de către inculpat. Avem noi probe pe baza cărora vom face recurs.

— Dar ce probe noi pot apărea? Întrebă domnul Rendell.

— Din păcate nu vă pot da aceste informaţii.

— Înţeleg, vă rog să mă scuzaţi.

— Am dat însă peste nişte lucruri foarte… Curioase, cum să vă spun, foarte sugestive. Am venit la dumneavoastră

pentru că am înţeles că doamna Mcginty lucra din când în când aici.

— Da, aşa este. Doriţi să beţi ceva? Un sherry? Whisky? Preferaţi sherry? Şi eu la fel.

Aduse două pahare şi, aşezându-se lângă Poirot, continuă:

— Venea o dată pe săptămână pentru curăţenia generală. Am o menajeră foarte bună, excelentă, doamna Scott, dar din păcate ea nu se poate apleca să frece podelele. Doamna Mcginty făcea o treabă extraordinară.

— O consideraţi o persoană corectă?

— Corectă? Ciudată întrebare. Nu ştiu dacă sunt în măsură să vă răspund. Din câte ştiu eu, da, era destul de corectă.

— Deci după părerea dumneavoastră, dacă ar fi făcut o afirmaţie în faţa cuiva, acea afirmaţie ar fi fost adevărată?

Doctorul Rendell îl privi încurcat.

— Nu pot să merg atât de departe. Chiar nu ştiu atât de multe despre ea. Aş putea s-o întreb pe doamna Scott, dacă doriţi.

— Nu, nu, ar fi mai bine să nu faceţi asta.

— Îmi treziţi curiozitatea, domnule Poirot. Ce afirmaţii a făcut? Defăimătoare cu siguranţă, calomniatoare.

Poirot dădu din cap abia perceptibil.

— Vă daţi seama că, în acest moment, totul este strict secret. Sunt abia la începutul investigaţiilor mele.

— Ar trebui să vă grăbiţi puţin, nu?

— Aşa este. Timpul pe care-1 am la dispoziţie este foarte scurt.

— Mă surprindeţi, trebuie să recunosc. Toţi am fost absolut convinşi pe-aici că James Bentley e făptaşul. Nu mai părea să fie vreo îndoială.

— Adică părea o crimă oribilă, dar nu foarte interesantă, asta vreţi să spuneţi?

— Da, da, exact.

— L-aţi cunoscut pe James Bentley?

— A venit la mine o dată sau de două ori. Era îngrijorat de starea lui de sănătate. Fusese cam prea răsfăţat de mama lui. Vedem destul de des cazuri din acestea. Chiar şi acum avem unul asemănător.

— Serios?

— Da, doamna Upward. Laura Upward. Îşi iubeşte la nebunie fiul şi-1 ţine strâns legat de fustele ei. E un băiat deştept – între noi fie vorba, nu atât de deştept pe cât îşi închipuie, dar oricum talentat. E un dramaturg în devenire Robin ăsta al nostru.

— Locuiesc aici de multă vreme?

— De trei sau patru ani. Nimeni nu e în Broadhinny de prea mult timp. La început, satul nu însemna decât o mână de căsuţe grupate în jurul Long Meadows. Acolo staţi, din câte ştiu, nu?

— Da, răspunse Poirot fără vreo urmă de mândrie.

Doctorul păru să se amuze:

— Pensiune, într-adevăr. Femeiuşcă aia nu ştie nimic despre cum se ţine o casă de oaspeţi. A trăit toata viaţa în India cu servitori care alergau în jurul ei tot timpul. Bănuiesc că nu e deloc confortabil. Nimeni nu rămâne acolo prea mult. Iar în ce-1 priveşte pe bătrânul Summerhayes, n-o să facă niciodată nimic cu grădina lui de zarzavaturi. E un tip de treabă, dar n-are nici o legătură cu comerţul şi, în zilele noastre, trebuie să te ocupi de comerţ dacă vrei să te menţii pe linia de plutire. Să nu plecaţi cu ideea că eu însănătoşesc bolnavi. Eu doar completez formulare şi semnez reţete. Îmi place familia Summerhayes, totuşi. Ea este o creatură încântătoare şi, deşi bărbatul are un temperament infernal şi are tendinţa de a avea toane, este unul din vechea gardă. Ar fi trebuit să-1 cunoaşteţi pe bătrânul colonel Summerhayes, un adevărat tartor, mândru ca diavolul însuşi.

— Vă referiţi la tatăl maiorului Summerhayes?

— Da. N-au mai rămas prea mulţi bani când a murit bătrânul, şi apoi au fost şi cheltuielile de înmormântare, dar

ei sunt hotărâţi să rămână în vechea casă. Nu ştii dacă să-i admiri sau să-i consideri fraieri.

Se uită la ceas.

— Nu vă mai reţin, spuse Poirot.

— Mai am câteva minute. Şi-apoi, aş vrea să v-o prezint pe soţia mea. Nu-mi dau seama unde e… E foarte interesată să vă cunoască. Amândoi suntem pasionaţi de crime, citim mult despre asta.

— Criminologie, ficţiune sau ziarul de duminică? Poirot zâmbi.

— Toate la un loc.

— Vă coborâţi chiar şi la Sunday Cornet? Rendell râse:

— Ce-ar mai fi duminica fără el?

— Au avut nişte articole interesante în urmă cu cinci luni. În special unul despre femei care au fost implicate în cazuri de crimă şi despre tragedia vieţii lor.

— Da, îmi amintesc despre ce vorbiţi. Numai baliverne.

— Credeţi?

— Despre cazul Craig citisem, dar celelalte, Courtland de pildă… Vă spun eu, femeia aia numai inocentă nu era. Ştiu sigur, pentru că un unchi al meu îl vizita pe soţul ei. El nu era vreo frumuseţe, dar nici nevastă-sa. Janice s-a agăţat de tinerelul ăla, 1-a împins la crimă, el a luat cinci ani pentru omor, iar ea a dispărut cu toţi banii şi s-a măritat cu altcineva.

— Sunday Cornet nu menţionează acest aspect. Vă amintiţi cu cine s-a căsătorit?

Rendell clătină din cap.

— Nu cred că i-am auzit vreodată numele, dar cineva mi-a spus că femeia s-a aranjat bine.

— Şi oamenii care citeau articolul se întrebau unde sunt acele patru femei acum, medita Poirot.

— Ştiu. Poate că cineva a întâlnit-o pe una dintre ele la o petrecere săptămâna trecută. Pun pariu că toate îşi ascund trecutul cu străşnicie. Cu siguranţă n-ai mai putea-o

recunoaşte pe niciuna din fotografiile alea. Pe cuvântul meu, păreau foarte şterse şi comune.

Se auzi bătaia pendulei şi Poirot sări în picioare.

— Nu vă mai reţin. Aţi fost mai mult decât amabil.

— Dar nu de prea mare ajutor, mă tem. Un om simplu de-abia ştie cum arată servitoarea. Doar o secundă, trebuie s-o cunoaşteţi pe soţia mea. Nu mi-ar ierta-o niciodată!

I-o luă înainte lui Poirot pe hol şi strigă cu voce tare:

— Shelagh! Shelagh!

Un răspuns vag se auzi de la etaj.

— Vino jos. Am o surpriză pentru tine.

O femeie subţirică, blondă, cu faţa palidă coborî încet.

— Iată-1 pe Hercule Poirot, Shelagh. Ce zici de asta?

— Oh!

Doamna Rendell rămase mută de uimire. Îl fixă pe detectiv cu ochii ei mari albaştri.

— Madame. Poirot se înclină aşa cum fac străinii.

— Am auzit că sunteţi aici, dar nu ştiam…

Shelagh se opri brusc şi îşi întoarse privirea către soţul ei.

„Se uită la el ca la soare”, îşi spuse Poirot.

Detectivul rosti câteva fraze frumoase şi plecă. Îşi făcuse deja o impresie despre blândul doctor şi despre tăcuta, obedienta lui soţie.

Cam atât despre familia Rendell, la care doamna Mcginty venea să muncească marţea dimineaţa.

II.

Hunter's Close era o clădire solidă, în stil victorian, la care ajungeai pe un drum neîngrijit, acoperit de buruieni.

La început nu fusese considerată o casă mare, dar acum apăreau deja anumite incovenienţe.

Poirot o întrebă pe tânăra cu accent străin care-i deschise dacă o poate găsi pe doamna Wetherby. Fata îl privi mirată.

— Nu ştiu. Vă rog a intra. Domnişoara Henderson poate? Îl lăsă să aştepte în hol. Un agent imobiliar ar fi spus privind înjur, „complet mobilat”, cu multe obiecte rare din diferite

părţi ale lumii. Nimic nu părea însă foarte curat sau şters de praf.

Fata străină reapăru.

— Vă rog a veni.

Poirot intră într-o cămăruţă răcoroasă cu un birou mare. Pe poliţa de deasupra căminului se afla un ibric de cafea uriaş, cu o înfăţişare grotescă şi un gât enorm, încovoiat ca un nas acvilin.

Uşa se deschise în spatele lui Poirot şi o tânără îşi făcu intrarea.

— Mama se odihneşte, spuse ea. Vă pot ajuta cu ceva?

— Dumneavoastră sunteţi domnişoara Wetherby?

— Henderson. Domnul Wetherby este tatăl meu vitreg. Era o tânără obişnuită de vreo 30 de ani, masivă şi stângace. Privirea îi era foarte vigilentă.

— Aş fi foarte interesat să aflu ce mi-aţi putea spune despre doamna Mcginty care a lucrat aici.

Fata se holbă la el.

— Doamna Mcginty? Dar a murit!

— Ştiu, dar totuşi aş dori să aflu câte ceva despre ea.

— E vorba de asigurare sau ceva de genul ăsta?

— Nu, e vorba de noi probe.

— Noi probe… Adică în legătură cu moartea ei?

— Am fost angajat, explică Poirot, de către avocaţii acuzatului James Bentley să fac nişte cercetări.

— Dar nu el a făcut-o? Se miră fata în continuare.

— Juraţii aşa au crezut, dar se ştie că mai fac şi ei greşeli.

— Atunci, a omorât-o altcineva? Serios?

— Se prea poate.

— Cine?

Întrebarea veni brusc şi pe un ton poruncitor.

— Aceasta-i întrebarea, zise Poirot încet.

— Nu înţeleg deloc.

— Nu? Dar mi-aţi putea povesti despre doamna Mcginty, nu-i aşa?

— Cred că da… Ce vreţi să ştiţi?

— Pentru început, ce părere v-a făcut?
— Niciuna în mod special. Era o persoană oarecare.
— Vorbăreaţă sau tăcută? Curioasă sau rezervată? Plăcută sau ursuză? O femeie mai mult sau mai puţin de treabă?
Domnişoara Henderson reflectă câteva momente.
— Lucra bine, dar vorbea mult. Uneori zicea nişte chestii amuzante. Nu mi-a plăcut prea mult de ea.
În uşă reapăru menajera cu accent străin:
— Domnişoară Deirdre, mama dumneavoastră zice: „Te rog a aduce”.
— Mama vrea să-1 conduc pe domnul sus la ea?
— Da, vă rog, mulţumesc.
Deirdre Henderson se uită confuză la Poirot.
— Vreţi să urcaţi la mama?
— Desigur.
Deirdre îl conduse rostind ca pentru ea:
— Străinii ăştia te obosesc atât de tare…
Cum ea se gândea probabil la servitoare, şi nu la oas-pete, Poirot nu se simţi ofensat. Deirdre părea o fată tare simplă, simplă până la stângăcie.
Camera de la etaj era înţesată cu fleacuri. Era dormi-torul unei femei care călătorise mult la viaţa ei şi care ţinea morţiş să ia suvenire din absolut fiecare locşor vizitat. Cele mai multe obiecte erau în mod cert destinate încântării turiştilor. Erau prea multe canapele, mese şi scaune, prea puţin aer şi prea multe draperii. Iar în mijlocul lor se afla doamna Wetherby, care părea minusculă în odaia aceea enormă.
Dar în realitate nu era o femeie atât de măruntă. Stătea culcată confortabil pe una dintre canapele, iar alături avea cărţi, ceva de tricotat, un pahar cu suc de portocale şi o cutie de bomboane de ciocolată.
— Trebuie să mă iertaţi că nu mă ridic, dar doctorul insistă să mă odihnesc în fiecare zi şi toată lumea mă ceartă dacă nu fac ce mi se spune.

Poirot luă mâna care i se întinse, se înclină şi-şi oferi omagiile. Din spatele lui, Deirdre spuse:

— Vrea să ştie despre doamna Mcginty.

Mâna delicată care se lăsase strânsă se încorda brusc şi detectivului îi veni în minte imaginea ghearelor unei păsări de pradă.

— Ce ridicolă eşti, draga mea Deirdre. Cine este doamna Mcginty? Întrebă râzând.

— Ah, mami, sigur ţii minte. A lucrat pentru noi. Ştii tu, cea care a fost omorâtă.

Doamna Wetherby închise ochii şi se cutremură uşor.

— Nu, te rog, draga mea. A fost oribil. M-am simţit deprimată săptămâni întregi după aceea. Biata bătrână, dar ce stupid să ţii bani sub o scândură din duşumea. Ar fi trebuit să-i pună la bancă. Sigur că-mi amintesc toate acestea, doar că-i uitasem numele.

— Vrea să ştie despre ea, repetă Deirdre cu indiferenţă.

— Dar vă rog să luaţi loc, domnule Poirot. M-aţi făcut foarte curioasă. Doamna Rendell tocmai m-a sunat şi mi-a spus că avem un criminalist faimos printre noi. Şi apoi, când idioata de Frieda mi-a descris vizitatorul, am fost convinsă că dumneavoastră trebuie să fiţi şi am trimis să vă cheme aici. Acum, spuneţi-mi, despre ce e vorba?

— Aşa cum spune fiica dumneavoastră, aş vrea să ştiu mai multe despre doamna Mcginty. A lucrat aici; venea miercurea, din câte am înţeles. Şi într-o miercuri a şi murit, aşadar a fost aici în ziua aceea, nu?

— Bănuiesc că da. Dar nu pot fi foarte sigură, a trecut mult timp de-atunci.

— Într-adevăr, au trecut câteva luni. Şi nu v-a spus nimic atunci, nimic care să vă fi atras atenţia?

— Oamenii de felul ăsta vorbesc mult, comentă doamna Wetherby dezgustată, şi nu prea îi asculţi. Dar oricum nu avea cum să ne spună că avea să fie jefuită şi omorâtă în noaptea aceea, nu?

— Există întotdeauna o cauză şi un efect. Femeia se încruntă.

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi.

— Poate că nici eu nu mă înţeleg foarte bine pe mine însumi. Ca să ajungi la lumină treci prin întuneric… Citiţi ziarele de duminică, doamnă Wetherby?

Ochii ei albaştri se deschiseră larg.

— Da, evident. Observer şi Sunday Times. De ce?

— Mă întrebam pur şi simplu. Doamna Mcginty citea Sunday Cornet şi News ofthe World.

Poirot făcu o pauză, dar nimeni nu mai zise nimic. În cele din urmă, doamna Wetherby scoase un oftat şi-şi închise ochii pe jumătate.

— Totul a fost foarte supărător. Acel chiriaş îngrozitor al ei… Nu prea cred că era în toate minţile. Se spune că era totuşi un om educat. Asta înrăutăţeşte situaţia, nu?

— O înrăutăţeşte?

— Da, eu aşa zic. O crimă atât de brutală. Cu un satâr! Brrr…

— Poliţia nu a găsit arma.

— Probabil a aruncat-o în heleşteu sau undeva.

— Au dragat heleşteul, interveni Deirdre, i-am văzut eu.

— Draga mea, nu fi morbidă. Ştii cât urăsc să mă gân-desc la asemenea lucruri. Ah, capul meu!

Fata se întoarse pe neaşteptate către Poirot.

— Nu puteţi să mai continuaţi cu asta. Îi face rău. Este foarte sensibilă. Nu poate nici măcar să citească romane poliţiste.

— Vă rog să mă iertaţi. Poirot se ridică. Singura mea scuză este că un om va fi spânzurat peste trei săptămâni. Şi dacă nu el este vinovatul…

Doamna Wetherby se sprijini într-un cot şi ţipă cu vocea tremurândă:

— Dar bineînţeles că el a făcut-o, bineînţeles! Poirot dădu dezaprobator din cap.

— Nu sunt atât de sigur.

Părăsi încăperea grăbit. În timp ce cobora scările, fata venea după el.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta?

— Exact ce am spus, mademoiselle.

— Da, dar… Se opri.

Poirot tăcu şi el. După câteva momente, tânăra continuă cu o voce joasă:

— Aţi supărat-o pe mama. Urăşte chestiile de genul ăsta, jafuri, crime, violenţă.

— Trebuie să fi fost un adevărat şoc pentru ea atunci când această femeie pe care o cunoştea, care a muncit aici, a fost ucisă.

— Ah, da, într-adevăr.

— A fost distrusă, îmi imaginez.

— Nu voia să mai audă nimic despre asta. Noi… Eu… Noi încercăm s-o ferim de astfel de grozăvii, de bestialitatea asta.

— Dar războiul?

— Din fericire nu au fost niciodată bombardamente pe-aici.

— Càre a fost rolul dumneavoastră în război, domnişoară?

— Am lucrat ca voluntară în Kilchester. Şi mai făceam nişte drumuri cu maşina. Nu puteam să plec de-acasă, vă daţi seama. Mama avea nevoie de mine şi o cam deranja că ieşeam atât de mult A fost foarte dificil. Şi apoi mai era problema servitorilor – evident că mama nu a muncit niciodată, nu e suficient de puternică pentru asta. Era foarte greu să găseşti pe cineva. De aceea doamna Mcginty a fost o adevărată binecuvântare când a început să vină la noi.

Făcea o treabă extraordinară. Dar normal, nimic nu mai e cum era odată.

— Şi vă deranjează asta atât de mult, mademoiselle?

— Pe mine? Tresări ea. Nu. Dar e diferit pentru mama, ea trăieşte mai mult în trecut.

— Aşa fac unii oameni.

Poirot revăzu în minte camera în care fusese mai devreme. Sertarul unuia dintre birouri nu mai putea fi închis pentru că era plin de vechituri – o perniţă de ace din mătase, un evantai rupt, o cafetieră de argint, reviste vechi.

— Şi păstrează diverse obiecte, continuă el calm, amintiri ale zilelor trecute, programul de la dans, evantaiul, fotografii ale iubiţilor de odinioară, pentru că, privind la toate acestea, reuşesc să reînvie trecutul.

— Probabil că aşa e. Eu, una, însă nu pot să înţeleg. Eu nu păstrez nimic.

— Priviţi înainte, nu înapoi, aşa e?

— Nu ştiu dacă privesc undeva… Ziua de azi ar trebui să fie suficienta, nu?

Uşa din faţă se deschise şi în hol intră un bărbat înalt, în vârstă. Se opri ca trăsnit când îl văzu pe Poirot, apoi se uită întrebător la Deirdre, ridicându-şi sprâncenele.

— El este tatăl meu vitreg. Dumneavoastră… Nu vă ştiu numele…

— Hercule Poirot, rosti detectivul cu stângăcia lui obişnuită, ca şi cum ar fi pronunţat un titlu regesc.

Domnul Wetherby nu păru impresionat.

— Aha, zise el şi se întoarse să-şi agate haina în cuier.

— A venit să întrebe despre doamna Mcginty.

Bărbatul se opri preţ de o secundă, apoi continuă să-şi aranjeze haina.

— Mi se pare absolut remarcabil. Femeia a murit acum câteva luni şi, deşi a lucrat aici, nu avem nici o informaţie despre ea sau familia ei. Dacă am fi avut, am fi vorbit deja cu poliţia.

Tonul lui sugera încheierea discuţiei. Se uită la ceas.

— Prânzul presupun că va fi gata în cincisprezece minute.

— Mă tem că astăzi va mai întârzia puţin.

— Aşa? Pot să ştiu de ce?

Domnul Wetherby ridică din nou din sprâncene.

— Frieda a fost cam ocupată.

— Draga mea Deirdre, îmi pare rău că trebuie să-ţi amintesc, dar sarcina treburilor casnice îţi revine ţie. Aş aprecia mai multă punctualitate.

Poirot deschise uşa şi ieşi, dar nu înainte de a se mai uita o dată înapoi.

În privirea rece pe care i-o aruncase domnul Wetherby fiicei sale vitrege se ghicea antipatie, şi ochii ei îi răspunseră cu ură.

Capitolul 10

Poirot lăsă a treia vizită pentru după prânz. Masa constase în nişte coadă de bou nefăcută, cartofi răsfierţi fără gust şi ceva ce Maureen sperase să fie nişte clătite, dar ieşiseră destul de ciudat.

Detectivul urcă dealul încet. În dreapta era Laburnums, adică două căsuţe lipite una de alta şi refăcute într-un stil modern. Aici locuiau doamna Upward şi tânărul dramaturg în devenire, Robin Upward.

Se opri un moment la poartă şi-şi trecu palma peste mustaţa. Un cotor de măr aruncat dintr-o maşină care trecea îl izbi în obraz. Luat prin surprindere, Poirot protestă. Maşina opri şi o femeie scoase capul pe geam.

— Îmi pare rău, v-am lovit?

Poirot nu răspunse imediat. Se uită la faţa cu trăsături nobile şi sprâncene stufoase, la părul grizonant răvăşit pe frunte şi-şi aminti brusc.

— Dumnezeule, exclamă el, doamna Oliver! Era faimoasa scriitoare de romane poliţiste.

— Domnul Poirot!

Romanciera încercă să iasă din maşina prea mică pentru o femeie corpolentă ca ea şi, cu ajutorul lui Poirot, în cele din urmă reuşi.

— Am înţepenit după un drum atât de lung la volan. Odată cu ea, din maşină se rostogoliră vesel pe şosea o mulţime de mere.

— S-a rupt punga! Îl lămuri doamna Oliver.

Îşi adună câteva resturi de măr de pe piept şi apoi se scutură ca un ogar.

— Păcat că s-a rupt punga. Erau mere de Cox. Presupun că mai găsesc prin locurile astea. Sau nu? Poate că le-au dat pe toate. Lucrurile sunt din ce în ce mai ciudate în zilele noastre. Ei, ce mai faceţi, domnule Poirot? Nu locuiţi aici, nu? Nu, sigur că nu. Atunci e vorba despre o crimă? Nu gazda mea, sper.

— Cine este gazda dumneavoastră?

— Acolo, dacă nu mă-nşel, arătă doamna Oliver cu o mişcare a capului. O clădire care se numeşte Laburnums, la jumătatea drumului, pe stânga, după ce treci de biserică. Aia cred că e. Cum e persoana?

— Nu o cunoaşteţi?

— Nu, am venit aici în interes profesional, ca să zic aşa. O carte a mea e dramatizată de Robin Upward. Se presupune că vom lucra într-un fel împreună.

— Felicitările mele, madame.

— Nu e cazul. Până acum am agonizat, pur şi simplu. Nu ştiu de ce m-am lăsat târâtă în aşa ceva. Cărţile mele îmi aduc o mulţime de bani – în fine, lipitorile iau cea mai mare parte, iar dacă aş câştiga mai mult, ar lua şi mai mult, aşa că nu mă forţez prea tare. Dar nu aveţi habar ce înseamnă să-ţi vezi personajele transformate, făcute să spună lucruri pe care nu le-ar fi spus niciodată şi să facă lucruri pe care nu le-ar fi făcut niciodată. Şi dacă protestezi, replica lor este că ăsta este „un teatru de calitate”. Este singurul lucru la care se gândeşte Robin Upward. Toată lumea zice că e deştept. Dacă e atât de deştept, nu înţeleg de ce nu scrie o piesă proprie şi să-1 lase pe bietul meu finlandez în pace. Nici nu mai e finlandez, de fapt, a devenit membru al Mişcării de Rezistenţă din Norvegia, îşi trecu mâna prin păr.

— Ce-am făcut cu pălăria? Poirot se uită în maşină.

— Cred, madame, că aţi stat pe ea.

— Aşa se pare, aprobă doamna Oliver când văzu dezastrul. Ei, continuă ea veselă, niciodată nu mi-a plăcut prea mult. Dar m-am gândit că va trebui să mă duc la biserică duminica şi, chiar dacă arhiepiscopul a zis că nu e nevoie, cred că preoţii de modă veche se aşteaptă ca femeile să poarte pălărie. Dar povestiţi-mi despre crima dumneavoastră sau ce este. Vă amintiţi crima noastră?

— Chiar foarte bine.

— A fost amuzant, nu-i aşa? Nu crima în sine, că nu mi-a plăcut deloc. Dar ce-a urmat. De data asta despre cine e vorba?

— Nu e o persoană atât de pitorească precum domnul Shaitana1. O bătrână care muncea cu ziua a fost jefuită şi omorâtă în urmă cu cinci luni. Poate că aţi citit despre asta. Doamna Mcginty. Un tânăr a fost condamnat la moarte…

— Dar nu el a făcut-o, iar dumneavoastră ştiţi cine-i făptaşul şi sunteţi pe cale s-o dovediţi, completă doamna Oliver rapid. Splendid!

— Mergeţi prea departe, o tempera Poirot cu un oftat, încă nu ştiu cine e vinovatul, iar după ce voi afla va mai fi oricum cale lungă până voi dovedi totul.

— Bărbaţii sunt înceţi. O să vă spun eu în curând cine a omorât-o. E cineva de pe-aici, nu? Daţi-mi o zi sau două şi voi ghici criminalul. Intuiţie feminină, de asta aveţi nevoie. Am avut sau n-am avut dreptate în cazul lui Shaitana?

Galant, Poirot evită să-i amintească de cât de repede îşi schimbase ea atunci părerile.

— Voi, bărbaţii, continuă doamna Oliver cu mai multă indulgenţă. Dacă Scotland Yard-ul ar fi condus de o femeie…

Nu-şi continuă fraza bine-cunoscută pentru că din uşa casei se auzi o voce plăcută, ca de tenor:

— Bună ziua. Sunteţi doamna Oliver?

— Eu sunt Apoi întorcându-se către PoiroL Nu vă faceţi griji, voi fi foarte discretă.

— Ah, nu, nu madame, nu vreau să fiţi discretă, ci dimpotrivă.

Robin Upward coborî pe alee până la poartă. Avea capul descoperit şi purta nişte pantaloni de flanelă gri, vechi, şi o jachetă sport uzată. Dacă n-ar fi fost tendinţa de a se îngraşă, l-ai fi putut considera arătos.

— Draga mea Ariadne! Exclamă el îmbrâţişându-şi călduros musafira.

Apoi se dădu un pas înapoi, fără a-şi lua mâinile de pe umerii femeii.

— Draga mea, am cea mai minunată idee pentru actul al doilea!

— Serios? Răspunse doamna Oliver fără entuziasm. Acesta este domnul Hercule Poirot.

— Splendid. Ai bagaje?

— Da, sunt pe bancheta din spate. Robin scoase câteva valize.

— E-atât de enervant Nu avem nişte servitori de Doam-ne-ajută, doar pe bătrâna Janet. Şi trebuie s-o menajăm tot timpul. Nu credeţi că e o adevărată bătaie de cap? Ce grele sunt valizele! Aveţi bombe înăuntru?

O luă înainte spre casă strigând peste umăr:

— Veniţi să beţi ceva.

— Se referă la dumneavoastră, i se adresă doamna Oliver lui Poirot în timp ce lua de pe locul din faţă o geantă, o carte şi o pereche de pantofi vechi. Aţi vorbit serios când mi-aţi cerut să fiu indiscretă?

— Cu cât mai indiscretă, cu atât mai bine.

— Eu n-aş aborda aşa situaţia, dar în fine, e crima dumneavoastră. Vă voi ajuta cât voi putea.

Robin reapăru la uşa din faţă.

— Intraţi, intraţi. Ne vom ocupa de maşină mai târziu. Madre moare de nerăbdare să vă cunoască.

Doamna Oliver începu să urce panta, iar Hercule Poirot o urmă.

Interiorul din Laburnums era încântător şi, cu siguranţă, o mare sumă de bani fusese cheltuită pentru amenajarea lui, dar rezultatul meritase efortul. Fiecare piesă era autentică.

Dintr-un scaun cu rotile de lângă şemineu, Laura Upward îşi întâmpină oaspeţii cu un zâmbet larg. Era o femeie robustă la cei şaizeci de ani ai ei, cu părul cenuşiu şi o bărbie hotărâtă.

— Sunt încântată să vă cunosc, doamnă Oliver. Bănuiesc că detestaţi ca oamenii să vă vorbească despre cărţile dumneavoastră, dar ele au fost o adevărată alinare pentru mine de-a lungul anilor, mai ales de când am acest handicap.

— Foarte amabil din partea dumneavoastră, răspunse autoarea frecându-şi mâinile stânjenită, ca o şcolăriţă. Acesta este domnul Poirot, un vechi prieten de-al meu. Ne-am întâlnit întâmplător afară. De fapt, l-am lovit cu un cotor de măr. Ca în Wilhelm Tell, numai că invers.

— Încântat să vă cunosc, domnule Poirot. Robin!

— Da, madre.

— Adu nişte băuturi. Unde sunt ţigările?

— Pe masă.

— Şi dumneavoastră sunteţi scriitor, domnule Poirot? Întrebă gazda.

— Ah, nu. Dumnealui este detectiv, ştiţi dumneavoastră, stilul lui Sherlock Holmes, cu şapcă, vioară şi tot tacâmul. A venit să dezlege o crimă.

Undeva se auzi spărgându-se nişte pahare. Doamna Upward strigă tăios:

— Robin, fii atent, te rog. Apoi întorcându-se către Poirot. Foarte interesant, domnule.

— Deci Maureen Summeihayes a avut dreptate, exclamă Robin. Zicea ceva despre un detectiv care stă la ei. Credea că e o glumă, dar se pare că totul e foarte serios, nu-i aşa?

— Bineînţeles că-i serios, răspunse tot doamna Oliver. Aveţi un criminal printre voi.

— Da, dar cine a fost omorât? Sau este totul absolut secret?

— Nu e nimic secret, intră în discuţie Poirot, cunoaşteţi deja crima.

— Doamna Mc nu-ştiu-cum… O servitoare, toamna trecută, se amestecă din nou doamna Oliver.

— A, dar povestea asta e-ncheiată, fu dezamăgit Robin.

— Nu e încheiată deloc. Au arestat pe cine nu trebuie şi-1 vor spânzura dacă domnul Poirot nu-1 găseşte pe adevăratul criminal. Mi se pare foarte palpitant!

Robin turnă băuturile.

— White Lady pentru tine, madre.

— Mulţumesc, dragul meu băiat.

Poirot se încruntă uşor. Robin le înmâna băuturile lui şi doamnei Oliver.

— Ei bine, să bem pentru crimă! Dădu paharul pe gât, apoi continuă: Lucra pentru noi.

— Doamna Mcginty? Întrebă scriitoarea.

— Da. Nu-i aşa, madre?

— Ei, nu chiar. Venea doar o dată pe săptămână.

— Şi în câteva după-amiezi.

— Cum era? Se interesă doamna Oliver.

— Respectabilă, fără discuţie, răspunse Robin, şi înnebunitor de ordonată. Avea un fel îngrozitor de a face curat absolut peste tot şi de a pune lucrurile în sertare, încât chiar nu mai găseai nimic.

Doamna Upward interveni pe un ton glumeţ:

— Dacă nu face cineva curat măcar o dată pe săptămână, nu ne-am mai putea mişca în casa asta atât de mică.

— Ştiu, madre, ştiu. Dar dacă lucrurile nu sunt lăsate aşa cum le pun eu, pur şi simplu nu mai pot lucra. Toate notiţele mi se dau peste cap.

— E enervant că sunt aşa neajutorată. Avem o servitoare bătrână şi devotată, dar tot ce mai poate să facă este să gătească.

— De ce suferiţi? Artrită? Întrebă doamna Oliver.

— O formă de artrită. Din păcate, în curând va fi nevoie să am o asistentă medicală în permanenţă. Foarte supărător, îmi place să fiu o persoană independentă.

Robin o bătu pe braţ consolator.

— Nu te mai gândi la asta acum.

Femeia îi răspunse cu un zâmbet plin de tandreţe:

— Robin e la fel de bun cu mine ca o fiică. Face de toate, se gândeşte la toate. Nimeni nu ar putea fi mai grijuliu.

Îşi zâmbiră din nou. Hercule Poirot se ridică.

— Din păcate trebuie să plec, mai am de mers undeva şi apoi de prins un tren. Madame, vă mulţumesc pentru ospitalitate. Domnule Upward, vă doresc mult succes cu piesa!

— Şi eu vă doresc succes la dezlegarea crimei!

— Chiar vorbiţi serios, domnule Poirot? Insistă Robin. Sau e doar o farsă teribilă?

— Normal că nu e nici o farsă, interveni ca de obicei doamna Oliver. E al naibii de serios. Nu vrea să-mi spună cine e criminalul, dar ştie. Ştiţi, nu?

— Nu, nu, doamnă, negă Poirot neconvingător. V-am spus că deocamdată nu, nu ştiu.

— De zis, aşa aţi zis, dar eu sunt convinsă că ştiţi… Numai că sunteţi tare secretos, aşa-i?

Doamna Upward intră şi ea în discuţie şi întrebă răstit:

— E adevărat? Nu glumiţi?

— Nu glumesc, doamnă.

Poirot se înclină şi plecă. Auzi în spatele lui vocea lui Robin:

— Draga mea Ariadne, toate bune şi frumoase, dar cu mustaţa aia, cum poate cineva să-1 ia în serios? Chiar crezi că e bun?

Detectivul zâmbi în sinea lui. Cu adevărat bun!

Era pe punctul de a traversa drumul, dar se trase înapoi la timp. Furgoneta familiei Summerhayes trecu în viteză pe lângă el.

— Îmi pare rău, strigă şoferul, trebuie să prind trenul. Covent Garden…

Şi Poirot intenţiona să ia trenul, cursa către Kilchester, unde aranjase o întâlnire cu comisarul Spence.

Înainte de asta, mai avea timp pentru încă o vizită.

Urcă în vârful dealului, trecu de porţi şi o apucă pe un drum bine întreţinut care ducea la o casă modernă din beton, cu un acoperiş pătrăţos şi multe ferestre. Era casa domnului şi doamnei Carpenter. Guy Carpenter era asociat la Fabrica de Construcţii de Maşini Carpenter, un bărbat foarte bogat, care de curând intrase şi în politică. Cei doi erau căsătoriţi de puţină vreme.

Uşa de la intrare nu mai fu deschisă de o servitoare cu accent străin sau de o bătrână fără puteri, ci de un major-dom imperturbabil, pentru care Hercule Poirot era genul de vizitator pe care-1 laşi afară. Era convins că venise să vândă ceva.

— Domnul şi doamna Carpenter nu sunt acasă.

— Ar fi posibil atunci să-i aştept?

— N-aş putea să vă spun când se întorc.

Închise uşa. Poirot însă nu plecă. Ocoli casa şi aproape se ciocni cu o tânără înaltă, îmbrăcată cu o haină de nurcă.

— Bună ziua, spuse ea. Ce naiba vreţi? Poirot îşi scoase galant pălăria.

— Speram să-i întâlnesc pe domnul sau pe doamna Carpenter. Am onoarea de-a sta de vorbă cu doamna Carpenter?

— Da, eu sunt.

Tonul era lipsit de amabilitate, dar în spatele lui se ghicea o urmă de conciliere.

— Numele meu este Hercule Poirot.

Nici o reacţie. Nu numai că marele, unicul nume îi era necunoscut, dar era foarte probabil să nu-1 recunoască nici măcar ca oaspete al familiei Summerhayes. Bârfele nu ajungeau până aici. Un detaliu demn de reţinut.

— Da.

— Aş fi dorit să văd pe oricare din soţii Carpenter, dar dumneavoastră, doamnă, îmi veţi fi de mai mare ajutor,

pentru că ceea ce vreau să întreb este legat de treburi casnice.

— Folosim un aspirator Hoover, replică ea suspicioasă.

Poirot râse.

— Nu, nu, m-aţi înţeles greşit. Aş dori să vă pun câteva întrebări despre căminul dumneavoastră.

— A, vă referiţi la unul dintre acele chestionare. Sunt absolut stupide… Poate ar fi mai bine să intraţi.

Poirot zâmbi vag. Interlocutoarea lui se oprise brusc înainte de a face un comentariu peiorativ. Cu un soţ implicat în politică, era indicat să fie rezervată în criticile adresate guvernului.

Îl conduse printr-un hol lung într-o cameră bine proporţională cu ieşire spre grădină. Era o încăpere modernă, cu canapea şi fotolii tapiţate cu brocart, trei sau patru scaune în stil Chippendale şi un birou. Nu se evitase nici o cheltuială, fuseseră angajate cele mai bune firme, dar totul era absolut neutru, fără vreo amprentă personală. Să-i fi fost indiferent miresei?

O măsură din cap până-n picioare. O tânără frumoasă şi costisitoare, cu păr blond platinat, cu machiajul aplicat cu grijă. Privirea din ochii ei mari şi albaştri era însă rece. Cu o voce mai calmă, dar la fel de plictisită, îl invită să ia loc.

— Sunteţi foarte amabilă, doamnă, mulţumesc. Să vă spun despre ce e vorba. Mă interesează doamna Mcginty, cea care a murit, de fapt care a fost ucisă în noiembrie.

— Doamna Mcginty? Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi, îl fixă plină de suspiciune.

— V-o amintiţi pe doamna Mcginty?

— Nu. Nu ştiu nimic despre ea.

— Vă amintiţi de moartea ei? Sau crima e un lucru atât de obişnuit aici, încât trece neobservată?

— Ah, crima. Sigur. Uitasem numele bătrânei.

— Deşi a lucrat pentru dumneavoastră aici, sau mă înşel?

— Nu a lucrat pentru mine, eu nu locuiam aici pe vremea aceea. Eu şi domnul Carpenter suntem căsătoriţi doar de

trei luni.

— Dar lucra pentru dumneavoastră. Vinerea dimineaţa, dacă mă gândesc bine. Pe atunci vă numeaţi domnişoara Selkirk şi locuiaţi în Rose Cottage.

Femeia deveni ursuză:

— Dacă ştiţi deja toate răspunsurile, nu văd de ce mai puneţi întrebări. Oricum, despre ce e vorba de fapt?

— Investighez crima.

— De ce? Pentru ce? Şi de ce aţi venit la mine?

— E posibil să deţineţi nişte informaţii care m-ar ajuta.

— Nu ştiu nimic. De ce aş şti? Era doar o bătrână proastă care muncea cu ziua. Îşi ţinea banii sub podea şi cineva a jefuit-o şi a omorât-o pentru ei. Ce poveste dezgustătoare, ca alea pe care le citeşti în ziarele de duminică.

Poirot se agăţă imediat de idee:

— Da, exact, ca în ziarele de duminică. Ca în Sunday Cornet. Citiţi probabil Sunday Cornet, nu?

Femeia sări şi se repezi la fereastra deschisă. Mişcarea fu atât de bruscă şi de stângace, încât aproape se izbi de cercevea. Lui Poirot îi veni în minte imaginea unei molii care zboară orbeşte în jurul unui bec.

— Guy! Guy! Începu ea să strige.

— Eve? Se auzi răspunsul de la o oarecare distanţă.

— Vino repede aici!

La geam apăru un bărbat înalt, în jur de 35 de ani.

— E cineva aici, un străin. Îmi pune tot felul de întrebări despre crima aia oribilă de anul trecut. Bătrâna servitoare, îţi aminteşti? Urase lucrurile astea, ştii că le urăsc.

Guy Carpenter se încruntă şi intră. Avea un chip prelung, palid şi un aer dispreţuitor. Poirot îl găsea neatrăgător.

— Pot să ştiu despre ce e voiba? Aţi supărat-o pe soţia mea? Oaspetele îşi desfăcu braţele şi ridică din umeri.

— Ultimul lucru pe care mi l-aş dori ar fi să supăr o doamnă atât de încântătoare. Speram doar că, din moment ce decedata a lucrat pentru dumneaei, ar putea să mă ajute în investigaţiile mele.

— Ce investigaţii?
— Da, întreabă-1, insistă soţia.
— Se fac noi cercetări în cazul morţii doamnei Mcginty.
— Prostii, cazul e închis.
— Nu, greşiţi, încă nu s-a încheiat.
— Noi cercetări, spuneţi? Guy Carpenter se încruntă din nou. Din partea poliţiei? Aiurea! Nu aveţi nici o legătură cu poliţia.
— Aici aveţi dreptate. Lucrez independent de poliţie.
— E de la presă, izbucni Eve. Un ziar oribil de duminică, aşa a zis.
Carpenter îl privi de data asta cu prudenţă. În starea în care se afla, nu era dornic să-şi facă duşmani printre ziarişti, aşa că răspunse pe un alt ton:
— Soţia mea este foarte sensibilă. Crime şi lucruri de genul acesta o supără foarte tare. Sunt convins că nu e necesar s-o deranjaţi mai mult de-atât. Abia o cunoştea pe femeia aia.
— Era doar o bătrână proastă care muncea cu ziua, i-am zis, întări Eve vehement. Şi mai şi minţea de îngheţau apele!
— Ah, interesant. Faţa detectivului se lumină când se întoarse de la unul la altul. Deci minţea. Asta ar putea să ne ducă pe o pistă foarte importantă.
— Nu văd cum, comentă Eve îmbufnată.
— În legătură cu stabilirea mobilului. Acesta e firul pe care-1 urmez acum.
— A fost jefuită pentru bani, i-o reteză Carpenter scurt. Acesta a fost mobilul crimei.
— Hm… Aşa să fie?
Poirot se ridică precum un actor care tocmai şi-a spus replica-cheie.
— Regret teribil dacă i-am cauzat doamnei vreo supărare, mai spuse el politicos. Chestiunile astea sunt întotdeauna neplăcute.

— Toată afacerea a fost cumplită. Bineînţeles că soţiei mele nu i-a plăcut să i se amintească de ea. Îmi pare rău că nu v-am fost de ajutor cu nici o informaţie.

— Oh, dar mi-aţi fost!

— Poftim?

Poirot coborî tonul:

— Doamna Mcginty minţea. Un amănunt valoros. Ce minciuni spunea mai exact, doamnă?

Aşteptă răbdător ca Eve Carpenter să răspundă. Într-un final, femeia spuse:

— Nimic în mod special… Nu-mi amintesc. Conştientă poate de faptul că amândoi bărbaţii o priveau în expectativă, continuă:

— Prostii despre oameni, prostii care nu aveau cum să fie adevărate.

După un moment lung de tăcere, Poirot afirmă:

— Înţeleg, avea limba ascuţită.

— A, nu, nici chiar aşa. Mă refeream la bârfe, atâta tot.

— Bârfe, repetă Poirot ca pentru el.

Făcu un gest de rămas-bun, iar Guy Carpenter se oferi să-1 însoţească până la uşă.

— Ziarul acesta al dumneavoastră cum se numeşte?

— Ziarul pe care i l-am menţionat doamnei este Sunday Cornet.

Carpenter reflectă un timp.

— Sunday Cornet. Mă tem că nu-1 citesc prea des.

— Are articole interesante uneori, şi ilustraţii interesante… Înainte ca gazda lui să mai spună ceva, Poirot se înclina elegant şi se scuză încă o dată:

— Au revoir, domnule Carpenter, îmi pare rău dacă v-am deranjat.

După ce trecu de poartă, se întoarse şi privi din nou casa

— Mă întreb dacă oare… Mă întreb…

Capitolul 11

Comisarul Spence se aşează în faţa lui Poirot şi oftă.

— Nu spun că nu aveţi nimic deocamdată, personal cred că e ceva, dar e al naibii de puţin.

Poirot încuviinţă.

— În sine, nu ajunge. Trebuie să fie mai mult de-atât

— Adjunctul meu sau eu ar fi trebuit să vedem ziarul ăla.

— Nu, nu aveţi de ce să vă învinovăţiţi. Crima era atât de evidentă. Jaf şi violenţă. Camera răvăşită, banii dispăruţi. De ce să mai fi dat vreo importanţă unei tăieturi dintr-un ziar în toată nebunia aceea?

Spence repetă cu năduf:

— Ar fi trebuit să văd. Şi călimara cu cerneală…

— Chiar şi eu am aflat de ea printr-o simplă întâmplare.

— Şi totuşi pentru dumneavoastră a însemnat ceva. De ce?

— Din cauza unei fraze aruncate despre scrierea unei scrisori. În ceea ce ne priveşte, noi scriem multe scrisori, pentru noi e un lucru absolut obişnuit.

Comisarul oftă iar şi aşează pe masă patru fotografii.

— Acestea sunt fotografiile pe care mi le-aţi cerut, originalele pe care le-au folosit cei de la Sunday Cornet. Sunt totuşi puţin mai clare decât cele din ziar. Dar cu toate astea, nu spun mare lucru. Vechi, îngălbenite şi cu nişte femei pe care doar coafurile le deosebesc între ele. Nu e nimic de care să te legi, un profil, urechile măcar. Pălăriile, trandafirii… Nici o şansă.

— Sunteţi de acord cu mine că o putem tăia de pe listă pe Vera Blake?

— Cred că da. Dacă ar fi locuit în Broadhinny, toată lumea ar fi aflat, din moment ce lamentările despre viaţa tragică par să fi fost specialitatea ei.

— Ce-mi mai puteţi spune despre celelalte?

— N-am reuşit să aflu mare lucru într-un timp atât de scurt… Eva Kane a plecat din ţară după ce Craig a fost condamnat şi şi-a luat numele de Hope. Simbolic, nu?

— Da, da, romantic. „Frumoasa Evelyn Hope a murit”, cum spunea un poet. Îndrăznesc să cred că la versul ăsta s-a şi gândit. Prenumele ei era cumva Evelyn?

— Da, cred că da. Dar fusese mereu cunoscută ca Eva. Şi apropo, domnule Poirot, dacă tot discutăm despre subiectul ăsta, părerea poliţiei despre Eva Kane n-are nici o legătură cu articolul, nici pe departe.

Poirot zâmbi.

— Părerea poliţiei nu reprezintă o probă, dar ne poate ghida foarte bine. Aşadar, ce crede poliţia despre Eva Kane?

— Că nu era deloc victima inocentă pe care o credea opinia publică. Eram tânăr pe vremea aceea şi-mi amintesc o discuţie între şeful meu de-atunci şi inspectorul Traill care se ocupa de caz. Traill credea, fără să aibă probe totuşi, că ideea omorârii doamnei Craig îi aparţinuse de fapt Evei, care nu numai că s-a gândit la asta, dar a şi făcut-o. Craig s-a întors într-o zi acasă şi a descoperit că micuţa lui prietenă luase măsuri drastice. Îndrăznesc să spun că ea crezuse că va părea moarte naturală. Dar Craig şi-a dat seama mai bine. A dus cadavrul în pivniţă şi a inventat planul cu plecarea soţiei în străinătate. Apoi, când totul a ieşit la iveală, a apărat-o cu frenezie pe Eva Kane, luând totul asupra lui.

Comisarul ridică din umeri.

— Nimeni nu a putut dovedi contrariul. Substanţa era în casă, oricare din ei ar fi putut-o folosi. Eva Kane părea întruchiparea inocenţei îngrozite. Foarte bine s-a descurcat, ca o actriţă. Inspectorul Traill avea îndoielile lui, dar nimic concret. Vă spun toate astea ca să înţelegeţi, domnule Poirot, că nu avem ceva solid…

— Dar există posibilitatea ca una dintre aceste „femei tragice” să fi fost mai mult de-atât, să fi fost o criminală, care, dacă interesul o cerea, ar fi putut omorî din nou… Să trecem la Janice Courtland, ce-mi puteţi spune despre ea?

— Am cercetat dosarele. Dacă am spânzurat-o pe Edith Thompson, în mod cert ar fi trebuit s-o spânzurăm şi pe Janice Courtland. O pereche tare nesuferită, ea şi soţul ei, n-aveai ce s-alegi, şi Janice atâta 1-a vrăjit pe băiatul ăla

tânăr, până 1-a avut în gheare. Dar mereu a fost un bogătan în umbră şi, ca să se mărite cu el, soţul trebuia să dispară din peisaj.

— S-a căsătorit până la urmă?

— N-am idee.

— A plecat în străinătate, şi apoi?

— A devenit o femeie libera. Nu fusese acuzată de nimic. Dar dacă s-a măritat sau altceva, nu mai ştiu.

— Te poţi întâlni cu ea oricând la o petrecere, îşi aminti Poirot replica doctorului Rendell.

— Exact.

Poirot îşi aruncă privirea pe ultima fotografie.

— Şi fetiţa? Lily Gamboll?

— Prea mică să fie acuzată de crimă. A fost trimisă la o şcoală de corecţie. Acolo a avut un comportament bun. A învăţat să stenografieze şi să bată la maşină şi i s-a găsit o slujbă de probă. S-a descurcat bine. Ultima dată s-a auzit despre ea prin Manda. Şi pe ea cred că putem s-o eliminăm, ca pe Vera Blake. La urma urmei, a devenit o persoană mai bună şi oamenii nu urăsc un copil de 12 ani pentru că a făcut ceva rău într-un acces de furie. Ce ziceţi?

— Poate, dacă n-ar fi satârul. Că Lily Gamboll a folosit aşa ceva e neîndoielnic, iar pe de altă parte, în cazul nostru, doamna Mcginty a fost ucisă cu o armă care ar putea fi un satâr.

— S-ar putea să aveţi dreptate. Acum să vedem cum stau lucrurile. Nimeni n-a încercat să vă facă felul, mă bucur.

— N-nu, răspunse Poirot după un moment de ezitare.

— Să ştiţi că mi-am făcut grji de câteva ori pentru dumneavoastră, de la discuţia noastră de la Londra. Deci, care sunt posibilităţile, în rândul locuitorilor din Broadhinny?

Poirot îşi deschise carneţelul.

— Dacă ar mai trăi, Eva Kane ar avea aproape 60 de ani. Fiica ei, a cărei viaţă de adult a fost zugrăvită atât de înduioşător în Sunday Cornet, ar avea în jur de 30. Aceeaşi

vârstă ar avea şi Lily Gamboll, iar Janice Courtland s-ar apropia de 50.

Spence îl aprobă cu o mişcare a capului.

— Acum să trecem la locuitorii din Broadhinny, în special la cei pentru care a lucrat doamna Mcginty.

— Corect.

— Se complică lucrurile puţin, pentru că bătrâna lucra şi ocazional, dar să presupunem deocamdată că a văzut ceva, o fotografie probabil, într-una dintre casele în care se ducea în mod regulat.

— De acord.

— Dacă ne luăm după vârstă, ajungem întâi la familia Wetherby, unde doamna Mcginty a lucrat în ziua morţii. Doamna Wetherby are vârsta potrivită pentru Eva Kane şi, de asemenea, are o fiică de vârsta fiicei Evei Kane, o fiică dintr-o căsătorie anterioară.

— Şi în ceea ce priveşte fotografia?

— Mon cher, nu e posibilă nici o identificare certă. A trecut prea mult timp. Nu putem spune decât atât: doamna Wetherby a fost o femeie foarte frumoasă, are toate manierismele uneia. Pare prea fragilă şi neajutorată ca să comită o crimă, dar aceeaşi era impresia şi despre Eva Kane la vremea respectivă. De câtă forţă a fost nevoie ca să fie omorâtă bătrâna Mcginty e greu de stabilit, din moment ce nu se ştie ce armă a fost folosită, cât de uşor putea fi ţinută, ascuţimea tăişului etc.

— Da, da. Nu înţeleg cum de nu am reuşit să găsim arma crimei… Continuaţi, vă rog.

— Altă observaţie pe care aş vrea s-o fac în legătură cu casa Wetherby este că domnul Wetherby poate fi foarte nesuferit, dacă vrea. Fiica îi este devotată mamei până la fanatism şi îşi urăşte tatăl vitreg. Nu comentez aceste aspecte, doar le prezint, ca să fie luate în consideraţie. Fiica ar putea ucide pentru ca trecutul mamei sale să nu ajungă la urechile tatălui vitreg. Mama ar putea ucide din acelaşi motiv, iar tatăl, ca să evite un „scandal”. S-au întâmplat mai

multe crime decât ne putem imagina, doar pentru a se apăra un nume respectabil! În familia Wetherby sunt „oameni de treabă”.

— Dacă ne luăm după poveştile din Sunday Cornet, atunci putem paria clar pe Wetherby.

— Exact. Singura din Broadhinny care ar avea aceeaşi vârstă cu Eva Kane ar fi doamna Upward. Sunt însă două argumente împotriva ipotezei că ea ar fi ucis-o pe doamna Mcginty: în primul rând suferă de artrită şi stă într-un scaun cu rotile…

— Într-un roman, interveni Spence, treaba cu scaunul ar putea fi falsă, dar în viaţa reală… Cine ştie…

— În al doilea rând, continuă Poirot, doamna Upward pare să ţină la anumite principii solide, fiind înclinată mai degrabă să intimideze decât să ucidă, ceea ce nu se mai potriveşte cu caracterul tinerei Eva. Pe de altă parte, oamenii se mai schimbă, şi dorinţa de a se impune este o calitate care vine odată cu vârsta.

— Adevărat, aprobă Spence. În cazul doamnei Upward, nu imposibil, dar puţin probabil. Acum, celelalte posibilităţi. Janice Courtland?

— Cred că poate fi lăsată deoparte. Nu e nimeni în Broadhinny cu o vârstă apropiată de-a ei.

— Doar dacă Janice şi-a făcut operaţie estetică şi acum e una dintre tinerele din sat. Nu mă luaţi în seamă, glumeam.

— Sunt trei femei la aproape 30 de ani. Deirdre Henderson, soţia doctorului Rendell şi doamna Carpenter. Oricare dintre ele ar putea fi Lily Gamboll sau fiica Evei Kane, dacă ne luăm doar după vârstă.

— Şi dacă ţinem cont şi de alte circumstanţe? Poirot oftă.

— Fiica Evei poate fi înaltă sau scundă, blondă sau brunetă – nu avem nici un indiciu după care să ne putem orienta. Am luat-o în consideraţie pe Deirdre Henderson pentru acest rol. Şi acum, celelalte două. Doamna Rendell se teme de ceva, vă spun cu siguranţă.

— De dumneavoastră?

— Aşa cred.

— Asta ar putea să însemne ceva, comentă Spence încet. Sugeraţi că soţia doctorului ar putea fi fata Evei Kane sau Lily Gamboll? E blondă sau brunetă?

— Blondă.

— Lily Gamboll era o copilă blondă.

— Şi doamna Carpenter e blondă. O tânără dichisită şi foarte costisitoare. Fie că arată bine sau nu, cert este că are nişte ochi minunaţi, de un albastru intens.

— Domnule Poirot... Încercă să intervină Spence dând din cap.

— Când a fugit să-1 strige pe soţul ei, am asemuit-o cu un fluture de noapte, care zboară agitat în lumină. S-a împiedicat de mobilă întinzându-şi mâinile, ca şi cum ar fi fost oarbă.

Spence îl privi cu indulgenţă.

— Sunteţi un romantic, asta sunteţi... Fluturi de noapte care zboară, ochi albaştri minunaţi...

— Deloc. Prietenul meu Hastings era într-adevăr roman-tic şi sentimental, eu niciodată! Sunt o persoană extrem de practică. Ceea ce vreau să subliniez este că, dacă fru-museţea unei fete se judecă după ochi, atunci, chiar de-ar fi mioapă, ea îşi va scoate ochelarii şi va privi în jur cu încredere, chiar dacă nu distinge contururile sau nu vede la distanţă.

Poirot atinse uşor cu vârful degetului fotografia micuţei Lily Gamboll în dreptul ochelarilor cu lentile groase.

— Deci asta credeţi? Lily Gamboll?

— Nu, spun doar ce-ar putea să fie. La vremea când doamna Mcginty a murit, doamna Carpenter nu era încă doamna Carpenter. Era o tânără văduvă care trăia într-o casă modestă de muncitori. Era logodită cu cel mai bogat om din cartier – un bărbat cu ambiţii politice şi cu un grad ridicat de conştientizare a propriei importanţe. Dacă Guy Carpenter ar fi aflat că urma să se însoare, să zicem, cu o copilă ale cărei origini erau destul de umile sau care şi-a

obţinut notorietatea lovindu-şi mătuşa, sau mai mult de-atât, cu fiica lui Craig, unul dintre cei mai renumiţi criminali ai secolului – aflat la loc de frunte în Camera Ororilor, după cum ziceţi.

— Oare ar mai fi mers până la capăt? Veţi spune că da, probabil, dacă iubea fata, da, ar fi luat-o oricum de nevastă. Dar nu e tocmai genul acela de om. L-aş numi egoist, ambiţios, dar cu o reputaţie ireproşabilă. Mă gândesc că dacă tânăra domnişoară Selkirk, cum o chema atunci, ar fi fost nerăbdătoare să contracteze partida vieţii ei, ar fi avut grijă ca nimic din trecutul tulbure să nu ajungă la urechile logodnicului.

— Înţeleg, credeţi că ea e, nu?

— Mon cher, repet, eu nu ştiu nimic, eu doar examinez posibilităţile. Doamna Carpenter era atentă, suspicioasă şi chiar uşor alarmată în timpul discuţiei cu mine.

— Asta nu dă prea bine.

— Da, da, dar totul este foarte dificil. Odată stăteam cu nişte prieteni la ţară şi s-au dus la vânătoare. Ştiţi cum se procedează? Unul merge cu armele şi câinii, iar câinii sunt cei care fac tot jocul, pasărea zboară speriată din copac, iar tu poc! Poc! Aşa facem şi noi acum. Doar că probabil nu speriem o singură pasăre, mai sunt şi altele ascunse, şi poate că nu toate ne sunt de folos, dar ele nu au de unde să ştie asta. Trebuie să fim absolut siguri, cher ami, care este pasărea noastră. În timpul văduviei doamnei Carpenter, se prea poate să fi existat anumite imprudenţe, nu grave, dar incomode, şi de aceea mi-a spus repede că doamna Mcginty era o mincinoasă.

Comisarul îşi frecă nasul.

— Haideţi să ne înţelegem, ce credeţi de fapt?

— Nu contează ce cred. Trebuie să ştiu. Şi deocamdată, câinii abia au ajuns în pădure.

Spence murmură:

— Dacă am reuşi să avem ceva clar sau… Măcar o bănuială… Deocamdată totul e teorie. E subţire, după cum

am zis. A ucis cineva într-adevăr pentru motivul ăsta pe care-1 analizăm noi acum?

— Depinde. Depinde de foarte multe circumstanţe pe care nu le cunoaştem. Dar interesul pentru respectabilitate e foarte puternic. Nu exista artişti sau boemi. În Broadhinny trăiesc numai oameni de treabă. Iar oamenilor de treabă le place să-şi păstreze această etichetă. Căsnicii fericite fără suspiciunea că ai fost cândva o figură importantă într-un caz de crimă renumit, fără suspiciunea că fiica ta este copilul unui asasin faimos. Oricine ar spune „Mai degrabă mor decât să afle soţul meu!" sau „Mai degrabă mor decât să afle fata mea cine este de fapt!" Şi uite-aşa ajungi la concluzia că mai bine ar muri doamna Mcginty…

— Deci credeţi că e vorba despre familia Wetherby.

— Nu. Ei se potrivesc cel mai bine, dar atât. Gândin-du-ne la adevăratul ei caracter, este mai probabil ca doamna Upward să fie o criminală. Are hotărârea şi voinţa necesare şi îşi iubeşte fiul la nebunie. Ca să-1 împiedice să afle ce s-a întâmplat înainte de căsătoria cu tatăl lui, când a devenit o femeie respectabilă, cred că ar fi capabilă să meargă oricât de departe.

— Adevărul l-ar fi supărat atât de mult pe băiat?

— Personal, cred că nu. Tânărul Robin are o concepţie despre viaţă sceptică, dar modernă, e mai degrabă egoist şi, din punctul meu de vedere, mai puţin devotat mamei decât îi este aceasta. Nu e un James Bentley.

— Dacă doamna Upward ar fi Eva Kane, fiul nu ar fi putut s-o omoare pe doamna Mcginty pentru a împiedica descoperirea adevărului?

— Deloc, aş spune. Ar profita mai degrabă pentru a-şi face publicitate. Nu-1 văd pe Robin Upward săvârşind o crimă în numele onoarei sau din devotament, de fapt nu-1 văd făcând asta pentru nici un alt motiv decât propriul câştig.

Spence ofta.

— E un teren necunoscut. Am putea să găsim ceva în trecutul acestor oameni, dar ne-ar lua ceva vreme. Războiul

a complicat lucrurile. Multe acte au fost distruse, mulţi dintre cei care voiau să-şi piardă urma au putut face asta însuşindu-şi actele de identitate ale altora, mai ales după „incidentele” în care cadavrele erau imposibil de identificat. Dacă ne-am putea concentra măcar pe o singură pistă, dar sunt atâtea, domnule Poirot.

— Vom reuşi să le reducem în curând.

Poirot plecă de la comisar cu mai puţin entuziasm în suflet decât lăsase să se vadă. Era obsedat, la fel ca şi Spence, de trecerea timpului. Dacă ar fi avut timp…

Mai era, de asemenea, şi o îndoială care nu-i dădea pace – tot ceea ce construise împreună cu Spence stătea oare în picioare? Dacă totuşi James Bentley era vinovat?

Nu se lăsa pradă acestei îndoieli, dar îl mai sâcâia din când în când.

Rememora iar şi iar întrevederea cu James. Şi-1 amintea şi acum, în timp ce aştepta pe peronul gării din Kilchester. Fusese zi de târg şi peronul era înţesat de lume. Şi mai multă lume se aduna, trecând de porţi.

Poirot se aplecă să vadă mai bine. Da, sosea trenul, înainte de a-şi îndrepta spatele, simţi un ghiont puternic. Lovitura fu atât de violentă şi de bruscă, încât îl luă prin surprindere. În secunda următoare ar fi căzut pe şine în faţa trenului care se apropia dacă un bărbat din spate nu l-ar fi prins repede, trăgându-1 înapoi.

— Ce ţi-a venit? Strigă bărbatul, un sergent solid. Ai înnebunit? Omule, mai aveai puţin şi erai sub roţile trenului.

— Vă mulţumesc, vă mulţumesc de mii de ori. Mulţimea se înghesuia deja în jurul lor încercând să urce în tren, în timp ce alţii coborau.

— Eşti mai bine acum? Să te ajut? Tremurând, Poirot găsi un loc liber şi se aşeză.

Nu mai era nevoie să spună că fusese împins, dar chiar fusese. Până în seara aceea acţionase atent, conştient de pericolul la care se supunea. După conversaţia cu Spence însă şi după întrebările lui legate de vreun posibil incident,

se relaxase şi devenise mai nepăsător, ca şi cum primejdiile nu aveau cum să se mai împlinească.

Cât de mult se înşelase! Dintre toate interviurile din Broadhinny, unul avusese efect. Cineva se speriase. Cineva încerca să pună capăt tentativei lui de a relua un caz închis.

Când ajunse în Broadhinny, îl sună pe comisarul Spence de la o cabină din gară.

— Mon ami? Am veşti, nişte veşti excelente! Cineva a încercat să mă omoare…

Poirot asculta plin de satisfacţie replicile de la celălalt capăt al firului.

— Nu, nu sunt rănit, dar era cât pe-aci. Da, sub tren. Nu, nu am văzut cine a făcut-o. Dar, cu siguranţă, voi afla. Acum ştim că suntem pe drumul cel bun.

Capitolul 12

I.

Cel care venise să verifice contorul electric la familia Carpenter se ocupase de asta sub privirile majordomului.

— Electricitatea va funcţiona pe baze noi, explică el. Tarifele vor fi gradate în funcţie de numărul de ocupanţi ai unei case.

Servitorul răspunse sceptic:

— Cu alte cuvinte, va costa mai mult, ca peste tot.

— Depinde. Preţuri corecte pentru toată lumea, asta zic. V-aţi dus la întâlnire aseară la Kilchester?

— Nu.

— Şeful dumneavoastră, domnul Carpenter, a vorbit foarte bine, aşa se zice. Credeţi că va fi ales?

— Data trecută a fost întrecut la mustaţă.

— Da. O sută douăzeci şi cinci majoritatea, sau ceva de genul ăsta. Îl duceţi dumneavoastră cu maşina la şedinţele astea sau conduce singur?

— De obicei se duce singur. Îi place să conducă, are un Rolls Bentley.

— Îi merge bine… Conduce şi doamna Carpenter?

— Da. Cu prea mare viteză, după părerea mea.

— Aşa fac femeile. A fost şi ea la şedinţă aseară? Sau nu e interesată de politică?

Majordomul rânji.

— Oricum, pretinde că este interesată. Dar aseară nu a stat până la sfârşit, a zis că are o migrenă sau ceva şi a plecat în toiul discursurilor.

Electricianul se uită atent la siguranţe.

— Aproape am terminat.

Mai puse câteva întrebări fără legătură, apoi îşi adună uneltele şi se pregăti să plece. O luă în jos pe şosea, dar, după ce dădu colţul şi se îndepărtă de porţi, se opri şi notă într-un carneţel:

C. S-a întors singur acasă aseară. A ajuns pe la 22.30 (aprox.). Posibil să fi fost la Gara Centrală din Kilchester la ora indicată. Doamna C a plecat devreme de la şedinţă. A ajuns acasă cu doar zece minute înaintea lui C. A zis că a venit cu trenul.

Era a doua însemnare în carneţelul electricianului. Prima:

Dr. R. A fost chemat la un pacient aseară, pe lângă Kilchester. Posibil să fi fost la Gara Centrală din Kilchester la ora indicată. Doamna R. Singură toată seara (în casă?). După cafea, doamna Scout, menajera, nu a mai văzut-o. Are maşina proprie.

II.

Colaborarea decurgea de minune în reşedinţa Labumums.

— Vezi, nu-i aşa, cât de minunată e replica asta? Tonul lui Robin Upward era cât se poate de sincer. Şi dacă vom reuşi să obţinem un antagonism sexual între băiat şi fată, totul va căpăta brusc mult mai multă vigoare!

Doamna Oliver îşi trecu posomorâtă mâinile prin părul cărunt, făcându-1 să pară şi mai ciufulit.

— Înţelegi, dragă Ariadne, nu-i aşa?

— Ah, da, înţeleg ce vrei să spui, răspunse femeia.

— Dar important este ca tu să te simţi cu adevărat mulţumită în legătură cu asta.

Nimeni nu ar fi putut spune despre doamna Oliver că ar fi fost mulţumită în clipa aceea. Robin continuă vesel:

— Uite cum văd eu lucrurile… Tânărul ăsta minunat, paraşutat de curând…

— Are şaizeci de ani, îl întrerupse doamna Oliver.

— Ah, nu!

— Ba da.

— Eu nu-1 văd aşa. Treizeci şi cinci, nici o zi mai mult.

— Dar scriu cărţi despre el de treizeci de ani, şi avea treizeci şi cinci în prima.

— Draga mea, dacă are şaizeci, nu se poate crea nici o tensiune între el şi fată – apropo, cum o cheamă? Ingrid. Adică, o să pară doar un bătrân nesuferit.

— Asta cu siguranţă.

— Deci, vezi, trebuie să aibă treizeci şi cinci, rosti Robin triumfător.

— Atunci nu poate fi Sven Hjerson. Fă-1 un tânăr norvegian din Mişcarea de Rezistenţă.

— Dar, draga mea Ariadne, totul se-nvârte în piesă în jurul lui Sven Hjerson. Ai un public larg, care pur şi simplu îl adoră pe acest Sven Hjerson şi care se va îngrămădi să-1 vadă. El reprezintă box-officedraga mea.

— Dar oamenii care-mi citesc cărţile îl cunosc! Nu poţi să inventezi un tânăr din Mişcarea Norvegiană de Rezistenţă şi să-1 numeşti tot Sven Hjerson!

— Ariadne dragă, tocmai ţi-am explicat. Nu e o carte, draga mea, e o piesă de teatru. Şi trebuie să-i dăm strălucire! Şi dacă obţinem această tensiune, acest antagonism între Sven Hjerson şi fată – cum o cheamă?

— Karen, ştii, unul împotriva celuilalt şi totuşi atraşi teribil unul de celălalt.

— Lui Sven Hjerson nu i-a păsat niciodată de femei, comentă glacial doamna Oliver.

— Dar nu poţi să-1 laşi aşa/no/âu, draga mea. Nu într-o astfel de piesă. Adică aici nu e vorba de floricele pe câmpii,

e vorba de fiori pe şira spinării, crime şi distracţie în aer liber!

Ultima replică avu efect.

— Cred c-o să ies puţin, am nevoie să iau aer, am mare nevoie să iau aer.

— Vrei să vin cu tine? Întrebă Robin pe un ton cald.

— Nu, aş vrea să fiu puţin singură.

— Cum doreşti. Poate că ai dreptate. Mai bine mă duc şi prepar un cocteil de ouă pentru madre. Biata de ea, se simte aşa mică şi lăsată la o parte. Iar ei îi place să fie în centrul atenţiei. Şi te vei gândi la scena din pivniţă, da? Totul începe să se lege minunat. Va fi un succes răsunător, ştiu că va fi!

Doamna Oliver se mulţumi doar să ofteze.

— Dar cel mai important e să fii tu fericită! Continuă Robin.

Aruncându-i o privire rece, doamna Oliver îşi puse pe umeri o pelerină de armată pe care şi-o cumpărase cândva din Italia şi ieşi la plimbare prin Broadhinny.

Ar mai uita de necazuri, se gândi ea, dacă şi-ar ocupa mintea cu elucidarea unei crime reale. Hercule Poirot avea nevoie de ajutor. Îi va studia puţin pe locuitorii satului, îşi va exersa intuiţia feminină – care nu dăduse greş niciodată – şi îi va spune lui Poirot cine e asasinul, iar el nu ar mai avea altceva de făcut decât să găsească probele.

Doamna Oliver îşi începu misiunea la poştă. În timp ce cumpăra un kilogram de mere, se angaja într-o conversaţie amicală cu doamna Sweetiman.

După ce fu de acord că vremea era foarte caldă pentru acea perioadă a anului, scriitoarea menţiona întâmplător că locuieşte la familia Upward.

— Da, ştiu. Trebuie să fiţi doamna de la Londra, care scrie romane poliţiste, nu? Avem şi noi aici trei dintre ele, în ediţia Penguins.

Doamna Oliver aruncă o privire scurtă înspre raftul cu cărţi.

— Aventura, celui de-al doilea peştişor de aur, asta chiar e bună. Moartea pisicii – în asta am zis că un suflător are 30 de centimetri, şi de fapt are 180. E ridicol că un suflător ca ăsta poate fi aşa de mare. Cineva de la un muzeu mi-a scris şi m-a corectat. Cred că sunt oameni care citesc doar ca să găsească greşeli. Care e a treia carte? Ah, Moartea unei debutante – asta e maculatură de-a dreptul! Am scris că sulfonalul e solubil în apă şi nu e, şi toată poveste e de fapt imposibilă de la cap până la coadă. Cel puţin opt oameni mor înainte ca lui Sven Hjerson să-i vină o idee strălucită.

— Sunt foarte populare, răspunse doamna Sweetiman, neimpresionată de această autocritică spontană. N-o să vă vină să credeţi, dar eu nu am citit niciuna, pentru că pur şi simplu nu am timp.

— Aţi avut o crimă chiar aici, nu-i aşa?

— Da, anul trecut în noiembrie.

— Am auzit că a venit un detectiv să investigheze.

— Aah, vă referiţi la domnul acela străin de la Long Meadows? A fost pe-aici ieri şi…

Doamna Sweetiman tăcu pentru că un client intră să cumpere nişte timbre.

— Bună dimineaţa, domnişoară Henderson. Cald pentru perioada asta a anului.

— Da, aşa e.

Fata, foarte înaltă, ţinea în lesă un terier Sealyham.

— Ce mai face doamna Wetherby?

— Destul de bine, mulţumesc. N-a prea mai ieşit din cauza vântului puternic din ultima vreme.

— E un film foarte bun la Kilchester săptămâna asta, domnişoară Henderson. Trebuie să mergeţi să-1 vedeţi.

— Am vrut să mă duc aseară, dar nu m-am mai deranjat până la urmă.

— Săptămâna viitoare e Betty Grable. Nu mai am bibliorafturi. Două clasoare mai mici sunt bune?

— Doamna Wetherby e invalidă, nu? Întrebă doamna Oliver după ce fata ieşi.

— Cam aşa ceva, veni răspunsul destul de acru. Unii dintre noi nu au timp să zacă.

— Sunt perfect de acord. Îi spun mereu doamnei Upward că, dacă ar face un efort cât de mic să-şi folosească picioarele, ar fi mult mai bine pentru ea.

Vânzătoarea se amuză.

— Umblă peste tot când vrea, aşa am auzit.

— De la Janet? Se hazarda doamna Oliver.

— Janet Groom bodogăne întruna, răspunse doamna Sweetiman. Şi nu prea ai de ce să te miri, nu? Nici doamna Groom nu mai e tânără şi are un reumatism tare supărător, mai ales când bate vântul dinspre est. Ăştia aristocraţi îi zic artrită şi-i vezi că umblă în scaun cu rotile. Niciodată nu mi-aş pune picioarele în primejdie. Dar în zilele noastre, şi dacă ţi-au degerat puţin, alergi la doctor ca să justifici banii daţi la Sănătate. Prea multe probleme de sănătate aşa, tam-nesam. Nu ne face bine deloc să ne plângem atâta de milă.

— Bănuiesc că aveţi dreptate.

Doamna Oliver îşi luă merele şi ieşi în căutarea lui Deirdre Henderson. Nu-i fu prea greu s-o găsească, din moment ce terierul, bătrân şi gras, se bucura să adulmece leneş orice smoc de iarbă.

„Câinii, se gândi scriitoarea, sunt întotdeauna un bun prilej de a începe o conversaţie.”

— Ce frumuseţe! Exclamă ea. Tânăra privi extrem de mulţumită.

— Să zicem mai degrabă atrăgător. Nu-i aşa, Ben? Ben îşi înălţă privirea, dădu abia perceptibil din coadă şi-şi reluă inspecţia olfactivă a unor ciulini, pe care îi salută în maniera lui obişnuită.

— Se bate? Întrebă doamna Oliver. Terierii Sealyham fac asta destul de des.

— Da, e foarte agresiv, de-asta îl ţin în lesă.

— Mă gândeam eu.

Deirdre Henderson rosti uşor repezit:

— Sunteţi Ariadne Oliver, nu-i aşa?

— Da, locuiesc la familia Upward.
— Ştiu. Ne-a spus Robin că veniţi. Trebuie să vă spun că romanele dumneavoastră îmi plac la nebunie.
— Oh, murmură autoarea înroşindu-se uşor. Mă bucur foarte mult.
— Nu am citit atât de multe pe cât aş vrea pentru că noi primim cărţi de la clubul ziarului Times şi mamei nu-i plac romanele poliţiste. E foarte sensibilă şi din pricina lor rămâne trează toată noaptea. Dar eu le ador!
— Aţi avut o crimă adevărată aici, nu? Ce casă era? Una dintre acestea?
— Aceea, răspunse fata cu o voce gâtuită.
Ariadne Oliver îşi îndreptă privirea către fosta locuinţă a doamnei Mcginty şi zări pe trepte doi mici derbedei care torturau fericiţi o pisică. Se apropie să-i admonesteze, şi animalul speriat reuşi să fugă, nu înainte însă de a se răzbuna cu nişte zgârieturi serioase. Băiatul mai mare începu să urle.
— Aşa-ţi trebuie, conchise scriitoarea. Apoi, întorcân-du-se către Deirdre: Nu prea arată ca o casă în care a avut loc o crimă.
— Nu, aprobă fata.
— O bătrână servitoare parcă, nu? Şi un hoţ.
— Chiriaşul ei. Femeia avea nişte bani sub duşumea.
— Înţeleg.
— Dar poale că nu el e vinovatul, continuă brusc Deirdre. E un domn ciudat aici, un străin. Se numeşte Hercule Poirot…
— Hercule Poirot? Ah, da, ştiu totul despre el.
— Chiar e detectiv?
— Draga mea, este extrem de celebru. Şi extrem de deştept
— Atunci poate va demonstra că nu el a făcut-o.
— Cine?
— Chiriaşul, James Bentley. Sper din tot sufletul să scape.
— Serios? De ce?

— Pentru că nu vreau să fie el de vină. N-am vrut niciodată să fie el de vină.

Doamna Oliver o privi nedumerită, intrigată de pasiunea din vocea ei.

— L-ai cunoscut?

— Nu, răspunse Deirdre cu voce joasă. Nu pot să spun că l-am cunoscut. Dar odată, Ben şi-a prins piciorul într-o capcană, şi el m-a ajutat să-1 eliberez. Şi am stat puţin de vorbă…

— Cum era?

— Îngrozitor de singur. Mama lui tocmai murise, şi ţinuse foarte mult la ea.

— Aşa cum ţii şi tu la a ta, nu?

— Da. Asta m-a făcut să înţeleg, să înţeleg ce simţea. Eu şi mama – ne avem doar una pe alta, ştiţi.

— Îmi amintesc că Robin mi-a spus că ai un tată vitreg.

— Mda, răspunse Deirdre cu amărăciune, am un tată vitreg.

— Nu e acelaşi lucru ca un tată adevărat. Pe tatăl dumitale ţi-1 aminteşti?

— Nu, a murit înainte să mă nasc eu. Mama s-a căsătorit cu domnul Wetherby când eu aveam patru ani. Întotdeauna l-am urât. Iar mama – făcu o pauză – mama a avut o viaţă foarte tristă. N-a avut parte de compasiune sau de înţelegere. Tatăl meu vitreg este un om fără sentimente, dur şi rece.

Doamna Oliver o susţinu tacit, şi apoi rosti cu jumătate de glas:

— James Bentley ăsta nu pare deloc a fi un criminal.

— N-am crezut că poliţia îl va aresta tocmai pe el. Sunt sigură că a fost vreun vagabond. Uneori, apar tot felul de indivizi din ăştia îngrozitori, sigur a fost unul dintre ei.

— Poate Hercule Poirot va descoperi adevărul.

— Da, poate…

Fata se întoarse pe neaşteptate şi intră pe poarta de la Hunter's Close.

Scriitoarea privi în urma ei câteva momente, apoi scoase un carneţel din geantă şi notă: „Nu Deirdre Henderson”. Sublinie „nu”-ul atât de puternic, încât mina creionului se rupse.

III.

La jumătatea pantei se întâlni cu Robin Upward care cobora însoţit de o încântătoare tânără blondă. Bărbatul le făcu cunoştinţă:

— Aceasta este minunata Ariadne Oliver, Eve. Draga mea, nu ştiu cum de reuşeşte. Pare atât de binevoitoare, nu-i aşa? N-ai zice că se ocupă numai de crime. Aceasta este Eve Carpenter. Soţul ei va deveni noul membru în parlament. Cel de-acum, Sir George Cartwright, e un biet bătrân senil, se repede la fetişcane din spatele uşilor.

— Robin, nu ar trebui să inventezi asemenea minciuni îngrozitoare. Vei discredita partidul.

— Ei, şi de ce mi-ar păsa? Nu e partidul meu. Eu sunt liberal, ăsta e singurul partid din care să faci parte în zilele noastre: mic, select şi fără nici o şansă să intre în parlament Ador cauzele pierdute! Apoi i se adresă doamnei Oliver: Eve ne-a invitat să bem ceva în seara asta. Un fel de petrecere pentru tine, Ariadne. Suntem cu toţii foarte foarte emoţionaţi să te avem aici. Nu poţi să plasezi scena următorului roman în Broadhinny?

— Ah, da, faceţi asta, doamnă Oliver, întări şi Eve.

— Poţi foarte uşor să-1 aduci pe Sven Hjerson aici. Ar putea fi ca Hercule Poirot, cazat în pensiunea din Summerhayes. Tocmai ne duceam acolo pentru că i-am spus lui Eve că Hercule Poirot e la fel de celebru în domeniul lui, ca şi tine în al tău, iar ea a recunoscut că ieri a fost cam nepoliticoasă cu el, aşa că mergem să-1 invităm şi pe el la petrecere. Dar, serios, draga mea, chiar ai putea să-ţi amplasezi următoarea crimă în Broadhinny. Am fi foarte încântaţi.

— Da, da, serios, doamnă Oliver, ne-am distra pe cinste.

— Cine să fie criminalul şi cine victima? Întrebă Robin.

— Cine este servitoarea dumneavoastră acum? Le făcu jocul autoarea.

— Ah, nu, draga mea, nu genul ăla de crimă, e prea plictisitor. Nu, cred că Eve ar fi o victimă mai drăguţă.

Strangulată, poate, cu propriii ciorapi de nailon. Nu, asta s-a mai scris.

— Eu cred că mai bine tu ai fi victima, Robin, îi răspune Eve. Dramaturgul în devenire înjunghiat în locuinţa sa de la ţară.

— Nu am ales criminalul încă. Ce zici de mama? Folosindu-şi scaunul cu rotile ca să nu existe urme de paşi. Cred că ar fi tare drăguţ!

— Totuşi ea n-ar avea de ce să te-njunghie, Robin.

— Mda, probabil că nu, răspunse tânărul, după ce reflectă un moment. De fapt, mă gândeam la ea cum te strangulează pe tine. N-ar deranja-o să facă asta.

— Dar eu vreau ca tu să fii victima. Şi persoana care te omoară ar putea fi Deirdre Henderson – fata ştearsă şi oropsită pe care n-o bagă nimeni în seamă.

— Iată, Ariadne, se întoarse Robin către colaboratoarea lui, tocmai ţi-a fost prezentat subiectul viitorului tău roman. Tot ce mai ai de făcut e să adaugi nişte indicii false şi evident, să scrii. Oh, Doamne, ce câini fioroşi are Maureen!

Nici nu se apropiară bine de poarta de la Long Meadows, că doi câini-lupi se şi repeziră, lătrând înspăimântător. Maureen apăru în faţa grajdului cu o găleată în mână.

— Jos, Flyn. Vino-aici, Cormic. Bună seara. Tocmai curăţăm coteţul lui Piggy.

— Ne-am dat seama, draga mea, mirosul se simte până aici. Ce mai face Piggy?

— Ne-a tras o sperietură groaznică ieri. Zăcea şi nu a vrut să mănânce nimic. Eu şi Johnnie am citit despre toate bolile în Cartea porcului şi nu am putut să dormim de grijă, dar azi-dimineaţă era bine, vesel, şi s-a repezit la Johnnie când a intrat cu mâncarea. De fapt, 1-a pus la pământ, iar Johnnie a trebuit să se ducă să se spele imediat.

— Ce vieţi interesante aveţi tu şi Johnnie, comentă Robin.
— Vreţi să veniţi în seara asta să beţi ceva cu noi? Întrebă Maureen.
— Mi-ar plăcea.
— Ca s-o cunoaşteţi pe doamna Oliver, dar de fapt poţi s-o cunoşti acum. Este doamna aceasta.
— Serios? Ce emoţionant! Scrieţi o piesă cu Robin, nu?
— Şi ne iese splendid, comentă entuziasmat tânărul. Apropo, Ariadne, în legătură cu distribuţia, am avut o idee genială după ce ai plecat azi-dimineaţă.
— Aha, distribuţia, răsuflă uşurată doamna Oliver.
— Ştiu persoana potrivită să-1 joace pe Eric. Cecil Leech în piesele din repertoriul restrâns al teatrului din Cullenquay. O să mergem într-o seară să vedem spectacolul.
— Îi vrem şi pe oaspetele tău, îi spuse Eve lui Maureen. E acasă? Aş vrea să-1 invit şi pe el în seara asta.
— Îl aducem noi şi pe el.
— Cred că mai bine îl invit eu. Ieri am fost cam nepoliticoasă cu el.
— Bine atunci. E pe undeva, prin grădină, cred. Cormic! Flyn! Ai naibii câini! Maureen aruncă găleata şi o luă la fugă înspre heleşteu, speriind raţele care începură să măcăie asurzitor.

Capitolul 13

Petrecerea de la familia Carpenter era pe sfârşite. Doamna Oliver se apropie de Hercule Poirot cu un pahar în mână. Până în momentul acela, amândoi fuseseră în centrul atenţiei. Acum, că deja se consumase o bună parte din gin, petrecerea deveni un bun prilej pentru prieteni vechi să se strângă laolaltă şi să facă schimb de bârfe. Cei doi străini aveau în sfârşit răgazul necesar să stea de vorbă.
— Veniţi pe terasă, îi şopti doamna Oliver, strecurându-i în mână o bucată de hârtie.
Ieşiră împreună şi se plimbară de-a lungul terasei. Poirot despături hârtia.
— Doctor Rendell, citi el.

Se uită întrebător la Ariadne care aprobă cu o mişcare hotărâtă din cap, lăsând să-i cadă pe frunte o şuviţă rebelă.

— El e criminalul.

— Aşa credeţi? De ce?

— Pur şi simplu ştiu. El e genul. Plin de bunăvoinţă şi inteligent.

— Poate, răspunse Poirot, nu foarte convins. Dar care să fi fost motivul?

— Comportament neprofesionist. Iar doamna Mcginty aflase. Dar oricare ar fi fost motivul, puteţi fi sigur că el e vinovatul. I-am cercetat pe toţi ceilalţi, el e.

— Noaptea trecută cineva m-a împins pe peronul gării din Kilchester.

— Dumnezeule! Adică să vă omoare?

— Nu am nici o îndoială că aceasta a fost intenţia.

— Iar doctorul Rendell era plecat la un pacient, ştiu sigur.

— Am înţeles, într-adevăr, că doctorul era plecat la un pacient.

— Atunci asta demonstrează totul, conchise doamna Oliver cu satisfacţie.

— Nu chiar. Atât domnul, cât şi doamna Carpenter erau în Kilchester aseară şi s-au întors separat. Doamna Rendell se poate să fi stat acasă toată seara ascultând radioul, dar nimeni nu poate spune cu exactitate. Domnişoara Henderson merge adesea la film în Kilchester.

— Aseară nu s-a dus, a stat acasă, mi-a spus ea.

— Nu puteţi crede chiar tot ce vi se spune, o dojeni Poirot Familiile se pun de acord. Servitoarea străină, Frieda, pe de altă parte, a fost la film aseară, aşa că nu ne poate spune cine a stat acasă şi cine nu la reşedinţa Hunter's Close. După cum vedeţi, nu e deloc uşor să găseşti adevărul.

— Aş putea să garantez eu pentru unii. La ce oră s-a întâmplat?

— La 21.35 fix.

— Atunci, cei din Laburnums pot fi excluşi. De la 20 la 22.30 am jucat poker cu Robin şi cu mama lui.

— Mă gândeam că dumneavoastră şi Robin eraţi retraşi undeva să lucraţi împreună.

— Şi s-o lăsăm pe mamă să se ascundă cu motocicleta prin vreun tufiş? Doamna Oliver izbucni în râs. Nu, mama a fost sub ochii noştri. Apoi continuă cu amărăciune: Să lucrăm împreună… Totul e un coşmar! Cum v-ar plăcea să-1 vedeţi pe comisarul Battle cu o mustaţă neagră imensă şi să vi se spună că sunteţi dumneavoastră?

Poirot îşi îngustă privirea.

— Dar ar fi un coşmar numai sugerarea unui astfel de lucru!

— Acum îmi înţelegeţi suferinţa.

— Şi eu sufăr. Mâncarea doamnei Summerhayes e de nedescris. De fapt, nu se poate numi mâncare. Şi curentul, şi stomacul deranjat al pisicilor, şi părul de câine, scaunele cu picioare rupte, patul absolut îngrozitor în care sunt nevoit să dorm, apa călâie de la baie, găurile în covorul de pe scări, iar cafeaua – Poirot închise ochii dezgustat -nu vă pot reda în cuvinte zeama care e servită drept cafea. E o jignire adusă stomacului!

— Vai de mine! Şi totuşi, ştiţi, e tare drăguţă.

— Doamna Summerhayes? Da, e adorabilă, chiar adorabilă, ceea ce face totul şi mai dificil.

— Iat-o.

Maureen Summerhayes se apropie şi le zâmbi cu afecţiune. Pe faţa pistruiată i se putea citi extazul, datorat probabil paharului pe care-1 ţinea în mână.

— Cred că sunt puţin ameţită. Atâta gin delicios! Ador petrecerile! Nu avem parte de ele prea des în Broadhinny. Acum a fost din cauză că v-am sărbătorit pe voi. Aş vrea să pot scrie cărţi. Problema e că eu nu sunt în stare să fac nimic ca lumea.

— Sunteţi o soţie şi o mamă de ispravă, madame, replică Poirot pe un ton uşor afectat.

Frumoşii ochi căprui ai lui Maureen se deschiseră larg. Doamna Oliver se întrebă câţi ani să aibă. Nu mai mult de

treizeci, hotârî ea.

— Chiar aşa? Uneori mă întreb şi eu. Adică îi iubesc pe toţi foarte mult, dar e de-ajuns?

Poirot tuşi.

— N-aş dori să mă consideraţi impertinent, madame, dar o soţie care-şi iubeşte într-adevăr soţul ar trebui să aibă mare grijă de stomacul lui. E important… Stomacul.

Maureen păru puţin indignată:

— Johnnie are un stomac minunat. Extrem de plat. Practic nici nu se vede.

— Eu mă refeream la ceea ce e înăuntru.

— Adică mâncarea… Ceea ce gătesc eu… N-am crezut niciodată că poate conta atât de mult ce mănâncă cineva.

Detectivul oftă.

— Sau cu ce se îmbracă, stărui Maureen visătoare. Sau ce face. Nu cred ca lucrurile contează cu adevărat.

Tăcu preţ de câteva momente cu privirea uşor înceţoşată de la alcool, îndreptată undeva în zare.

— Era în ziar zilele trecute o scrisoare stupidă a unei femei, reluă ea brusc. Întreba ce e mai bine să faci: să-ţi laşi copilul să fie adoptat de cineva care ar putea avea grijă de el şi i-ar oferi toate avantajele – toate avantajele, aşa scria, adică o educaţie bună, haine, confort – sau să-1 păstrezi când nu-i poţi oferi nimic. Cred că e o prostie, o mare prostie. Dacă ai ce să-i dai copilului să mănânce, e de-ajuns.

Îşi îndreptă privirea în jos, înspre pahar, şi din vocea ei răzbătea o tristeţe profundă:

— Trebuie să ştiu. Eu am fost adoptată. Mama m-a dat şi am avut parte de toate avantajele, cum spun ei. Dar doare, doare foarte tare să te gândeşti că nu ai fost dorită cu adevărat, că mama ta s-a putut lipsi de tine.

— Poate că a fost un sacrificiu pentru binele dumnea-voastră, încercă s-o încurajeze Poirot.

Ochii ei limpezi priveau fix într-ai lui.

— Nu cred că e adevărat. Ei pun mereu problema aşa, dar nu e adevărat Totul se rezumă la faptul că părinţii îşi pot

continua viaţa foarte bine şi fără tine… Şi doare. Eu n-aş renunţa la copiii mei pentru nici un avantaj din lume!

— Sunt de acord, comentă doamna Oliver.

— Şi eu, aprobă Poirot.

— Atunci e-n regulă, se învioră Maureen. Despre ce mai discutam?

Robin se apropie şi reluă ideea:

— Da, despre ce mai discutaţi?

— Despre adopţie, răspunse Maureen. Nu mi-ar fi plăcut să fiu adoptată. Dumitale?

— E mult mai bine decât să fii orfan, nu crezi, draga mea? Cred c-ar trebui să mergem. Ce zici, Ariadne?

Oaspeţii părăsiră casa în grup. Doctorul Rendell plecase deja în grabă la o urgenţă. Coborau dealul sporovăind veseli cu acea efuziune pe care ţi-o aduc nişte cocteiluri în plus. Când au ajuns în faţa porţii de la Laburnums, Robin insistă ca toată lumea să intre.

— Doar să-i povestim lui madre despre petrecere. E atât de plictisitor pentru biata de ea să nu poată merge din cauza durerii la picior. Şi urăşte să fie lăsată pe dinafară.

Doamna Upward se bucură într-adevăr când văzu grupul de petrecăreţi.

— Cine a mai fost? Familia Wetherby?

— Nu, doamna Wetherby nu se simţea bine, iar ştearsă de Henderson nu voia să vină fără maică-sa.

— Cam vrednică de milă, nu? Comentă Shelagh Rendell.

— Mai degrabă e ceva patologic, adăugă Robin.

— Mama ei e de vină, unele mame chiar îţi mănâncă tinereţea, nu? Se amestecă Maureen, dar tăcu repede ruşinată, când întâlni privirea critică a doamnei Upward.

— Aşa îţi fac şi eu ţie, Robin?

— Madre! Bineînţeles că nu!

Ca să-şi ascundă stânjeneala, Muareen începu să povestească despre experienţele ei cu creşterea câinilor-lupi irlandezi. Conversaţia deveni repede foarte tehnică.

— Nu poţi scăpa de ereditate, nici când e vorba de animale, nici când e vorba de oameni, decretă doamna Upward.

— Nu credeţi că intervine şi mediul? Întrebă Shelagh Rendell, dar gazda i-o reteză scurt:

— Nu, draga mea, nu cred. Mediul îţi poate da un impuls, dar nimic mai mult Ce e înnăscut în oameni, asta contează.

Privirea lui Poirot se opri curioasă pe faţa soţiei doctorului, care se îmbujora brusc şi replică pătimaş:

— Dar e crud şi nedrept!

— Viaţa e nedreaptă, veni replica doamnei Upward. Se auzi pentru prima dată şi vocea joasă a lui Johnnie Summerhayes:

— Sunt de acord cu doamna Upward. Originile spun totul, ăsta a fost crezul meu dintotdeauna.

— Adică tarele se întind până la a treia sau a patra generaţie, asta vreţi să spuneţi, nu? Punctă doamna Oliver.

Maureen izbucni imediat:

— Dar trebuie să arăţi milă tuturor… Asta e ideea. Toată lumea se simţi puţin stânjenită de seriozitatea cu care ea aborda discuţia, aşa că abandonară subiectul şi-şi îndreptară atenţia asupra lui Poirot.

— Povestiţi-ne despre doamna Mcginty. De ce nu e chiriaşul acela jalnic vinovatul?

Robin nu-i dădu timp să răspundă:

— Bodogănea tot timpul, ştiţi, când se plimba pe străzi. Mă întâlneam des cu el. Şi serios, chiar părea teribil de ciudat.

— Trebuie să aveţi nişte motive să credeţi că nu el a ucis-o, domnule Poirot, spuneţi-ne şi nouă.

Detectivul se mulţumi să zâmbească şi să-şi răsucească mustaţa.

— Dacă nu el a omorât-o, atunci cine?

— Chiar aşa, cine?

Doamna Upward interveni pe un ton sec:

— Nu-1 puneţi într-o situaţie penibilă, probabil că bănuieşte pe unul dintre noi.

— Pe unul dintre noi?! Vai!

Urmară vociferări zgomotoase. Poirot întâlni privirea gazdei şi citi în ea amuzament şi încă ceva – provocare?

— Aşadar suspectează pe unul dintre noi, repetă Robin plin de încântare, intrând în joc, şi prima pe care-o aborda fu Maureen: Acum, Maureen, te rugăm să ne spui unde ai fost în noaptea de… Ce noapte era?

— 22 noiembrie, răspunse Poirot.

— În noaptea de 22 noiembrie?

— Ei, Doamne sfinte, nici nu mai ştiu!

— Nimeni nu mai ştie după atâta timp, spuse doamna Rendell.

— Ei bine, eu ştiu. Pentru că am avut emisiune la radio în noaptea aceea. M-am dus la Coalport să vorbesc despre anumite aspecte ale teatrului. Îmi amintesc bine, pentru că am discutat pe larg despre servitoarea lui Galsworthy din Tabachera de argint, iar a doua zi doamna Mcginty a fost ucisă şi mă întrebam dacă servitoarea din piesă fusese ca ea.

— Aşa e, interveni brusc Shelagh Rendell. Acum îmi amintesc că mi-ai spus că mama ta va fi singură acasă, fiindcă era ziua liberă a lui Janet şi am venit aici după cină ca să-i ţin companie. Numai că, din nefericire, nu am reuşit s-o fac să mă audă.

— Staţi să mă gândesc, răspunse doamna Upward. Ah, da, sigur. M-am dus la culcare pentru că mă durea capul îngrozitor, iar dormitorul meu dă spre grădina din spate.

— Iar a doua zi, când am aflat că doamna Mcginty a fost omorâtă, continuă Shelagh, m-am gândit că probabil, în întunericul de-afară, trecusem pe lângă criminal, pentru că noi aşa crezusem la început, că fusese vreun vagabond care dăduse spargerea.

— Eu tot nu-mi amintesc ce făceam, spuse Maureen. Dar îmi aduc aminte că a doua zi dimineaţa a venit brutarul şi ne-a spus. „Doamnei Mcginty i s-a făcut felu'.” Iar eu mă tot întrebam de ce nu apăruse ca de obicei.

Se scutură îngrozită de rememorarea acelei zile.

— Oribil, nu?

Doamna Upward îl fixa cu privirea pe Poirot. „E o femeie foarte inteligentă şi nemiloasă, îşi spuse el, şi foarte egoistă. Orice ar fi făcut, n-a avut nici o remuşcare.”

Vocea subţire şi plângăreaţă a lui Shelagh Rendell îi întrerupse şirul gândurilor.

— Nu aveţi nici un indiciu, domnule Poirot?

— Asta e, indicii, se entuziasma Johnnie Summerhayes. Asta-mi place mie în romanele poliţiste. Indicii care înseamnă totul pentru un detectiv şi nimic pentru tine, până la final când te izbeşte brusc revelaţia. Nu ne puteţi da nici un fir, nimic, cât de puţin?

Râzând, toţi îşi întoarseră feţele rugătoare spre Poirot. Era un joc pentru ei toţi, mai puţin poate pentru unul singur. Dar crima nu putea fi un joc, crima era periculoasă. Nu se ştie niciodată.

Cu o mişcare bruscă, Poirot scoase patru fotografii din buzunar.

— Vreţi un indiciu? Voilà!

Şi întinse pozele pe masă cu un gest teatral. Toţi cei prezenţi se strânseră să privească mai îndeaproape.

— Uite!

— Ce femei prost îmbrăcate!

— Uitaţi-vă la trandafiri.

— Doamne, ce palane!

— Ce copil urât!

— Dar cine sunt?

— Moda asta nu e ridicolă?

— Femeia asta trebuie să fi fost frumoasă la viaţa ei.

— Dar de ce le consideraţi indicii?

— Cine sunt persoanele din poze?

Poirot îşi roti privirea de jur împrejur ca să observe toate feţele şi nu văzu nimic mai mult decât se aşteptase.

— Nu recunoaşteţi pe nimeni?

— Sa recunoaştem?

— Nu vă amintiţi, să zicem, să mai fi văzut cândva vreuna dintre aceste fotografii? Dar, desigur, doamnă Upward! Recunoaşteţi ceva, nu-i aşa?

Femeia ezită: -Da… Cred…

— Pe care dintre ele?

Arătă cu degetul fotografia micuţei Lily Gamboll.

— Aţi mai văzut această fotografie? Când?

— Destul de recent… Dar unde, nu ştiu, nu-mi amintesc. Dar sunt absolut convinsă că am mai văzut o poză identică.

Se aşeză încruntată şi deveni absentă, până când Shelagh Rendell se apropie:

— La revedere, doamnă Upward. Sper că veţi veni la ceai într-o zi, dacă vă veţi simţi mai bine.

— Mulţumesc, draga mea. Dacă mă împinge Robin în susul dealului.

— Bineînţeles, madre. Mi-am dezvoltat cei mai formi-dabili muşchi din lume de când împing scaunul ăsta. Îţi aminteşti ziua în care ne-am dus la familia Wetherby şi era noroi…

— Ah! Strigă femeia brusc.

— Ce e, madre?

— Nimic. Spune mai departe.

— Atunci te-am mai urcat dealul. Scaunul aluneca, eu alunecam… Credeam că nu mai ajungem acasă.

Râzând, petrecăreţii îşi luară la revedere şi plecară.

Alcoolul, gândi Poirot, categoric dezleagă limbile. Fusese oare înţelept sau prostesc să arate acele fotografii? Să fi fost şi acest gest rezultatul alcoolului?

Nu era foarte sigur.

Bâlbâind o scuză, se întoarse. Împinse poarta, iar prin fereastra deschisă auzi două voci, a doamnei Oliver şi mai ales a lui Robin. Poirot intră din nou în camera pe care o părăsise în urmă cu câteva minute. Doamna Upward şedea în faţa focului cu o privire aspră. Era atât de cufundată în gânduri, încât tuşea formală a lui Poirot o făcu să tresară.

— Ah, dumneavoastră eraţi. M-aţi speriat.

— Îmi pare rău, madame. Credeaţi că era altcineva? La cine vă gândeaţi?

Femeia răspunse printr-o altă întrebare:

— Aţi uitat ceva?

— Mă tem că e un pericol.

— Pericol?

— Da, cred că sunteţi în pericol. Pentru că tocmai aţi recunoscut una dintre acele fotografii.

— N-aş spune chiar „recunoscut”. Toate fotografiile vechi seamănă între ele.

— Ascultaţi-mă, madame. Şi doamna Mcginty a recunoscut una dintre fotografii, sau cel puţin aşa cred eu deocamdată. Iar doamna Mcginty e moartă.

Cu o licărire neaşteptată de amuzament în ochi, doamna Upward răspunse:

— Doamna Mcginty a murit. Cum a murit? Riscându-şi gâtul, exact ca mine. La asta vă referiţi?

— Dacă ştiţi ceva, orice, spuneţi-mi acum, va fi mai sigur aşa.

— Dragă domnule, nu e nici pe departe atât de simplu. Nu sunt deloc sigură că ştiu ceva în orice caz, nimic clar. Amintirile vagi sunt înşelătoare. Trebuie să ai o idee despre cum, unde sau când s-a întâmplat, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

— Dar mie mi se pare că deja aveţi această idee.

— E mai mult de-atât, trebuie să luaţi în consideraţie mai mulţi factori. Nu are nici un rost să mă grăbiţi, domnule Poirot, nu sunt genul de persoană care se repede să ia o decizie. Îmi trebuie timp să mă gândesc. După ce mă hotărăsc, acţionez. Dar nu înainte de a fi pregătită.

— Sunteţi din multe puncte de vedere o femeie misterioasă, madame.

— Poate – până la un punct. Cunoaşterea înseamnă putere. Iar puterea trebuie folosită numai pentru ceea ce e bine. Vă rog să mă scuzaţi, dar nu cred că sunteţi capabil să apreciaţi felul nostru englezesc de a trăi la ţară.

— Cu alte cuvinte, vreţi să spuneţi: „Sunteţi doar un afurisit de străin!”

Doamna Upward zâmbi.

— Nu mi-aş permite o asemenea mojicie.

— Dacă nu doriţi să vorbiţi cu mine, atunci adresaţi-vă comisarului Spence.

— Dragă domnule Poirot, fără poliţie. Nu în acest stadiu.

— Eu v-am avertizat, încheie detectivul ridicând din umeri. Era convins că doamna Upward îşi amintise exact unde şi când văzuse fotografia lui Lily Gamboll.

Capitolul 14

I

— Fără doar şi poate, îşi spuse Poirot în dimineaţa următoare, a venit primăvara.

Temerile lui din seara anterioară păreau acum nejustificate. Doamna Upward era o femeie raţională, care-şi putea purta singură de grijă.

Într-un mod curios totuşi, îl intriga. Nu-i înţelegea deloc reacţiile, şi nici ea nu voia asta. Recunoscuse fotografia lui Lily Gamboll şi era hotărâtă să joace de una singură.

Poirot reflecta la toate acestea în timp ce se plimba pe o alee în grădină. O voce în spatele lui îl făcu să tresară.

— Domnule Poirot.

Doamna Rendell se apropiase atât de încet, încât n-o auzise. Din ziua precedentă se simţea extrem de nervos.

— Pardon, madame. M-aţi speriat.

Femeia zâmbi mecanic. Dacă el era nervos, atunci doamna Rendell era şi mai tulburată şi-şi freca mâinile întruna, clipind des.

— Sper că… Nu vă-ntrerup. Poate că eraţi ocupat…

— Nu, nu sunt ocupat E o zi frumoasă şi mă bucur de primăvară. E plăcut să stai afară. În casa doamnei Summerhayes e întotdeauna, dar chiar întotdeauna curent

— Probabil că da.

— Ferestrele nu se închid, iar uşile se deschid tot timpul.
— Casa e o dărăpănătură. Iar cei din familia Summerhayes stau atât de prost cu banii, încât nu-şi permit s-o repare. Eu aş lăsa-o, dacă aş fi în locul lor. Ştiu că aparţine familiei lor de sute de ani, dar în ziua de azi nu te mai poţi agăţa de lucruri din motive sentimentale.
— Aşa este, nu mai suntem sentimentali.
Se aşternu tăcerea. Poirot îi observa tremurul mâinilor cu coada ochiului. O aştepta să aibă iniţiativa. Femeia începu brusc:
— Bănuiesc că atunci când investigaţi ceva trebuie să aveţi un pretext, nu?
Poirot simţi cum îl fixează pieziş cu privirea.
— Exact, madame, răspunse el pe un ton neutru. Ar fi de preferat.
— Adică să vă explicaţi prezenţa undeva şi să puteţi întreba tot felul de lucruri.
— Ar fi eficient, da.
— Doar de ce, de ce sunteţi de fapt aici în Broadhinny, domnule Poirot?
Detectivul se întoarse surprins.
— Dar, dragă doamnă, v-am spus: să investighez moartea doamnei Mcginty.
— Ştiu că asta spuneţi, dar e ridicol, ripostă doamna Rendell tăios.
— Ridicol?! Se miră Poirot.
— Bineînţeles, nimeni nu crede asta.
— Şi totuşi, vă asigur că acesta este adevărul.
— Nu vreţi să-mi spuneţi.
— Ce să vă spun, madame?
Shelagh privea în alta parte. Schimbă din nou subiectul, se pare că la fel de brusc:
— Voiam să vă întreb despre scrisori anonime…
— Da, vă rog, o încuraja Poirot.
— Sunt numai minciuni în ele în general, nu?
— Uneori, da, veni răspunsul prudent.

— În general, insistă ea.

— Nu pot să merg atât de departe încât să afirm asta cu certitudine.

— Sunt nişte laşităţi, nişte perfidii şi nişte răutăţi! Continuă Shelagh vehement.

— Cu asta da, sunt de acord.

— Şi nu aţi crede niciodată aşa ceva, nu?

— E o întrebare dificilă, răspunse Poirot grav.

— Eu nu aş crede absolut nimic dintr-o scrisoare ca asta. Apoi adăugă virulent: Ştiu de ce aţi venit Şi nu e adevărat, vă spun că nu e adevărat.

Doamna Rendell se întoarse brusc şi plecă, lăsându-1 pe Poirot plin de uimire.

„Şi acum? Se întrebă. Sunt dus de nas sau e cu totul altă poveste…?”

Totul devenise foarte confuz. Doamna Rendell susţinea cu convingere că el se află aici pentru un alt motiv decât investigarea morţii doamnei Mcginty, pe care n-o considera decât un pretext.

Chiar credea asta sau încerca să-1 inducă în eroare? Ce legătură aveau scrisorile anonime?

Ea să fi fost în fotografia pe care doamna Upward o văzuse „recent”? Cu alte cuvinte, doamna Rendell era Lily Gamboll? Despre Lily Gamboll, o membră reabilitată a societăţii, se auzise ultima dată în Eire. Să se fi căsătorit doctorul cu ea acolo, fără să-i fi cunoscut trecutul? Lily Gamboll fusese pregătită ca stenografă, ar fi fost uşor să-1 întâlnească pe Rendell.

Poirot clătină din cap şi oftă. Totul era posibil. Dar tre-buia să fie sigur.

Se făcu simţită o adiere rece şi soarele intră în nori. Detectivul se întoarse în casă.

Da, trebuia să fie sigur. Dacă ar fi găsit arma crimei…

În acel moment, cu un sentiment ciudat de certitudine, o văzu.

II.

Se întrebă dacă nu cumva, inconştient, observase obiec-tul şi mai devreme. Stătea acolo din clipa în care el ajunsese în Long Meadows... Acolo, pe ultimul raft al bibliotecii, plin de lucruri aruncate de-a valma.

„De ce nu l-am văzut până acum?”

Îl ridică, îl cântări în mâini şi-1 examina pe toate părţile. In clipa aceea intră Maureen, grăbită ca-ntotdeauna şi cu cei doi câini după ea.

— Vă jucaţi cu zdrobitorul de zahăr?

— Asta e? Un zdrobitor de zahăr?

— Da. Sau un ciocan de zahăr, nu ştiu care e termenul exact. Arată cam ridicol, nu? Zici că e de copii, cu pasărea aia în vârf.

Poirot întoarse cu grijă obiectul şi-1 privi atent Semăna cu o teslă din bronz, grea, cu marginea ascuţită, presărată ici-colo cu pietricele colorate, albastre şi roşii. În vârf avea într-adevăr o pasăre micuţă cu ochi turcoaz.

— Numai bun să omori pe cineva cu el, nu? Comentă Maureen. Îl luă din mâna detectivului şi lovi aerul de câteva ori. Extrem de uşor. Cum era versul ăla din Idilele regelui? „Asta-i calea lui Marc, spuse, şi-i crăpă în două ţeasta.” Cred că poţi să crapi capul cuiva cu ăsta, nu?

Poirot o privi fix. Faţa ei pistruiată era senină şi zâmbitoare.

— I-am spus lui Johnnie ce-o să i se întâmple dacă mă satur de el. Uite, cel mai bun prieten al nevestei!

Râse, puse zdrobitorul înapoi pe masă şi se îndreptă către uşă.

— Dar de ce venisem? Nu-mi amintesc... Ei drăcie! Mai bine mă duc să văd dacă e nevoie de mai multă apă la budincă.

Dar vocea lui Poirot o opri înainte să deschidă uşa:

— Aţi adus acest obiect din India, probabil, nu?

— Ah, nu. L-am cumpărat de la A & C de Crăciun.

— A & C? Întrebă Poirot nedumerit.

— Adu şi Cumpără.” La casa parohială, explică volubil Maureen. Aduci lucruri pe care nu le mai vrei şi cumperi altceva. Bineînţeles că nu cumperi niciodată ceva de care ai cu adevărat nevoie. Eu am luat zdrobitorul pentru că mi-a plăcut pasărea din vârf şi un ibric de cafea.

Ibricul era micuţ, din aramă, cu un cioc foarte curbat care-i păru familiar lui Poirot.

— Cred că au fost aduse de la Bagdad, cel puţin aşa ziceau cei din familia Wetherby. Sau din Persia, nu mai ştiu exact.

— Asta înseamnă că de la ei l-aţi luat?

— Da. Au cele mai înfricoşătoare vechituri. Acum chiar trebuie să plec, budinca…

Uşa se trânti cu zgomot în urma ei. Poirot ridică din nou zdrobitorul şi se duse la fereastră să-1 privească mai atent. Pe marginea ascuţită erau nişte mici pete decolorate.

Ezită câteva momente, apoi luă ciudata unealtă în dormitorul lui de la etaj, o împacheta cu grijă într-o cutie şi ieşi din casă. Nimeni nu avea să observe lipsa zdrobitorului, întrucât nu era o casă tocmai ordonată.

III.

La reşedinţa Labumums, colaborarea îşi urma drumul ei anevoios.

— Dar chiar nu cred că e bine să-1 facem vegetarian, draga mea, obiectă Robin. E prea ciudat şi n-are pic de farmec.

— N-avem încotro. Întotdeauna a fost vegetarian, ripostă cu încăpăţânare doamna Oliver. Mereu ia cu el o râzătoare de morcovi şi napi.

— Dar, scumpa mea, de ce?

— De unde să ştiu? De unde să ştiu de ce m-am gândit măcar la revoltatul ăsta? Cred c-am fost nebună! De ce un finlandez, când eu nu ştiu nimic despre Finlanda? De ce vegetarian? De ce tot acel manierism stupid? Lucrurile astea se întâmpla pur şi simplu. Încerci ceva – şi oamenilor pare să le placă – apoi continui, şi înainte să-ţi dai seama unde-ai ajuns, ai creat un personaj care te scoate din sărite

ca Sven Hjerson, de care eşti legat pe viaţă. Iar oamenii chiar scriu despre cât de mult ţii la el. Să ţin la el? Dacă l-aş întâlni în realitate pe finlandezul ăsta ciolănos, greoi şi vegetarian, aş comite o crimă mai bună decât toate pe care le-am inventat până acum.

Robin Upward o privi cu respect.

— Ştii, asta ar putea fi o idee genială! Un Sven Hjerson real pe care tu să-1 ucizi. Ar putea fi cântecul tău de lebădă – o carte publicată după moartea ta.

— Şi cu banii cum rămâne? Oricât ar ieşi din crima asta, îi vreau acum.

— Da, da, aici suntem de acord.

Necăjit, Robin începu să se plimbe de colo-colo.

— Această Ingrid devine obositoare. Şi după scena din pivniţă, care va fi într-adevăr grozavă, nu prea văd cum am putea face ca următoarea scenă să nu devină un fel de anticlimax.

Urmară câteva momente de tăcere. Doamna Oliver simţea că scenele îi dădeau migrene lui Robin, iar acesta o privea nemulţumit pe Ariadne.

În acea dimineaţă, într-una dintre schimbările ei obiş-nuite de dispoziţie, doamnei Oliver nu-i mai plăcu deloc felul în care îşi coafa părul, aşa că şi-1 pieptănă strâns lipit de cap cu o perie udă. Fruntea largă, ochelarii masivi şi aerul ei sobru îi aminteau lui Robin din ce în ce mai mult de o profesoară care îi inspirase teamă în tinereţe. Îi era din ce în ce mai greu să i se adreseze cu „dragă” sau chiar s-o tutuiască. Tonul lui deveni mai arţăgos:

— Chiar n-am chef azi. Probabil din cauza ginului de ieri. Hai să lăsăm scrisul şi să ne ocupăm de distribuţie. Dacă l-am putea aduce pe Denis Callory, ar fi deja mult prea frumos, dar deocamdată e prins cu nişte filmări. Jean Bellews în rolul lui Ingrid ar fi foarte potrivită, iar ea chiar vrea să joace, ceea ce e foarte drăguţ din partea ei. Cât despre Eric, după cum îţi spuneam, am avut o revelaţie.

O să mergem diseară la repetiţii? Şi o să-mi spui atunci cum ţi s-ar părea Cecil în rolul ăsta.

Doamna Oliver fu de acord, iar Robin se duse să dea un telefon.

— S-a aranjat totul, mai spuse el când reveni în încăpere.

IV.

Ziua nu continuă la fel de senină cum începuse. Cerul se acoperise de nori şi atmosfera apăsătoare prevestea ploaia. Înaintând printre tufişurile dese spre uşa reşedinţei Hunter's Close, Poirot hotărî că nu i-ar plăcea să locuiască în valea asta întunecată de la poalele dealului. Casa abia se zărea dintre copaci şi zidurile păreau sufocate de iederă. Era nevoie de un topor, hotărî el.

Toporul? Zdrobitorul de zahăr?

Sună la uşă, dar cum nu primi nici un răspuns, mai sună o dată. Deirdre îi deschise în cele din urmă şi păru surprinsă să-1 vadă.

— Ah, dumneavoastră eraţi!

— Pot intra să vă vorbesc?

— Da… Cred că da.

Îl conduse în încăperea strâmtă şi întunecată în care aşteptase şi prima dată. Pe şemineu recunoscu perechea ibricului de pe etajera lui Maureen. Ciocul imens şi mult prea încovoiat părea să aducă în interiorul occidental o puternică tentă orientală.

— Mă tem că ne-aţi prins într-un moment mai prost astăzi. Suntem supăraţi pentru că servitoarea noastră, nemţoaica, s-a hotărât să plece, după numai o lună. De fapt, cred c-a vrut slujba asta numai ca s-ajungă aici şi să se mărite cu bărbatul pe care-1 iubea. Acum, c-au fixat data nunţii şi toate celelalte, pleacă în seara asta. Poirot plescăi din limbă şi spuse:

— Aş numi-o lipsă de consideraţie.

— Nu-i aşa? Tatăl meu vitreg zice că nu-i legal, dar chiar de-ar fi aşa, dacă ea pleacă şi se mărită, noi ce mai putem face? Nici n-am fi aflat că pleacă dacă n-aş fi găsit-o eu

împachetându-şi hainele. Ar fi ieşit pur şi simplu pe uşă fără un cuvânt.

— O lipsă totală de consideraţie.

— Da, aşa este.

Deirdre îşi frecă fruntea cu dosul palmei şi tonul îi deveni mai apatic:

— Sunt obosită, sunt foarte obosită.

— Înţeleg, este normal.

— Ce doreaţi, domnule Poirot?

— Voiam să vă întreb despre un zdrobitor de zahăr.

— Un zdrobitor de zahăr?

Pe chipul fetei nu tresări nici un muşchi.

— Un instrument din bronz, cu o pasăre în vârf şi incrustat cu pietre albastre, verzi şi roşii.

— Ah, da, ştiu, răspunse fata la fel de indiferentă.

— Am înţeles că a aparţinut acestei case?

— Da. Mama 1-a cumpărat dintr-un bazar din Bagdad. E unul dintre obiectele pe care le-am dus la vânzare la casa parohială.

— Adu şi Cumpără", nu?

— Da. Avem multe pe-aici. E greu să-i faci pe oameni să dea bani, dar măcar mai scapi de nişte vechituri.

— Deci a fost în această casă până la Crăciun când l-aţi vândut, nu?

Deirdre se încruntă încercând să-şi amintească.

— Nu la târgul de Crăciun s-a întâmplat, ci la cel de dinainte, la Festivalul Recoltei.

— Festivalul Recoltei… Asta înseamnă… Când? În octombrie? Septembrie?

— La sfârşitul lui septembrie.

Se aşternu tăcerea, timp în care cei doi avură un schimb de priviri. Faţa ei nu exprima nimic, dar Poirot încerca să descopere ce se afla dincolo de acest dezinteres. Poate că totuşi nu era nimic… Poate că, aşa cum recunoscuse şi ea, era doar obosită…

— Sunteţi sigură că era la Festivalul Recoltei? Insistă el. Nu la Crăciun?

— Foarte sigură, răspunse Deirdre fără să clipească. Poirot îşi prelungi aşteptarea, dar fata nu mai avea nimic de spus.

— Nu vreau să vă mai reţin, mademoiselle, spuse el în cele din urmă pe un ton formal.

Domnişoara Henderson îl conduse la uşa din faţă.

Poirot o luă din nou pe firul apei.

Două afirmaţii contradictorii, imposibil de adus la un numitor comun.

Cine avea dreptate? Maureen Summerhayes sau Deirdre Henderson? Informaţia era vitală dacă zdrobitorul de zahăr fusese folosit aşa cum credea el. Festivalul Recoltei fusese la sfârşitul lui septembrie. Între acel moment şi Crăciun, pe 22 noiembrie, doamna Mcginty fusese ucisă. Cui îi aparţinea unealta aceea la data respectivă?

Se duse la poştă. Doamna Sweetiman era mereu dornică să ajute şi se străduia pe cât putea. Participase la ambele târguri, de fapt la toate, pentru că acolo găsea multe lucruri drăguţe şi folositoare. Ajutase şi la aranjarea obiectelor, deşi mulţi veneau direct cu ele, fără să le trimită înainte pentru a fi expuse cumva.

Un fel de ciocan de bronz, mai degrabă ca o toporişca, având pietre colorate şi o pasăre? Nu, nu-şi amintea. Fuseseră foarte multe obiecte, iar unele dintre ele erau pur şi simplu înhăţate pe loc. Poate că-şi amintea ceva totuşi, ceva la cinci şilingi, dat împreună cu un ibric, numai că ibricul nu putea fi folosit decât ca ornament, că avea o gaură. Nu putea să-şi aducă aminte însă când fusese asta, poate la Crăciun, poate mai devreme…

Luă pachetul lui Poirot şi-1 înregistra. Copie adresa şi-i înmâna detectivului bonul cu o sclipire curioasă în ochi.

Coborând încet dealul, Poirot începu să reflecteze la toate câte aflase.

Dintre cele două, era mai probabil ca zăpăcită şi vesela Maureen să se fi înşelat – pentru ea strânsul recoltei sau Crăciunul era totuna. Deirdre Henderson, mai înceată şi mai prudentă, ar identifica mult mai precis datele.

Şi totuşi o altă întrebare nu-i dădea pace.

De ce Deirdre nu îl întrebase pentru ce tot interogatoriul acela, pentru ce voia sà ştie? Ar fi fost o întrebare firească şi de altfel inevitabilă, pe care însă ea nu o pusese.

Capitolul 15

I

— V-a sunat cineva, îi strigă Maureen din bucătărie.

— Pe mine? Se miră Poirot intrând în casă. Cine?

— Nu ştiu, dar am notat numărul pe cartela de alimente.

— Mulţumesc, madame.

Se duse în sufragerie şi se aplecă peste birou. Printre nenumărate hârtii împrăştiate de-a valma, găsi şi cartela cu însemnarea: Kilchester 350.

Ridică receptorul şi formă numărul. Îi răspunse prompt o voce de femeie:

— Breather and Scuttle.

Poirot făcu o presupunere rapidă, apoi întrebă:

— Aş putea vorbi cu doamna Maude Williams? După câteva momente de pauză, o altă voce răsună de la capătul celălalt al firului:

— Doamna Williams la telefon.

— Aici Hercule Poirot. Cred că m-aţi sunat.

— Da, da, v-am sunat. În legătură cu terenul de care m-aţi întrebat zilele trecute.

— Terenul? Pentru câteva clipe Poirot tăcu nedumerit, apoi îşi dădu seama că probabil Maude nu era singura în birou. Cred că înţeleg. Este vorba despre James Bentley şi despre moartea doamnei Mcginty.

— Da. Putem face ceva pentru dumneavoastră în acest sens?

— Vreţi să ajutaţi, dar nu puteţi vorbi acum, aşa e?

— Aşa este.

— Înţeleg. Ascultaţi-mâ cu atenţie. Chiar vreţi să-1 ajutaţi pe James Bentley?

— Da.

— Aţi fi capabilă să renunţaţi la serviciu pentru asta?

— Da, veni răspunsul fără nici o ezitare.

— Aţi dori să vă ocupaţi de treburile casnice ale unei familii, probabil nu tocmai plăcute?

— Da.

— Aţi putea veni, să zicem, de mâine?

— Sigur, domnule Poirot, cred că se poate rezolva.

— Înţelegeţi ce vreau să faceţi? Veţi deveni o servitoare. Ştiţi să gătiţi?

— Foarte bine, răspunse Maude chicotind.

— Bon Dieu, sunteţi o raritate! Acum ascultaţi-mă, vin imediat la Kilchester. Ne vom întâlni la prânz în aceeaşi cafenea în care ne-am văzut prima dată.

— Desigur. Poirot închise.

„Ce tânără admirabilă, se gândi el. Ageră, hotărâtă, poate chiar ştie să şi gătească…”

Cu mare greutate, reuşi să scoată cartea de telefoane de sub un tratat gros de creştere a porcilor şi căută numărul familiei Wetherby.

Îi răspunse chiar stăpâna casei.

— Alo? Alo? Sunt Hercule Poirot, dacă vă amintiţi de mine.

— Nu cred că…

— Hercule Poirot.

— Ah, da, da, vă rog să mă scuzaţi, sunt cam supărată din cauza unor probleme casnice…

— De-aceea vă şi sun. Am fost dezolat să aflu despre greutăţile pe care le întâmpinaţi.

— Sunt atât de nerecunoscătoare fetele astea din străinătate. I-am plătit şi drumul până aici. Urăsc lipsa de recunoştinţă.

— Aveţi perfectă dreptate. Este un lucru monstruos, de aceea mă grăbesc să vă spun că s-ar putea să am o soluţie. Dintr-o pură întâmplare cunosc o tânără care îşi caută de

lucru. Din păcate, nu ştiu dacă este foarte bine pregătită pentru nevoile dumneavoastră.

— Ei, în zilele noastre nu mai există pregătire pentru aşa ceva. Găteşte? Multe dintre ele nu fac nici măcar asta.

— Da, da, găteşte. S-o trimit aşadar la dumneavoastră, măcar pentru o perioadă de probă? Numele ei este Maude Williams.

— Sigur, chiar vă rog, domnule Poirot. Sunteţi extrem de amabil. Orice e mai bun decât nimic. Soţul meu este foarte dificil şi se enervează foarte tare pe draga de Deirdre când treburile nu sunt făcute bine în casă. Bărbaţii nu înţeleg cât de greu este să le faci pe toate… Eu…

Doamna Wetherby se opri brusc şi, deşi acoperise receptorul cu mâna, Poirot o auzi vorbind în şoaptă cu cineva care tocmai intrase în cameră:

— E detectivul acela mărunţel, ştie pe cineva care să vină s-o înlocuiască pe Frieda. Nu, nu străină, o englezoaică, slavă Domnului. Foarte drăguţ din partea lui, serios, pare chiar îngrijorat din cauza mea. Dragă, nu obiecta. Ce contează? Ştii ce absurd devine Roger. Eu cred că e foarte bine şi nici fata nu poate fi aşa de rea.

Apoi, către Poirot, pe un ton extrem de amabil:

— Vă mulţumesc, domnule Poirot, rămânem îndatoraţi. Detectivul închise şi aruncă o privire rapidă la ceas.

Merse în bucătărie s-o anunţe pe Maureen că nu va sta la masă deoarece trebuie să plece urgent la Kilchester.

— O, slavă Cerului! N-am ajuns sa iau budinca de pe foc la timp şi s-a ars un pic. În caz că avea un gust prea rău, mă gândeam să deschid un borcan de zmeură, din alea puse anul trecut; cred că au prins ceva mucegai deasupra, dar unii zic că nu prea contează şi că de fapt e bun pentru sănătate – practic e penicilină.

Poirot plecă fericit că budinca arsă şi zmeura mucegăită nu aveau să facă parte din meniul lui. Mai degrabă nişte macaroane, cremă de zahăr ars şi prune la Pisica Albastră decât improvizaţiile lui Maureen Summerhayes.

II.

În reşedinţa Laburnums apăruseră deja mici frecuşuri.

— Bineînţeles, Robin, tu nu-ţi mai aduci aminte nimic când lucrezi la o piesă.

— Madre, îmi pare tare tare rău, răspunse fiul plin de remuşcări. Am uitat complet că e seara liberă a lui Janet.

— Nu mai contează, continuă glacial doamna Upward.

— Ba contează, sigur. Sun la teatru şi le spun că ne ducem mâine, nu azi.

— Nu vei face nimic de genul ăsta. Ai aranjat să mergi diseară, mergi diseară.

— Dar serios…

— Aşa rămâne.

— S-o rog pe Janet sâ-şi ia liber în altă seară?

— Bineînţeles că nu. Nu-i place să i se dea planurile peste cap.

— Sunt convins că n-ar deranja-o prea tare. Nu dacă ştiu cum să-i spun…

— Nu, Robin, te rog să n-o superi pe Janet şi nu mai insista. Nu vreau să mă simt o bătrână obositoare care le strică cheful celorlalţi.

— Madre, scumpa mea…

— Gata, duceţi-vă şi distraţi-vă. Ştiu pe cine voi ruga să-mi ţină companie.

— Pe cine?

— E un secret al meu. Doamna Upward îşi recapătă buna dispoziţie. Şi nu mai face atâta caz, Robin.

— O sun pe Shelagh Rendell…

— Mulţumesc, o să sun eu pe cine vreau. Am stabilit. Fă cafeaua înainte să pleci şi las-o în… filtru. Ah, şi te rog să mai pui o ceaşcă, în caz că voi avea un oaspete.

Capitolul 16

Poirot îi dădu ultimele instrucţiuni lui Maude Williams la masa de la Pisica Albastră.

— Deci aţi înţeles ce aveţi de căutat, da? Femeia dădu din cap aprobator.

— Aţi aranjat la serviciu?
— Mătuşa e grav bolnavă, răspunse ea râzând. Mi-am trimis singură o telegramă.
— Bun. Încă ceva: undeva, în satul acela se află un criminal în libertate. Nu sunteţi tocmai în siguranţă.
— Mă avertizaţi?
— Da.
— Dar sunt în stare să-mi port singură de grijă.
— Aţi putea fi citata la categoria „Ultime cuvinte celebre”. Maude râse din nou şi câteva capete de la mesele alăturate se întoarseră către ea.
Poirot se trezi studiind-o cu atenţie. Da, era într-adevăr o femeie puternică, încrezătoare şi plină de vitalitate, o femeie dornică să-şi asume o sarcină periculoasă. De ce? Se gândi din nou la apaticul James Bentley, cu vocea lui stinsă de om învins. Natura umană era în acelaşi timp curioasă şi interesantă!
— Practic mă rugaţi s-o fac, nu? Atunci de ce mai încer-caţi să mă speriaţi?
— Când cineva propune o astfel de misiune, trebuie să explice clar şi sincer tot ce implică acest lucru.
— Nu cred că sunt în pericol, răspunse Maude sigură pe ea.
— Nici eu nu cred. Deocamdată. Vă cunoaşte cineva în Broadhinny?
— N-nu, pot să spun că nu.
— Aţi fost vreodată acolo?
— O dată sau de două ori, cu treburi de la firmă, bineînţeles, ultima dată acum vreo cinci luni.
— Pe cine aţi văzut? Unde aţi mers?
— La o doamnă în vârstă, doamna Carstairs sau Carlisle, nu-mi amintesc prea bine. Cumpăra un teren în apropiere şi m-am dus la ea cu nişte acte şi un raport topografic. Stătea la pensiunea unde staţi şi dumneavoastră.
— Long Meadows?

— Exact. O casă neprimitoare şi cu mulţi câini. Poirot o aprobă tacit.

— I-aţi cunoscut pe soţii Summerhayes?

— Am văzut-o pe doamna Summerhayes, bănuiesc că ea era. M-a condus în dormitorul de la etaj.

— Credeţi că v-ar recunoaşte?

— Nu prea. Şi chiar dacă ar fi aşa, de ce-ar conta? La urma urmei, toată lumea îşi schimbă destul de des locul de muncă în ziua de azi. Dar sunt de părere că nici nu s-a uitat la mine prea atent atunci, e genul împrăştiat.

În vocea lui Maude se simţi un vag sentiment de amărăciune.

— Aţi mai văzut şi pe altcineva în Broadhinny?

— Păi… pe domnul Bentley, răspunse ea puţin jenată.

— Aha, l-aţi văzut pe domnul Bentley. Întâmplător. Maude începu să se foiască pe scaun.

— De fapt, nu… Îl anunţasem că urma să vin în ziua aceea şi voiam să ştiu dacă ar vrea să ne-ntâlnim. Nu că am fi avut unde să ne ducem în văgăuna aia, nu e nici o cafenea, nici un cinematograf, nimic. Până la urmă am stat de vorbă în timp ce aşteptam autobuzul în staţie.

— S-a întâmplat înainte de moartea doamnei Mcginty?

— A, da, dar nu cu multă vreme înainte, totuşi. La câteva zile după aceea, a apărut ştirea în ziare.

— Domnul Bentley v-a vorbit de bătrâna proprietăreasă?

— Nu cred.

— Şi sigur nu aţi mai vorbit cu nimeni din Broadhinny?

— Ba da, cu un domn Robin Upward. L-am auzit la radio şi-1 ştiam din poze, iar când l-am văzut ieşind din casă, l-am recunoscut şi i-am cerut un autograf.

— Şi v-a dat?

— Da, a fost foarte bucuros. Nu aveam cartea la mine, dar mi-a scris pe o bucată de hârtie.

— Mai cunoaşteţi pe cineva în Broadhinny, eventual din vedere?

— Aha, cunosc familia Carpenter, evident. Sunt mai tot timpul în Kilchester. Au o maşină frumoasă, iar ea se îmbracă foarte elegant. A inaugurat un bazar acum vreo lună. Se spune că el va fi noul nostru parlamentar.

Poirot scoase din buzunar plicul pe care-1 purta mereu şi întinse cele patru fotografii pe masă.

— Recunoaşteţi pe cineva? Ce s-a întâmplat?

— Era domnul Scuttle, tocmai se îndreaptă spre ieşire. Sper că nu v-a văzut cu mine, ar fi cam aiurea. Oamenii vorbesc despre dumneavoastră, ştiţi, cum că aţi fost trimis de la Paris, de la Sooretay1 sau ceva de genul ăsta.

— Sunt belgian, nu francez, dar nu are importanţă.

— Ce e cu fotografiile astea? Maude se aplecă să le studieze mai bine. Cam depăşită moda, nu?

— Cea mai veche este de acum treizeci de ani.

— Ce haine demodate şi aiurea… Femeile îmbrăcate aşa sunt foarte ridicole.

— Aţi mai văzut vreodată vreuna dintre ele?

— Adică dacă recunosc vreo femeie sau vreo poză?

— Şi una, şi alta.

— Mi se pare că pe-asta – degetul ei se opri pe Janice Courtland. Am văzut-o într-un ziar, dar nu-mi amintesc când. Şi copilul îmi pare cunoscut. Dar chiar nu pot să-mi aduc aminte când anume.

— Toate aceste fotografii au apărut în Sunday Cornet în duminica de dinaintea morţii doamnei Mcginty.

Maude îl ţintui cu privirea.

— Şi au vreo legătură? De-asta vreţi ca eu să…

— Da, o întrerupse Poirot, de-asta.

Mai scoase ceva din buzunar şi-i arătă. Era tăietura din ziar.

— Ar fi bine să citiţi.

Maude se conformă şi parcurse textul cu mare atenţie. Apoi îşi ridică privirea întrebătoare.

— Deci ele sunt? Şi articolul v-a dat idei?

— Exact.

— Dar totuşi nu înţeleg…

Tăcu, iar Poirot nu interveni nici el. Oricât de mulţumit ar fi fost în general de propriile idei, era oricând dispus să asculte şi părerile altora.

— Credeţi că una dintre aceste femei se află în Broadhinny?

— S-ar putea, de ce nu?

— Desigur. Oricine poate fi oriunde. O arătă cu degetul pe Eva Kane. Ar fi destul de bătrână acum, cam de vârsta doamnei Upward.

— Da.

— Mă gândeam… Ce fel de femeie a fost şi ea… Trebuie să fi fost mulţi cei care au invidiat-o sau au urât-o.

— E un punct de vedere, sigur. Vă amintiţi cazul Craig?

— Cine nu şi-1 aminteşte? Statuia lui din ceară e şi la muzeul Madame Tussaud. Eram doar un copil pe vremea aceea, dar ziarele vorbeau mereu despre el şi-1 comparau cu alţi criminali. Nu cred că va fi uitat vreodată, nu?

Poirot deveni deodată foarte atent. Sesizase o mare tristeţe în vocea ei.

Capitolul 17

Uluită de-a binelea, doamna Oliver încerca din răsputeri să se strecoare în cabina îngustă de la teatru. Neavând dimensiunile potrivite pentru aşa ceva, reuşi numai să se reverse. Cămăruţa era plină de tineri care-şi ştergeau machiajul şi care o ameţeau cu vorbăria lor.

Doamna Upward îşi recăpătase buna dispoziţie şi le urase drum bun la plecare. Robin se străduise să-i ofere mamei lui tot confortul şi se întorsese de nenumărate ori de la maşină în casă pentru a se asigura că totul e în regulă. Ultima dată venise râzând forţat:

— Mama tocmai închidea telefonul, dar afurisita tot nu mi-a zis cu cine a vorbit! Las' că pun pariu că ştiu.

— Şi eu ştiu, spuse Ariadne.

— Tu cine zici că e?

— Hercule Poirot.

— Da, şi eu cred la fel. O să-1 piseze cu întrebări. Mamei îi place tare mult să aibă micile ei secrete. Acum, draga mea, în legătură cu reprezentaţia din seara asta, e foarte foarte important să-mi spui sincer ce crezi despre Cecil şi dacă-1 vezi în rolul lui Eric.

Inutil de spus că respectivul Cecil Leech nu reprezenta nici pe departe „ideea de Eric” a doamnei Oliver. Un actor mai nepotrivit nici că se putea!

Piesa în sine îi plăcuse, dar tortura conversaţiilor de după era insuportabilă.

Robin se simţea în elementul lui. Îl acaparase pe Cecil şi vorbea neîncetat. Doamna Oliver era terorizată efectiv de acel tânăr, drept urmare îl preferase pe un oarecare Michael, care îi vorbea extrem de politicos şi care cel puţin se mulţumea să monologheze, fără a aştepta vreun răspuns. Un altul, pe nume Peter, intervenea din când în când, dar conversaţia era în cea mai mare parte susţinută de subtila şi amuzanta maliţiozitate a lui Michael.

— Ce drăguţ din partea lui Robin. L-am tot chemat să vină să vadă spectacolul. Dar el depinde întru totul de femeia aia îngrozitoare, nu? Şi nu-i iese niciodată din voie. Iar Robin e de-a dreptul genial, nu credeţi? Genial genial. N-ar trebui să se sacrifice pe altarul matriarhatului. Femeile pot fi îngrozitoare, nu? Ştiţi ce i-a făcut doamna Upward bietului Alex Roscoff? A stat numai după el aproape un an de zile şi pe urmă a descoperit că de fapt nu era emigrant rus. E adevărat, şi el îi spusese o mulţime de poveşti, dar erau amuzante şi oricum ştiam cu toţii că nu erau adevărate, şi la urma urmei de ce să conteze atât de mult? Când a aflat că era doar fiul unui croitor din East End, 1-a lăsat pur şi simplu. Snobismul ăsta mi se pare insuportabil! În fine, Alex a fost recunoscător că a scăpat de ea. Zicea că uneori putea fi de-a dreptul înspăimântătoare şi că părea bolnavă la cap. Ah, Robin dragule, tocmai vorbeam despre minunata madre. Păcat că nu a putut veni în seara asta. Din fericire o

avem pe încântătoarea doamnă Oliver, cu savu-roasele ei crime!

Un bărbat mai în vârstă cu o voce baritonală o prinse pe Ariadne de mână şi o ţinu strâns.

— Cum aş putea să vă mulţumesc vreodată? Tonul lui era profund melancolic. Mi-aţi salvat viaţa de nenumărate ori.

Ieşiră cu toţii în aerul răcoros al nopţii şi traversară către Pony's Head pentru o altă rundă de băutură şi discuţii.

Când în sfârşit o porniră înapoi spre casă, doamna Oliver era deja extenuată. Se lăsă pe spate şi închise ochii. Pe de altă parte, Robin vorbea neîntrerupt.

— Şi crezi că ar fi o idee, nu?

— Ce anume?

Ariadne deschise ochii brusc. Se pierduse nostalgică în amintirea casei ei. Pereţi acoperiţi cu păsări exotice şi frunziş. Masa de joc, maşina de scris, cafea, mere peste tot… Ce fericire! Ce greşeală pentru o scriitoare să iasă din fortăreaţa ei secretă! Scriitorii sunt indivizi timizi, nesociabili, care ispăşesc pentru lipsa lor de deschidere către lume prin inventarea propriilor tovărăşii şi conversaţii.

— Mă tem că eşti cam obosită.

— Nu chiar. Adevărul este că nu mă simt prea bine în mijlocul oamenilor.

— Eu ador oamenii, dumneata nu? Replică Robin entuziast

— Nu, veni răspunsul ferm şi sec.

— Dar ar trebui. Uită-te la toţi cei din cărţile dumitale.

— Asta e altceva. Consider că sunt mai drăguţi copacii decât oamenii, mai odihnitori.

— Eu am nevoie de oameni. Mă stimulează.

Ajunse la poarta reşedinţei Laburnums.

— Intră, o îndemnă el, eu o să parchez.

Ca de obicei, doamna Oliver coborî cu dificultate şi urcă panta.

— Uşa nu e încuiată, strigă Robin în urma ei.

Avea dreptate. Ariadne intră şi fu neplăcut surprinsă de faptul că nici o lumină nu era aprinsă, ceea ce i se păru o impoliteţe din partea gazdei. Sau făcea oare economie? Oamenii bogaţi sunt de multe ori mai zgârciţi. Din hol venea un miros exotic şi scump. Pentru o clipă, scriitoarea se întrebă dacă nu cumva greşise casa, apoi găsi comutatorul. Prin uşa întredeschisă de la dormitor zări un picior. Doamna Upward nu se dusese totuşi la culcare. Cum lumina era stinsă, probabil adormise de mult în fotoliu.

Ariadne intră şi aprinse lumina în dormitor.

— Ne-am întors… Începu ea, dar se opri înmărmurită. Simţi un nod puternic în gât şi-şi duse mâna la gură. Încercă să strige, dar cuvintele nu-i ieşeau.

Îl auzi pe Robin urcând panta fluierând şi se repezi să-1 întâmpine în hol.

— Nu intra acolo… Nu intra! Mama ta… E. E moartă… Cred… A fost ucisă.

Capitolul 18

— Bine lucrat, bombăni comisarul Spence.

Faţa lui aspră de om de la ţară era roşie de furie. Se uită la Hercule Poirot care îl asculta grav din cealaltă parte a camerei.

— Al naibii de bine lucrat. A fost strangulată, continuă el, cu una dintre eşarfele ei; de fapt cu cea pe care o purta -i-a trecut-o pe după gât, a tras şi gata. Rapid, eficient, fără urme. Aşa fac criminalii în India. Apasă victima pe artera carotidă, iar aceasta nu se zbate, nu ţipă.

— E nevoie aşadar de nişte cunoştinţe speciale?

— S-ar putea, dar nu neapărat. Dacă ai de gând să faci asta, e suficient să citeşti ceva înainte. Nu e nici o problemă de ordin practic. Mai ales cu o victimă care nu bănuieşte nimic, iar ea clar nu bănuia absolut nimic.

— Da, era cineva cunoscut, aprobă Poirot.

— Exact. Au băut cafeaua împreună, e o ceaşcă în faţa ei şi alta în faţa… Oaspetelui. S-au luat amprentele cu grijă, dar din cauza rujului e mai dificil.

— Aşadar, e vorba de o femeie?

— La o femeie vă şi aşteptaţi, nu-i aşa?

— Da, aşa arătau toate indiciile.

— Doamna Upward a recunoscut una dintre fotografii, aceea a lui Lily Gamboll, deci moartea ei are legătură cu moartea doamnei Mcginty.

— Desigur, aprobă ferm detectivul.

Îşi aminti expresia amuzată a doamnei Upward: Doamna Mcginty a murit. Cum a murit? Riscându-şi gâtul, ca mine.

Spence îşi continuă explicaţiile:

— A profitat de faptul că fiul ei şi doamna Oliver erau plecaţi la teatru, a sunat-o pe victimă şi a chemat-o aici. S-a jucat un pic de-a detectivul. Aşa vă imaginaţi şi dumneavoastră, nu?

— Da, cam aşa ceva. Curiozitatea. A păstrat informaţia pentru ea, dar voia să afle mai multe. Nu şi-a dat seama că putea deveni periculos. Poirot oftă vădit mâhnit. Atât de multă lume se gândeşte la crimă ca la un joc… Şi nu este un joc. I-am spus. Dar n-a vrut să asculte.

— Ştim asta. Se potriveşte foarte bine. Când tânărul Robin a ieşit cu doamna Oliver şi apoi a alergat înapoi, mama lui tocmai terminase de vorbit cu cineva la telefon. N-a spus cu cine, a făcut-o pe misterioasa. Robin şi doamna Oliver au crezut că era vorba despre dumneavoastră.

— Aş fi vrut eu să fi fost aşa. Aşadar nu aveţi nici o idee cui i-ar fi putut telefona?

— Niciuna.

— Menajera n-a putut fi de folos?

— Nu. S-a întors în jur de 20.30, are cheie de la uşa din spate. S-a dus direct în camera ei şi s-a culcat. În casă era întuneric şi a presupus că doamna Upward dormea deja şi că ceilalţi nu se întorseseră. Ştiţi, e surdă şi cam arţăgoasă. Nu prea bagă în seamă nimic din ce se întâmplă în jur, mi-o imaginez făcând puţină treabă şi multă gălăgie.

— Nu e chiar genul de menajeră devotată?

— Ah, nu. E la familia Upward doar de câţiva ani. Un poliţist apăru în cadrul uşii.

— E o domnişoară care vrea să vă vadă, domnule. Spune că e ceva ce ar trebui să ştiţi în legătură cu seara de ieri.

— În legătură cu seara de ieri? Pofteşte-o înăuntru. Palidă, cu un aer stingher ca întotdeauna, Deirdre Henderson păşi în încăpere.

— M-am gândit că poate ar fi bine să vin. Dacă vă între-rup cumva…

— Deloc, domnişoară Henderson, deloc.

Spence se ridică şi-i oferi un scaun. Fata se aşează dreaptă, ca o şcolăriţă stângace.

— E vorba despre ce s-a întâmplat aseară? O încuraja comisarul să vorbească. Despre doamna Upward?

— Chiar a fost omorâtă, nu-i aşa? Adică aşa ziceau poştăriţa şi brutarul. Mama susţinea că nu e adevărat…

— Mă tem că mama dumneavoastră se înşală. Voiaţi să ne spuneţi ceva?

— Da, aprobă ea. Ştiţi… Eu am fost acolo.

Spence deveni puţin mai amabil, dar nu reuşi să mascheze în întregime duritatea tonului său oficial.

— Aţi fost acolo deci. La reşedinţa Laburnums. La ce oră?

— Nu ştiu exact. Între opt şi jumătate şi nouă, bănuiesc… Sau poate mai degrabă spre nouă… Oricum după cină. M-a sunat înainte.

— V-a telefonat doamna Upward?

— Da. Mi-a spus că Robin şi doamna Oliver se duc la teatru în Cullenquay, că rămâne singură şi că ar vrea să vin la o cafea.

— Şi v-aţi dus?

— Da.

— Şi aţi băut o cafea cu ea? Deirdre negă cu o mişcare a capului.

— Nu. Am ajuns acolo şi am bătut la uşă, dar n-am primit nici un răspuns. Aşa că am deschis uşa şi am intrat în hol. Era întuneric şi văzusem de-afară că nu era deloc lumină în

living. M-am mirat. Am strigat-o pe doamna Upward o dată sau de două ori, dar cum tot n-a răspuns, m-am gândit că trebuie să fi fost vreo greşeală.

— Ce greşeală ar fi putut să fie?

— Poate se dusese şi ea la teatru până la urmă.

— Fără să vă anunţe?

— Sună cam ciudat.

— N-aţi putut găsi altă explicaţie?

— M-am gândit la un moment dat şi că Frieda poate a înţeles greşit mesajul, mai încurcă lucrurile uneori. E străină, şi-apoi era şi foarte agitată aseară din cauza plecării.

— Şi ce-aţi făcut mai departe, domnişoară Henderson?

— Am plecat pur şi simplu.

— Acasă?

— Da… Adică am făcut o plimbare mai întâi. Era plăcut afară.

Spence o privi un timp în tăcere, iar Poirot observă că se uita la gura fetei.

— Bine, mulţumim domnişoară Henderson, încheie comisarul ridicându-se brusc de pe scaun. Aţi procedat corect că aţi venit să ne spuneţi asta, vă rămânem îndatoraţi, mai adăugă el strângându-i mâna.

— Am considerat că e de datoria mea să fac asta. Mama nu voia să vin.

— Nu?

— Dar eu m-am gândit că fac bine.

— Aveţi dreptate.

O conduse afară din încăpere şi se întoarse. Se aşează şi începu să bată darabana în masă, apoi se uită la Poirot.

— N-avea ruj. Sau poate n-avea doar în dimineaţa asta.

— Nu e vorba doar de dimineaţa asta, nu obişnuieşte să se dea cu ruj.

— Cam ciudat în ziua de azi, nu?

— Ea e de felul ei puţin mai ciudată, mai neemancipată.

— Şi nu folosise nici parfum, din câte mi-am dat seama. Iar doamna Oliver aceea a zis că simţise în casă un miros puternic de parfum scump, iar Robin Upward a confirmat că nu era parfumul mamei sale.

— Sunt convins că fata nu foloseşte aşa ceva.

— Şi eu zic la fel. Demodată cum e, arată mai degrabă a căpitan de hochei de la echipa unei şcoli de fete. Are în jur de treizeci de ani, nu?

— Da, într-adevăr.

— E rost de vreo arestare?

Poirot medita câteva momente, apoi răspunse că lucru-rile nu erau atât de simple pe cât păreau.

— Nu se potriveşte, încuviinţă şi comisarul. Nici ruj, nici parfum. Şi are o mamă foarte bună, pe când mama lui Lily Gamboll a murit beată într-o încăierare în Cardiff când fetiţa avea 9 ani. Nu văd cum ar putea fi ea Lily Gamboll. Dar pe de altă parte, nu putem să trecem cu vederea că doamna Upward a sunat-o şi a chemat-o aici. E complicat.

— Dar rezultatele medicale?

— Nu ne prea ajută. Tot ce poate spune medicul legist este că probabil a murit înainte de 21.30.

— Aşadar era deja moartă când a ajuns Deirdre?

— Da, dacă fata spune adevărul. Ori e cinstită, ori e foarte şmecheră. Maică-sa nu a vrut ca ea să vină la noi, ce să-nţe-legem din asta?

— Era normal ca maică-sa să spună asta. E tipul de persoană care vrea să evite orice fel de neplăcere.

Spence scoase un oftat.

— Deci o avem pe Deirdre Henderson sau altcineva a venit înaintea ei. O femeie. O femeie care foloseşte ruj şi parfumuri scumpe.

— Veţi interoga… Rosti Poirot cu vocea scăzută.

— Interoghez deja! Doar că e nevoie de mult tact, nu vrem să alarmăm pe nimeni. Ce făcea Eve Carpenter noaptea trecută? Ce făcea Shelagh Rendell noaptea trecută? Pun pariu că erau acasă. Carpenter avea o şedinţă, asta ştiu;

— Eve, prelua ideea detectivul. Moda numelor se schimbă, nu-i aşa? Rareori mai auzi astăzi de vreo Eva. S-a dus, gata. Eve în schimb e foarte popular…

— Şi îşi poate permite un parfum scump, completă Spence. Oricum, trebuie să-i cercetăm mai serios trecutul. E foarte comod să spui că eşti văduvă de război, apari peste tot tristă, jelind vreun subofiţer de aviaţie, şi toată lumea te lasă-n pace, nu te-ntreabă nimeni nimic.

Spence oftă din nou şi trecu la alt subiect.

— Acel zdrobitor de zahăr sau ce-o fi el, aţi nimerit-o la fix. E arma folosită la uciderea doamnei Mcginty. Doctorul a stabilit că se potriveşte perfect şi s-au găsit şi urme de sânge uman pe el. A fost spălat, normal, dar oamenii nu ştiu că reactivii chimici scot la iveală orice picătură, oricât de mică. Asta ne leagă iar de familia Wetherby şi de Deirdre Henderson, nu-i aşa?

— Fata e convinsă că zdrobitorul a fost dus la târgul de la Festivalul Recoltei.

— Iar doamna Summerhayes e la fel de convinsă că s-a întâmplat de Crăciun.

— Doamna Summerhayes nu e niciodată pe deplin convinsă de ceva, spuse Poirot sumbru. E o persoană adorabilă, dar, în aceeaşi măsură, e dezorganizată şi lipsită de orice metodă. Vă spun însă din experienţa şederii mele la Long Meadows, uşile şi geamurile sunt în permanenţă deschise; absolut oricine poate să intre şi să ia ceva şi apoi să aducă înapoi, fără ca domnul sau doamna Summeihayes să observe. Dacă n-ar găsi zdrobitorul într-o zi, Maureen ar crede că 1-a luat soţul ei să hăcuiască vreun iepure sau nişte lemne, iar el ar crede că ea 1-a luat să taie în bucăţi carnea pentru câini. În casa aia nimeni nu foloseşte unealta corespunzătoare, ei pur şi simplu iau ce le cade în mână şi le aruncă pe toate aiurea. Şi niciunul nu-şi mai aminteşte nimic. Dacă aş trăi în felul acesta, aş fi într-o nelinişte permanentă, dar pe ei se pare că nu-i deranjează.

— Măcar e şi o parte bună în toată povestea asta: nu-1 vor executa pe James Bentley până nu se clarifică situaţia. Am înaintat o srisoare către biroul Ministerului de Interne şi ne dă ce-am cerut: timp.

— Cred că aş dori să-1 revăd pe Bentley, acum că am aflat mai multe.

II.

James nu părea să se fi schimbat în vreun fel. Era poate mai slab, îşi freca mâinile mai des, însă rămăsese acelaşi individ tăcut şi lipsit de speranţă.

Poirot îi explică răbdător cum apăruseră noi probe şi cum poliţia redeschisese cazul. Apăruse aşadar o luminiţă… Condamnatul rămase indiferent la auzul veştilor.

— N-are nici un rost. Ce mai pot afla?

— Prietenii dumneavoastră se străduiesc din răsputeri.

— Prietenii mei? Eu nu am prieteni, răspunse James apatic, ridicând din umeri.

— Nu ar trebui să spuneţi asta. Aveţi cel puţin doi prieteni.

— Doi prieteni? Tare aş vrea să ştiu cine sunt.

Tonul lui Bentley nu exprima nici pe departe curiozitate, ci mai degrabă neîncredere.

— În primul rând este vorba despre comisarul Spence…

— Spence?! Spence?! Comisarul care a pregătit dosarul împotriva mea? Hai că-i amuzant!

— Nu e amuzant, e un noroc. Spence este un poliţist foarte conştiincios şi perspicace. Vrea să fie absolut sigur că a prins pe cine trebuie.

— Păi e destul de sigur de asta.

— Oricât de ciudat ar părea, nu e. De aceea spuneam că vă este prieten.

— Halal prieten!

Poirot aşteptă câteva momente. Chiar şi James Bentley trebuia să dea dovadă de nişte însuşiri omeneşti, nu putea fi atât de dezinteresat Avu dreptate, pentru că într-un final, bărbatul întrebă:

— Ei, şi cine-i celălalt?

— Celălalt prieten este Maude Williams. Afirmaţia detectivului nu fu urmată de nici o reacţie.
— Cine-i Maude Williams?
— A lucrat la birourile Breather & Scuttle.
— A, acea domnişoară Williams.
— Précisément, acea domnişoară Williams.
— Dar ea ce legătură are?
Erau anumite momente în care Poirot considera atitudinea lui James Bentley atât de enervantă, încât îşi dorea să poată crede că el e vinovat de moartea doamnei Mcginty. Din păcate, cu cât îl agasa mai tare, cu atât înţelegea mai bine punctul de vedere al lui Spence şi cu atât îi era mai greu să şi-1 imagineze pe bărbatul din faţa lui omorând pe cineva. Atitudinea lui Bentley faţă de crimă ar fi fost cu siguranţă aceea că nu poate aduce nimic bun. Dacă îngâmfarea era, aşa cum insista Spence, O caracteristică a criminalilor, atunci Bentley cu siguranţă nu intra în această categorie.
— Domnişoara Williams a intrat singură în povestea aceasta. Crede cu tărie că sunteţi nevinovat.
— Nu văd de ce ar crede asta.
— Vă cunoaşte.
James clipi şi răspunse în silă:
— Presupun că da, într-un fel, dar nu atât de bine.
— Aţi lucrat împreună în birou, nu-i aşa? Aţi luat uneori masa împreună.
— Mda… O dată sau de două ori, la cafeneaua Pisica Albastră… Că era aproape, vizavi.
— Nu v-aţi plimbat niciodată cu ea?
— Ba da, o dată, pe dealuri. Poirot izbucni:
— Ma foi, trebuie să vă scot cuvintele cu cleştele? Nu e ceva normal să ţii companie unei fete frumoase? Nu e plăcut? Nu puteţi fi mulţumit de asta?
— Nu văd de ce-aş fi.
— Dar e normal să vă simţiţi bine în compania fetelor.
— Nu cunosc foarte multe fete.

— Case voit!2 Dar ar trebui să vă fie jenă, nu să vă mândriţi cu asta. O cunoşteaţi pe Maude Williams. Aţi lucrat cu ea, aţi vorbit cu ea, uneori aţi luat masa cu ea şi chiar v-aţi plimbat. Şi când am menţionat-o, nici măcar nu v-aţi amintit numele ei! James se înroşi.

— Vedeţi… Eu n-am prea avut de-a face cu fetele. Iar ea nu e tocmai ce se poate numi o doamnă, nu? E foarte drăguţă şi aşa mai departe, dar nu pot să nu mă gândesc că mama ar fi considerat-o destul de banală.

— Contează ce credeţi dumneavoastră. James Bentley roşi din nou.

— Părul ei… Şi hainele pe care le purta… Mama era într-adevăr mai demodată…

Făcu o pauză.

— Dar domnişoara Williams v-a stârnit totuşi o oarecare… Simpatie, să zicem.

— Era mereu foarte amabilă. Dar de fapt, nu înţelegea cu adevărat. Mama ei a murit când ea era doar un copil, ştiţi.

Privirea lui James se pierdu undeva în trecut.

— La un moment dat, avea treabă în sat şi mi-a trimis o ilustrată rugându-mă să ne vedem. Nu-mi dau seama de ce. În definitiv, nu e ca şi cum aş cunoaşte-o…

— Dar v-aţi întâlnit atunci cu ea.

— Da, n-am vrut să fiu nepoliticos.

— Şi v-aţi dus la film sau să luaţi masa?

— A, nu, se scandaliza brusc James, nimic de genul ăsta. Doar am stat de vorbă în timp ce ea aştepta autobuzul.

— Şi cât de amuzant trebuie să fi fost pentru biata fată! Tonul condamnatului deveni tăios:

— Nu aveam nici un ban, vă amintiţi asta, nu aveam absolut nici un ban.

— Desigur. Se întâmpla cu câteva zile înainte ca doamna Mcginty să fie omorâtă, nu-i aşa?

— Da, era într-o luni, încuviinţă James, bătrâna a fost omorâtă miercuri.

— Vă mai întreb ceva, domnule Bentley. Gazda dumneavoastră citea Sunday Cornet?
— Da.
— Aţi văzut vreodată acest ziar?
— Se oferea tot timpul să mi-1 împrumute, dar nu acceptam. Pe mama n-o prea interesau articolele alea.
— Deci nu aţi văzut numărul din săptămâna respectivă?
— Nu.
— Iar doamna Mcginty nu v-a spus nimic legat de el, legat de ceva ce ar fi citit în el?
— Ah, ba da, îmi povestea mereu, spune James Bendey pe nerăsuflate.
— Oh la la! Aşadar povestea mereu! Şi ce spunea? Fiţi foarte atent, vă rog, e extrem de important.
— Nu-mi aduc prea bine aminte acum. Era despre o crimă, un caz vechi, Craig parcă, sau nu, nu mai ştiu numele exact… Oricum, zicea că în Broadhinny se afla cineva care ar avea legătură cu cazul respectiv. Numai cu asta mă bătea la cap, iar eu nu pricepeam deloc de ce era atât de important pentru ea.
— A spus şi cine era acea persoană din Broadhinny?
— Cred că era o femeie al cărei fiu scria piese de teatru, răspunse James nu foarte convins.
— I-a menţionat cumva numele?
— Nu… Adică… A trecut mult timp de-atunci…
— Vă implor, încercaţi să vă amintiţi. Vreţi să fiţi din nou liber, nu-i aşa?
— Liber?! Se miră James.
— Da, liber.
— Păi, da, presupun că da…
— Atunci, gândiţi-vâ. Ce-a spus doamna Mcginty?
— Ceva de genul… „atât de plină de ea şi de mândră, dar nu mai are cu ce să se mândrească dacă se află totul…”.„N-ai zice că e aceeaşi femeie din poză, dar normal, poza e de acum mulţi ani…”.

— Dar de ce sunteţi atât de sigur că se referea la doamna Upward?

— Nu sunt chiar atât de sigur… Aşa mi-a rămas mie în cap. Vorbise de doamna Upward până atunci şi-apoi n-am mai ascultat-o cu atenţie, iar acum, când mă gândesc mai bine, îmi dau seama că nu ştiu despre cine vorbea de fapt.

— Eu nu cred că era vorba despre doamna Upward, ci despre altcineva. E ridicol să ne gândim că veţi fi spânzurat pentru că nu daţi prea mare atenţie oamenilor care vi se adresează… Doamna Mcginty vă povestea despre casele în care lucra sau despre doamnele din acele case?

— Da, oarecum, dar n-are nici un rost să mă întrebaţi. Nu înţelegeţi, domnule Poirot, că pe vremea aceea eram preocupat numai de viaţa mea? Aveam motive serioase de îngrijorare.

— Nu atât de serioase pe cât aveţi acum. V-a spus ceva despre doamna Carpenter – sau Selkirk, cum se numea atunci – sau despre doamna Rendell?

— Carpenter e cel cu casa nouă din vârful dealului şi cu maşina aia mare, nu? Era logodit cu domnişoara Selkirk, pe care doamna Mcginty o dispreţuia foarte tare. Nu ştiu de ce. „O parvenită”, aşa-i zicea mereu, dar nu înţeleg la ce se referea.

— Şi despre familia Rendell?

— El e doctor, nu? Nu-mi amintesc să-mi fi povestit ceva în mod special despre ei.

— Familia Wetherby?

— Da, despre ei îmi amintesc.„JE imposibil să ai răbdare cu toate comentariile şi capriciile ei, iar despre soţ, nu scoţi o vorbă de la el, bună sau rea. Aia e o familie nefericită.”

Poirot îşi ridică privirea. Sesizase pentru prima dată ceva în vocea lui James – şi anume că nu mai reda automat ceea ce-şi amintea, că ieşise din starea de apatie şi că decisese singur, obiectiv, că viaţa din Hunter's Close nu era o viaţă fericită.

— Îi cunoşteaţi? Pe mamă? Pe tată? Pe fiică?

— Nu tocmai. Aveau un câine, un terier Sealyham, care a fost prins într-o capcană şi eu am ajutat-o pe fată să-1 scoată de-acolo.

Din nou Poirot sesiză ceva deosebit în tonul lui:Am ajutat-o", rostise el şi, dincolo de cuvinte, răzbătuse ecoul unui soi de mândrie. Detectivul îşi aminti ce-i povestise doamna Oliver în legătură cu discuţia ei cu Deirdre.

— Aţi stat de vorbă?

— Da. Ea… Mama ei suferea îngrozitor, aşa mi-a zis, şi ţinea foarte mult la ea.

— Şi i-aţi povestit, la rându-vă, despre mama dumneavoastră?

— Da, răspunse James sec.

Poirot nu continuă, ci se mulţumi să aştepte.

— Viaţa e foarte crudă, foarte nedreaptă. Unii oameni pur şi simplu n-au parte de nici un pic de fericire.

— Probabil, îl susţinu Poirot.

— Nu cred că ea a avut parte de prea multă… Domnişoara Wetherby.

— Henderson.

— Ah, da, mi-a spus că are tată vitreg.

— Deirdre Henderson… Deirdre a durerilor… Drăguţ nume, dar nu o fată la fel de drăguţă, să-nţeleg?

Pentru a doua oară, James roşi: -Mie mi se părea atrăgătoare…

Capitolul 19

— Te rog să mă asculţi, spuse doamna Sweetiman. Edna strâmbă din nas, deja făcea asta de ceva vreme şi oricum era o conversaţie fără vreo finalitate. Doamna Sweetiman reformula aceeaşi idee, iar şi iar. Edna se mai smiorcăia din când în când şi susţinea cu tărie două lucruri: n-ar putea niciodată să facă asta şi taică-său ar jupui-o de vie, negreşit.

— Poate, dar o crimă e o crimă, şi ce-ai văzut ai văzut, nu poţi scăpa de asta…

Edna îşi schimonosi faţa şi mai mult.

— Şi ce-ai făcut a trebuit să faci…

Doamna Sweetiman îşi opri argumentaţia pentru a o servi pe doamna Wetherby, care intrase pentru nişte andrele şi un scul de lână.

— Nu v-am mai văzut de ceva timp, doamnă, o întâm-pină vânzătoarea veselă.

— Nu m-am simţit deloc bine în ultima vreme, inima, ştiţi… Trebuie să stau numai în casă.

— Am auzit că a venit în sfârşit cineva să vă ajute.

— Da. Pare destul de capabilă până acum şi nu găteşte deloc rău. Dar manierele ei… Şi felul în care arată… Are părul vopsit şi poartă nişte pulovere atât de strâmte!

— Aha, răspunse doamna Sweetiman cu un oftat. Fetele nu mai sunt pregătite cum trebuie în ziua de azi. Mama mea a început să muncească de la 13 ani şi se trezea la cinci fără un sfert în fiecare dimineaţă. A ajuns menajeră-şefă până la urmă, avea trei subordonate, şi le-a învăţat şi pe ele totul aşa cum se cuvine. Dar nu mai vezi aşa ceva azi, fetele nu mai sunt pregătite pentru vreo slujbă, sunt doar educate, aşa ca Edna.

Ambele femei îşi întoarseră privirea către fetişcana care stătea rezemată de tejghea, cu privirea absentă, sugând o bomboană de mentă.

— Groaznic ce s-a întâmplat cu doamna Upward, nu? Continuă vânzătoarea guralivă, în timp ce doamna Wetherby alegea între diferite andrele colorate.

— Groaznic. Cu greu au îndrăznit să-mi spună. Iar când am aflat, am avut cele mai cumplite palpitaţii. Sunt extrem de sensibilă.

— Ne-a şocat pe toţi. Iar cât despre tânărul Upward, a reacţionat foarte rău. Abia când a venit doctorul şi i-a dat un sedativ s-a mai calmat S-a dus să stea la Long Meadows, că acasă nu mai suporta, şi nu cred că poate fi condamnat pentru asta. Janet Groom s-a dus la o nepoată şi doar poliţia are cheia acum. Doamna aceea, scriitoarea, s-a întors la Londra, dar o să vină din nou pentru anchetă.

Doamna Sweetiman transmitea ştirile ca şi cum avea nevoie să se elibereze de ele. Se mândrea cu faptul că era întotdeauna atât de bine informată. Pe de altă parte, în spatele pretextului cumpărării de andrele, doamna Wetherby îşi ascunsese dorinţa de a afla noutăţi.

— E foarte supărător. Cătunul ăsta devine din ce în ce mai periculos, cu un maniac liber pe-aici. Când mă gândesc că şi fiica mea a fost singură pe-afară în noaptea aceea… Că şi ea ar fi putut fi atacată, poate chiar ucisă…

Doamna Wetherby închise ochii şi se clătină puţin, sub privirile interesate, dar nealarmate ale vânzătoarei. După câteva momente îşi reveni şi continuă cu demnitate:

— Ar trebui să fie nişte patrule şi nici un tânăr nu ar trebui să mai aibă voie să iasă după lăsarea întunericului. Şi toate uşile încuiate şi zăvorâte. Ştiţi că, de exemplu, la Long Meadows doamna Summerhayes nu încuie niciodată uşile, nici măcar noaptea. Lasă uşa din spate şi fereastra de la salon deschise ca să poată intra şi ieşi câinii şi pisicile. După părerea mea asta e o nebunie, dar ea spune că mereu au făcut aşa şi că dacă hoţii vor să intre, să intre.

— Atât că n-ar prea avea ce să fure de pe-acolo. Doamna Wetherby se mulţumi să dea din cap, îşi luă cumpărăturile şi plecă.

În urma ei, vânzătoarea şi Edna îşi reluară cearta.

— N-are nici un rost să crezi că tu le ştii cel mai bine pe toate, se înverşuna doamna Sweetiman. Binele-i un lucru şi crima un altul. Trebuie să dai lucrurile pe faţă. Eu aşa zic.

— Tata o să mă jupoaie de vie, ţi-am zis.

— Vorbesc eu cu tatăl tău.

— N-aş putea…

— Doamna Upward e moartă. Iar tu ai văzut ceva ce poliţia nu ştie. Eşti angajată aici la poştă, aşa-i? Eşti în slujba guvernului. Trebuie să-ţi faci datoria. Trebuie să te duci la Bert Hayling…

Edna izbucni într-un plâns cu sughiţuri.

— Ah, nu la Bert, imposibil. Cum să mă duc la Bert? S-ar auzi peste tot…

— Atunci, mai e străinul acela, încercă doamna Sweetiman cu o uşoară ezitare.

— Nu un străin, nici asta n-aş putea… Nu un străin.

— Da, poate că aici ai dreptate.

O maşină opri în faţa poştei cu un scrâşnet de frâne. Faţa vânzătoarei se lumină brusc.

— E maiorul Summerhayes. Spune-i lui totul şi te va sfătui ce să faci.

— Nu pot, răspunse Edna, dar de data asta însă cu mai puţină convingere.

Johnnie Summerhayes intră împleticindu-se cu trei cutii de carton în braţe.

— Bună dimineaţa, doamnă Sweetiman, salută el vesel. Sper că astea nu depăşesc greutatea admisă.

Doamna Sweetiman se ocupă de colete şi, în timp ce bărbatul lipea timbrele, îl aborda direct:

— Vă rog să mă scuzaţi, domnule, dar aş avea nevoie de sfatul dumneavoastră într-o chestiune.

— Sigur.

— Aparţineţi acestor locuri şi ştiţi cel mai bine ce-ar fi de făcut.

Summerhayes o încuraja cu o mişcare a capului. Îl impresionase mereu spiritul acesta feudal din satele englezeşti. Localnicii ştiau foarte puţin despre el personal, dar pentru că tatăl, bunicul şi străbunicul lui, ca şi mulţi alţi strămoşi trăiseră la Long Meadows, vedeau ceva normal în a-i cere părerea sau sfatul.

— E vorba despre Edna.

Maiorul o privi şovăitor. Nu mai văzuse o tânără atât de ştearsă. Arăta ca o căprioara rănită. Şi nu părea nici prea isteaţă. Cu siguranţă nu ar fi putut avea ceva ce s-ar numi un „necaz” în adevăratul sens al cuvântului.

— Ei, care e problema? Întrebă el foarte amabil.

— Are legătură cu crima, domnule. În noaptea aceea, Edna a văzut ceva.

Privirea întunecată a lui Johnnie Summerhayes se mută de la Edna la doamna Sweetiman şi apoi înapoi la Edna.

— Ce ai văzut, Edna?

Fata începu să plângă în hohote, aşa că interveni vânzătoarea.

— Am tot auzit diverse lucruri. Unele adevărate, altele, doar zvonuri. Dar ceva e sigur: o femeie a băut cafea cu doamna Upward în seara aceea. E adevărat, nu?

— Da, aşa cred.

— Ştiu asta de la Bert Hayling, deci nu poate să nu fie adevărat.

Albert Hayling era poliţistul local pe care doamna Summerhayes îl cunoştea foarte bine. Un om care vorbea rar şi care era conştient de propria sa importanţă.

— Înţeleg.

— Numai că nu se ştie cine e femeia respectivă. Iar Edna a vàzut-o.

Johnnie Summerhayes se întoarse iar către fată şi îşi ţuguie buzele fluierând uşor.

— Chiar ai văzu-o? Intrând sau ieşind?

— Intrând.

Simţindu-se deodată foarte importantă, Edna deveni mai vorbăreaţă:

— Eram vizavi, sub copaci. Exact în curba aia unde e foarte întuneric. Am văzut-o. S-a dus la poartă, apoi la uşă, a stat puţin şi a intrat.

— Ah, e-n regulă. Era domnişoara Henderson, poliţia ştie despre asta. Ea singură s-a dus şi le-a spus.

Edna clătină din cap.

— Nu era domnişoara Henderson.

— Nu? Atunci cine?

— Habar n-am, nu i-am văzut faţa, era cu spatele la mine, dar nu era domnişoara Henderson.

— Dar de unde ştii că nu era domnişoara Henderson, dacă nu i-ai văzut faţa?

— Pentru că era blondă, iar domnişoara Henderson e brunetă.

Maiorul nu părea deloc convins:

— Era foarte întuneric, n-aveai cum să-i vezi culoarea părului cuiva.

— Ba da. Bătea lumina pe verandă, pentru că domnul Robin şi doamna aceea scriitoare o lăsaseră aprinsă când au plecat la teatru. Iar femeia stătea chiar acolo. Avea o haină neagră, fără pălărie, iar părul ei era de un blond strălucitor. Am văzut clar.

Summerhayes deveni mai serios.

— Cât era ceasul?

— Nu ştiu exact.

— Ba ştii ce oră era, interveni doamna Sweetiman.

— Nu era încă nouă pentru că aş fi auzit clopotele de la biserică, şi era trecut de opt şi jumătate.

— Între opt şi jumătate şi nouă, repetă maiorul. Cât a stat femeia acolo?

— N-am idee, n-am aşteptat prea mult. Şi nici n-am auzit nimic, nici un ţipăt, nici un geamăt.

Nu s-ar fi putut auzi vreun ţipăt sau vreun geamăt, Summerhayes ştia asta.

— Ei bine, rosti el pe un ton foarte grav, rămâne un singur lucru de făcut. Poliţia trebuie neapărat să afle.

Hohotele de plâns ale Ednei se înteţiră.

— Dar tata o să mă jupoaie de vie! Ţipă ea implorând-o din priviri pe doamna Sweetiman, apoi fugi în încăperea din spate.

— Aşa este, domnule, explică vânzătoarea. Edna s-a purtat un pic cam prosteşte. Are un tată sever, poate un pic prea sever, dar în fine, nu prea ştii cum e mai bine în ziua de azi. Iar ea se întâlneşte cu un tinerel drăguţ din Cullavon, cu care e aproape logodită. Taică-său era tare mulţumit, dar

Reg ăsta e mai încet, şi ştiţi cum sunt fetele… Edna a început să se vadă cu Charlie Masters.

— Masters? Unul dintre oamenii lui Cole, nu?

— Exact, munceşte la fermă. E bărbat însurat, cu doi copii. Mereu a fost un afemeiat şi un om de soi rău. Edna şi-a pierdut minţile, iar taică-său a trebuit să-i pună capăt. Şi pe bună dreptate. Acum vedeţi dumneavoastră, Edna i-a spus tatălui ei că se duce la film în Cullavon cu Reg, dar de fapt s-a dus să se întâlnească cu Masters. L-a aşteptat în curba aia, unde se văd de obicei. Numai că el n-a venit. L-o fi ţinut nevasta acasă sau s-o fi dus după altă fetişcană, cert e că n-a apărut Edna a aşteptat ce-a aşteptat, apoi a plecat. E greu pentru ea acum să explice ce făcea acolo, când ar fi trebuit să fie în autobuzul de Cullavon.

Încercând să treacă peste uimirea de a descoperi că urâţica de Edna putea să atragă atenţia nu unuia, ci a doi bărbaţi, Summerhayes înţelese repede dilema fetei şi reveni la aspectul practic:

— Şi nu vrea să se ducă la Bert Hayling.

— Exact.

— Cu toate acestea, mă tem că poliţia chiar trebuie să afle.

— Asta-i tot spun şi eu, domnule.

— Dar vor avea grijă să fie discreţi, ce le va spune va rămâne între ea şi poliţişti. Aş putea să-1 sun pe Spence şi să-1 chem aici, ba nu, mai bine o duc pe Edna la Kilchester cu maşina mea. Dacă merge la secţia de poliţie de-acolo, nu va afla nimeni de pe aici. O să-1 sun să-1 anunţ că venim.

Câteva minute mai târziu, camuflată în haina ei neagră şi încurajată de doamna Sweetiman cu o bătaie pe umăr, Edna se urca în camionetă, pornind-o spre Kilchester.

Capitolul 20

Hercule Poirot se afla în biroul comisarului Spence în Kilchester, rezemat într-un scaun, cu ochii închişi şi cu vârfurile degetelor abia atingându-se. Acesta din urmă primise nişte rapoarte şi acum dădea instrucţiuni precise unui sergent.

— Vreo idee strălucită, domnule Poirot?

— Mă gândesc. Rememorez, de fapt.

— Am uitat să vă întreb: aţi obţinut ceva de la James Bentley când l-aţi văzut?

Poirot clătină din cap şi se încruntă. Exact la James Bentley se gândea în momentul acela. Era destul de enervant că într-un caz ca acesta, în care îşi oferise serviciile gratis, din prietenie şi respect pentru un ofiţer de poliţie, victima – o victimă a circumstanţelor, de fapt – era lipsită de orice urmă de sensibilitate sau romantism. Să fi fost vorba de o tânără faimoasă, tulburată şi inocentă sau de un tânăr integru şi la fel de tulburat, dar al cărui „cap este afurisit, dar neplecat”, se gândi Poirot, care citise în ultima vreme multa poezie englezească într-o antologie… Dar nu, îl avea pe acest James Bentley, un caz patologic, o creatură egocentrică, indiferentă la orice şi la oricine din jur. Un bărbat nerecunoscător sau mai mult, dezinteresat de eforturile care se depuneau pentru salvarea lui.

Să-1 lase să fie spânzurat dacă tot nu-i păsa prea tare… Dar nu, nu ar fi putut merge atât de departe.

Poirot fu trezit din meditaţiile lui de vocea lui Spence:

— Întrevederea noastră a fost, dacă pot spune aşa, neproductivă. Nu şi-a amintit ce-ar fi trebuit să-şi amintească, iar ce şi-a amintit a fost atât de vag şi de nesigur, încât nu putea fi luat în consideraţie. A reieşit însă foarte clar că doamna Mcginty era agitată din cauza articolului din Sunday Cornet şi i-a vorbit despre el lui Bentley, afirmând cu convingere că „cineva care avea legătură cu cazul” locuia în Broadhinny.

— Cu care caz?

— Prietenul nostru nu este foarte sigur. A precizat cazul Craig, dar avea dubii, şi cum cazul Craig a fost singurul despre care a auzit vreodată, se poate să fi făcut o confuzie şi să-1 fi asociat cu vorbele bătrânei. Fără îndoială însă acel „cineva” era o femeie. Bentley chiar a citat-o pe doamna

Mcginty – cineva care „nu mai avea de ce să fie atât de mândră dacă s-ar fi aflat totul”.

— Mândră?

— Mais oui! Un cuvânt sugestiv, nu-i aşa?

— Nici un indiciu despre cine ar putea fi doamna?

— Bentley a sugerat-o pe doamna Upward, dar din câte se poate vedea, n-a avut un motiv real.

Spence dădu aprobator din cap.

— Poate pentru că era o femeie despotică şi plină de ea. Dar nu mai poate fi vorba de doamna Upward din moment ce e moartă, şi e moartă din acelaşi motiv ca şi doamna Mcginty, adică pentru că a recunoscut o fotografie.

— Şi dacă nu aş fi avertizat-o… Se întrista Poirot.

— Lily Gamboll, bombăni comisarul. Dacă ne luăm după vârstă, sunt doar două posibilităţi: doamna Rendell şi doamna Carpenter. N-o pun la socoteală pe domnişoara Henderson, ea are un trecut…

— Iar celelalte, nu?

— Ştiţi cum merg lucrurile azi, oftă Spence. Războiul a dat totul peste cap. Şcoala de corecţie la care a fost Lily Gamboll a fost bombardată şi toată arhiva s-a pierdut. Şi-apoi e cel mai greu lucru din lume să verifici oamenii. Să luăm satul Broadhinny, de exemplu. Singurii despre care ştim ceva sunt cei din familia Summerhayes, care e veche de sute de ani, şi Guy Carpenter care e unul dintre vestiţii ingineri Carpenter. Toţi ceilalţi sunt, cum să vă spun, alunecoşi. Doctorul Rendell apare în Evidenţa Medicilor şi ştim unde a făcut şcoala, dar nu ştim nimic despre istoricul familiei sale. Soţia lui e de pe undeva de pe lângă Denver. Eve Selkirk, cum o chema înainte de căsătorie, a fost o văduvă de război foarte frumoasă. Uite familia Wetherby, se pare că s-au învârtit prin toată lumea. De ce? A existat vreun motiv? Au delapidat vreo bancă? Au provocat vreun scandal? Nu spun că nu se pot face săpături şi că nu se pot afla secrete, dar asta ia timp. Iar oamenii implicaţi nu te vor ajuta.

— Pentru că au ceva de ascuns, însă nu neapărat o crimă.

— Exact. Ar putea fi probleme cu legea sau un scandal… Dar orice-ar fi, s-au străduit tare mult să-şi acopere urmele şi de-asta a devenit totul atât de dificil acum.

— Dar nu imposibil.

— Ah, nu, nu imposibil. V-am zis, e vorba doar de timp. Deci, dacă Lily Gamboll e în Broadhinny, e fie Eve Carpenter, fie Shelagh Rendell. Le-am interogat explicându-le că aşa cere rutina. Amândouă au spus că au stat acasă, singure. Doamna Carpenter a jucat rolul inocentei, doamna Rendell a fost agitată, dar ea e mereu agitată, aşa că nu ne putem lua după asta.

— Da, aprobă Poirot gânditor, e genul nevrotic.

Se gândea la vizita doamnei Rendell în grădina de la Long Meadows când spusese că primise o scrisoare ano-nimă, încă nu descifrase misterul acelei întâlniri.

Spence continuă:

— Şi trebuie să fim atenţi, pentru că dacă una din ele e vinovată, cealaltă nu e.

— Iar Guy Carpenter este un parlamentar în devenire şi o importantă figură locală.

— Asta nu l-ar mai ajuta dacă ar fi implicat în această crimă, comentă Spence neîndurător.

— Ştiu. Dar e absolut necesar să fiţi sigur.

— Aşa este. Oricum, sunteţi de acord cu mine că avem de ales între cele două femei, nu?

— N-nu… Nu pot să aprob cu certitudine. Mai există şi alte posibilităţi.

— Cum ar fi?

Poirot tăcu un moment, apoi rosti pe un ton familiar:

— De ce păstrează oamenii fotografii?

— De ce?! Dumnezeule! Din acelaşi motiv din care păstrează toate vechiturile… Pur şi simplu, fără vreo explicaţie anume.

— Sunt de acord cu dumneavoastră, dar numai până la un punct. Unii păstrează lucruri, alţii aruncă totul de îndată ce

nu le mai trebuie. Depinde de temperamentul fiecăruia. Dar acum mă refer în mod special la fotografii: de ce păs-trează oamenii fotografiile?

— Cum am zis, fiindcă nu vor să se despartă de lucruri… Sau pentru că le amintesc de ele…

— Exact, sublinie Poirot, le amintesc. Acum întreb din nou: de ce? De ce păstrează o femeie o fotografie din tinereţe? Aş zice că primul motiv e vanitatea: a fost o fată drăguţă şi vrea să-şi amintească mereu cât de drăguţă a fost, o ajută să depăşească mai uşor adevărul spus de oglindă; i-o arată unei prietene: „Asta eram eu la optspre-zece ani…” şi apoi oftează. Sunteţi de acord?

— Da, destul de adevărat.

— Deci acesta este motivul numărul unu. Acum motivul numărul doi: sentimentele.

— Nu-i acelaşi lucru?

— Nu, nu chiar. Pentru că în cazul acesta, eşti tentat să păstrezi nu numai fotografiile tale, ci şi pe cele ale unei alte persoane… Fiica măritată pe vremea când era doar o fetiţă, în costum de balerină şi întinsă pe o blană de urs în faţa şemineului, de pildă.

— Da, da…

— Destul de jenant pentru persoana în sine, dar mamelor le place să facă asta. Iar fiii şi fiicele păstrează poze ale mamelor, mai ales dacă acestea au murit de tinere. „Asta-i mama când era fetiţă.”

— Încep să-mi dau seama unde vreţi să ajungeţi.

— Şi mai există o posibilitate, a treia. Nu vanitate, nu sentimentalism, nu iubire, poate ură. Ce spuneţi?

— Ură?

— Da, ţii fotografia ca să-ţi păstrezi vie dorinţa de răz-bunare pe cineva care te-a rănit.

— Dar cu siguranţa nu e cazul nostru.

— Nu?

— La ce vă gândiţi?

— Articolele din ziare sunt adesea mincinoase. Sunday Cornet a scris că Eva Kane a fost angajată de familia Craig ca guvernantă. Aşa să fi fost?

— Da, aşa a fost. Dar noi plecasem de la ipoteza că o căutăm pe Lily Gamboll.

Poirot se îndreptă brusc pe scaun şi arătă ameninţător cu degetul:

— Uitaţi-vă, uitaţi-vă la fotografia lui Lily Gamboll. Nu e deloc drăguţă. Sincer, cu dinţii şi ochelarii aceia e de-a dreptul urâtă. Deci nimeni nu ar păstra acea fotografie pentru primul motiv enumerat de noi, nu poate fi vorba de vanitate feminină aici. Dacă Eve Carpenter sau Shelagh Rendell, care sunt femei extrem de frumoase, mai ales Eve, ar deţine o astfel de poză din tinereţea lor, ar rupe-o imediat în bucăţi de teamă să n-o mai vadă cineva.

— Mda, e logic ce spuneţi.

— Aşadar am eliminat motivul numărul unu. Acum sentimentele. A iubit-o cineva pe Lily Gamboll la vârsta aceea? Avem toate indiciile să credem că nu. A fost un copil nedorit şi neiubit. Persoana care a plăcut-o cel mai mult a fost mătuşa ei, iar mătuşa ei a murit tăiată cu satârul. Deci nu de sentimentalism e vorba. Iar răzbunarea? Nici de urât n-a urât-o nimeni. Mătuşa fusese o femeie singură, necăsătorită şi fără prieteni apropiaţi. Toţi au resimţit milă faţă de amărâta de fată, nicidecum ură.

— După câte văd eu, domnule Poirot, vreţi să spuneţi că nimeni nu ar păstra o astfel de fotografie.

— Exact. Aceasta este concluzia la care am ajuns.

— Dar cineva avea totuşi poza. Doamna Upward o văzuse şi a recunoscut-o.

— Oare?

— Ei, asta-i! Dar dumneavoastră mi-aţi spus că femeia a indicat fotografia lui Lily Gamboll.

— Da, aşa a făcut însă în ultima vreme doamna Upward devenise foarte misterioasă. Îi plăcea să conducă totul după bunul-plac. Am arătat fotografiile şi doamna Upward a

recunoscut una dintre ele. Dar, dintr-un oarecare motiv, a vrut să păstreze informaţia pentru ea, a vrut să profite de noua descoperire în felul ei. Având o minte foarte ageră, a indicat în mod intenţionat o altă fotografie, păstrând adevărul numai pentru ea.

— Dar de ce?

— Pentru că voia să intre singură în joc.

— Nu se poate să fi fost vorba de şantaj… Era o femeie foarte bogată, văduva unui fabricant din nord.

— Ah, nu, nu şantaj. Mai degrabă milă. Să zicem că o simpatiza pe persoana în cauză şi nu a vrut să dezvăluie secretul. Dar oricum era şi foarte curioasă şi de-aceea a vrut să aibă o discuţie în particular. Spera să-şi dea seama dacă persoana avea sau nu legătură cu moartea doamnei Mcginty. Cam aşa văd eu lucrurile.

— Asta înseamnă că rămân celelalte trei fotografii de luat în calcul.

— În mod evident. Doamna Upward a vrut să ia legătură cu persoana în cauză cu prima ocazie. Şi ocazia a venit când fiul ei şi doamna Oliver au plecat la teatrul din Cullenquay.

— Şi atunci i-a telefonat lui Deirdre Henderson. Asta le aduce din nou în prim-plan pe domnişoara Henderson şi pe mama ei.

Comisarul dădu din cap descumpănit şi oftă.

— Tare vă mai place să complicaţi lucrurile, domnule Poirot, aşa-i?

Capitolul 21

Doamna Wetherby se întorcea acasă de la poştă cu un mers surprinzător de sprinten pentru cineva care în cea mai mare parte a timpului zace în pat.

Abia când intră pe uşa din faţă îşi târî picioarele în salon, prăbuşindu-se pe canapea. Se întinse după clopoţel şi sună. Cum nu se întâmplă nimic, mai sună o dată, de data aceasta mai prelung.

Apăru Maude Williams, îmbrăcată cu un capot înflorat şi ţinând în mână o cârpă de şters praful.

— Aţi sunat, doamnă?

— De două ori. Când sun, mă aştept ca imediat să vină cineva. Ar putea să-mi fie foarte rău.

— Îmi pare rău, doamnă, eram sus.

— Ştiu, erai în camera mea, te-am auzit. Şi trăgeai de sertare, dar nu înţeleg de ce. Nu face parte din îndatoririle tale să-mi scotoceşti prin lucruri.

— Nu scotoceam, ci puneam lucrurile în ordine.

— Aiurea! Toate vă băgaţi nasul unde nu trebuie. Şi nu am nevoie acum de aşa ceva, mă simt foarte slăbită. Domnişoara Deirdre este?

— A scos câinele la plimbare.

— Ce stupid! Ar trebui să ştie că am nevoie de ea. Adu-mi un ou bătut cu lapte şi un coniac. Coniacul e în bufetul din sufragerie.

— Nu mai sunt decât trei ouă, pentru micul dejun de mâine.

— Atunci cineva nu va mânca ou. Vrei să te grăbeşti, te rog? Nu sta acolo să te zgâieşti la mine. Şi te-ai fardat prea strident, nu e deloc potrivit.

Din hol se auzi un lătrat şi Deirdre intră cu câinele tocmai când Maude ieşea.

— Ţi-am auzit vocea, spuse Deirdre gâfâind. Ce i-ai zis?

— Nimic.

— Era furioasă.

— Am pus-o la punct. Impertinenta!

— Of, mamă dragă, chiar trebuia? E greu să mai găsim pe cineva… Şi găteşte foarte bine.

— Presupun că n-are nici o importanţă că e atât de insolentă cu mine! Ei, lasă, n-o să mai fiu multă vreme printre voi. Doamna Wetherby dădu ochii peste cap şi răsuflă sacadat de câteva ori. Am mers mult prea mult pe jos.

— Dar nu era nevoie să ieşi. De ce nu mi-ai zis că te duci?

— M-am gândit că-mi va face bine aerul, aici mă sufoc. Dar ce mai contează? Nimeni nu vrea să trăiască dacă devine o povară pentru cei din jur.

— Nu eşti o povară, scumpa mea. Aş muri fără tine.

— Eşti o fată bună, dar văd şi eu cât te obosesc şi cât te calc pe nervi.

— Nu! Nu-i adevărat! Se aprinse Deirdre.

Doamna Wetherby scoase un oftat prelung şi închise ochii.

— Nu… Pot să mai vorbesc… Murmură ea. Vreau doar să zac.

— Mă duc s-o zoresc pe Maude cu oul ăla.

Fata ieşi alergând din cameră şi, în graba ei, agăţă cu cotul o statuetă din bronz care căzu cu zgomot pe podea.

— Ce neîndemânatică, bombăni doamna Wetherby. Domnul Wetherby deschise uşa şi rămase pe loc câteva momente. Soţia lui deschise ochii.

— Ah, tu eşti, Roger?

— Mă întrebam ce e cu toată gălăgia asta. Nu mai poate omul să citească liniştit.

— Era Deirdre, dragul meu; s-a întors cu câinele de-afară. Bărbatul se aplecă şi ridică statueta hidoasă de pe podea

— Sunt sigur că Deirdre e destul de mare să nu mai răstoarne lucruri prin casă tot timpul.

— E puţin mai neîndemânatică de felul ei, atâta tot.

— E absurd să fii neîndemânatic la vârsta ei. Şi nu poate face câinele ăla să nu mai latre?

— Voi vorbi cu ea, Roger.

— Dacă are de gând să stea aici, trebuie să ţină cont de dorinţele noastre şi să nu se poarte ca şi cum casa i-ar aparţine.

— Poate că vrei să plece, se tângui doamna Wetherby urmărindu-şi soţul cu ochii pe jumătate închişi.

— Nu, sigur că nu. Căminul ei e aici, cu noi, bineînţeles. Nu cer decât puţin mai multă seriozitate şi un comportament cuviincios. Tu ai ieşit din casă?

— Da, am fost până la poştă.

— Nimic nou despre biata doamnă Upward?
— Poliţia încă n-a aflat cine-a fost.
— Situaţia devine disperantă pentru ei. Se ştie motivul măcar? Şi cine primeşte banii?
— Fiul ei, presupun.
— Atunci, cu siguranţă a fost vreun vagabond. Trebuie să-i atragi atenţia fetei să aibă mereu grijă să încuie uşa din faţă. Şi să lase lanţul pus când se întunecă. Bărbaţii de teapa lor sunt foarte îndrăzneţi şi brutali.
— Nu a dispărut nimic din casa doamnei Upward.
— Ciudat.
— Nu ca la doamna Mcginty.
— Doamna Mcginty…? Ah da, servitoarea! Ce legătura are ea cu doamna Upward?
— A lucrat pentru ea, Roger.
— Nu fi prostuţă, Edith.
Doamna Wetherby închise din nou ochii, iar după ce soţul ieşi din cameră, zâmbi cu subînţeles.
Când se trezi, Maude stătea lângă ea cu paharul în mână.
— Cocteilul dumneavoastră cu ou, doamnă.
Ecoul vocii ei răsună clar şi strident în casa lipsită de viaţă şi o făcu să privească la menajeră cu un oarecare sentiment de nelinişte. Înaltă şi ţeapănă, aplecată uşor peste canapea, fata îi părea o „întruchipare a destinului”. Nici doamna Wetherby nu înţelegea cum de-i trecuse prin minte o asemenea comparaţie, dar brusc nu se mai simţi în largul ei.
Se ridică într-un cot şi luă paharul.
— Mulţumesc, Maude.
Fata se întoarse şi ieşi din cameră fără nici un cuvânt, lăsând-o pe stăpâna casei în aceeaşi stare de indispoziţie.
Capitolul 22
I.
Hercule Poirot închirie o maşină pentru a se întoarce în Broadhinny. Se simţea istovit de cât întorsese situaţia pe toate părţile fără vreun rezultat satisfăcător. Era ca şi cum

sub ochii lui s-ar fi ţesut o pânză, într-o singură culoare, al cărei imprimeu îi era imposibil să-1 desluşească. Totul era acolo, în faţa lui, şi totuşi nu reuşea să vadă.

Abia ieşise din Kilchester când se întâlni cu furgoneta familiei Summerhayes venind din sens opus. La volan era Johnnie şi lângă el mai era cineva, dar, cufundat în propriile gânduri, Poirot abia îi observase.

Ajunse la Long Meadows şi intră în salonaş. Dădu la o parte strecurătoarea plină cu spanac şi se aşează pe scaun. Deasupra se auzea ritmul sacadat al unei maşini de scris - era Robin Upward care se „lupta" cu o nouă piesă de teatru. Rupsese deja trei versiuni, aşa-i spusese deunăzi. Pur şi simplu nu se putea concentra.

Pe tânărul dramaturg îl afectase moartea mamei, fără îndoială, dar rămăsese în fond acelaşi Robin Upward concentrat asupra propriei persoane.

— Madre, explicase el pe un ton grav, ar fi vrut să-mi continui munca.

Detectivjul auzise fraza aceasta de nenumărate ori şi înainte. Era cea mai convenabilă presupunere legată de ce-ar vrea un mort. Absolut „întâmplător", dorinţele celor care nu mai sunt printre noi coincid mai mereu cu aspiraţiile noastre.

În cazul lui Robin era însă adevărat. Doamna Upward avusese mare încredere în talentul fiului ei şi era extrem de mândră de asta.

Poirot se lăsă pe spate şi închise ochii. Încercă să şi-o imagineze pe adevărata doamnă Upward. Îşi aminti o frază pe care o auzise cândva la un poliţist: „îl luăm deoparte şi vedem ce-1 pune-n funcţiune".

Ce-o pusese pe doamna Upward în funcţiune?

Se auzi o izbitură şi intră Maureen cu părul fluturân-du-i rebel.

— Nu-mi dau seama ce s-a întâmplat cu Johnnie. S-a dus până la poştă cu coletele alea şi ar fi trebuit să se întoarcă de mult. Vreau să repare uşa de la coteţul găinilor.

„Un adevărat gentleman, gândi Poirot, s-ar fi oferit să repare uşa.” Dar el nu făcu asta. Voia să fie lăsat să reflecteze în continuare la cele două crime şi la caracterul doamnei Upward.

— Şi nu găsesc formularul ăla pentru Ministerul Agriculturii. L-am căutat peste tot.

— Spanacul e pe canapea, o informă detectivul plin de solicitudine, sperând însă că femeia va pleca.

Dar Maureen nu era preocupată de spanac.

— Formularul a venit săptămâna trecută, trebuie să-l fi pus undeva pe-aici… Era când îi cârpeam puloverul lui Johnnie.

Se năpusti asupra biroului şi-ncepu să tragă de sertare, aruncând nepăsătoare pe jos tot ce găsea. Pentru Poirot era un calvar s-o privească.

— Gata!

Maureen scoase un ţipăt triumfător şi se repezi afară din salon.

Detectivul îşi reluă meditaţia sau cel puţin încercă, fiindcă îşi dădu seama că grămada de obiecte de pe podea îi distrăgea atenţia, şi se încruntă. Ce mod ciudat de-a căuta un lucru!

Ordine şi metodă – asta era cheia, ordine şi metodă.

Deşi se răsucise de nenumărate ori pe scaun, tot nu-şi putea lua privirea de la dezordinea din jur, instrumente de cusut, şosete, scrisori, lână pentru tricotat, reviste, ceară de sigiliu, fotografii, un pulover… Era insuportabil!

Poirot se ridică, traversă camera şi, cu mişcări rapide şi sigure, începu să bage toate acele obiecte înapoi în sertare.

Puloverul, şosetele, lâna. Apoi, în altul, ceara de sigiliu, scrisorile, fotografiile.

Sunetul strident al telefonului îl făcu să sară brusc. Ridică receptorul şi răspunse:

— Alo! Alo! Alo!

De la capătul celălalt al firului se auzi vocea încreză-toare a comisarului Spence:

— Ah, chiar pe dumneavoastră vă căutam, domnule Poirot. M-aţi tot bătut la cap cum că nu era aia fotografia, îi reproşa comisarul cu indulgenţă. Avem probe noi… Fata de la poşta din Broadhinny… Tocmai a adus-o maiorul Summerhayes. Se pare că era chiar vizavi de Laburnums în noaptea crimei şi a văzut o femeie intrând, puţin după ora opt şi jumătate şi înainte de nouă. Şi nu era Deirdre Henderson, era o doamnă blondă. Asta ne aduce iar de unde începusem – e fie Eve Carpenter, fie Shelagh Rendell. Acum întrebarea este: care din ele?

Poirot vru să spună ceva, dar renunţă. Aşează cu grijă receptorul la loc în furcă şi rămase în picioare privind în gol. După câteva minute telefonul sună din nou.

— Alo! Alo! Alo!

— Pot să vorbesc cu domnul Poirot, vă rog?

— La telefon.

— Mă gândeam eu. Sunt Maude Williams. Ne vedem la poştă într-un sfert de oră?

— Voi fi acolo.

Ezită puţin dacă să-şi mai schimbe pantofii sau nu; îl cam dureau picioarele, ce-i drept, dar mai rezista şi oricum nu avea timp pentru asta. Îşi luă repede pălăria şi ieşi. Pe drum fu salutat de unul dintre oamenii lui Spence care tocmai ieşea din locuinţa familiei Upward.

— Neaţa, domnule Poirot.

Detectivul răspunse ceremonios ca de obicei şi nu putu să nu remarce entuziasmul sergentului Fletcher.

— Comisarul m-a trimis aici să mai fac o verificare amănunţită, ştiţi dumneavoastră, poate ne-a scăpat vreun detaliu. Am cercetat biroul şi prima dată, dar lui Spence i-a venit ideea că poate există un sertar secret – cred că a citit poveşti cu spioni de curând! Da' n-am găsit nici un sertar secret. Dup-aia m-am uitat prin cărţi, oamenii mai ascund scrisori într-o carte pe care-o citesc. Mai ştii?

— Şi aţi găsit ceva?

— Nu o scrisoare sau ceva de genu' ăsta, dar am găsit totuşi o chestie interesantă, sau cel puţin aşa mi se pare mie. Uitaţi-vă.

Sergentul despături dintr-o bucată de ziar o carte veche şi uzată.

— Era pe unul dintre rafturile bibliotecii. E o carte publicată demult, dar ia priviţi aici! Deschise şi-i arătă lui Poirot prima pagină pe care se putea desluşi clar, scris în peniţă, numele Evelyn Hope. Nu e interesant? Ăsta e numele, dacă vă mai amintiţi…

— Pe care şi 1-a luat Eva Kane când a părăsit Anglia, completă Poirot. Îmi amintesc, desigur.

— Se pare că atunci când doamna Mcginty a văzut una dintre acele fotografii aici în Broadhinny, era Upward a noastră. Lucrurile se cam complică, aşa-i?

— Cu siguranţă. Vă asigur că atunci când vă veţi întoarce la comisarul Spence cu fotografia aceasta îşi va smulge părul din cap!

— Sper să nu fie chiar atât de rău.

Detectivul nu mai răspunse, ci îşi continuă drumul în josul dealului. Refuză să mai analizeze situaţia, pentru că nimic nu părea să mai capete vreun sens.

Intră în poştă. Maude era deja acolo şi se uita la nişte modele de tricotat. Nu îşi adresară nici un cuvânt. Detectivul se duse direct la tejgheaua cu timbre şi cumpără câteva, dar nu înainte ca Maude să le plătească pe-ale ei şi să iasă. Doamna Sweetiman părea preocupată şi nu avea chef de vorbă, aşa că Poirot părăsi şi el poşta destul de repede. O prinse din urmă pe Maude şi merse alături de ea.

Vânzătoarea îi zări pe geam şi bombăni ca pentru ea, plină de dispreţ:

— Străinii ăştia, toţi sunt la fel! Poate să-i fie bunic…

II

— Eh bien, aveţi să-mi spuneţi ceva?

— Nu ştiu dacă e important. A încercat cineva să intre pe fereastră în camera doamnei Wetherby.

— Când?

— În dimineaţa asta. Ea ieşise şi fata scosese câinele la plimbare. Înţepatul ăla era închis în biroul lui, ca de obicei. Eu trebăluiam prin bucătărie, în partea cealaltă a casei, dar m-am gândit că e o ocazie bună să… Înţelegeţi?

Poirot o aprobă cu o mişcare a capului.

— Aşa că m-am dus sus în dormitorul Acriturii Sale. Era o scară sprijinită de perete şi un bărbat umbla la ivărul ferestrei. Trebuie să vă spun că de la crima aia totul e blocat şi zăbrelit, nu mai are pe unde să intre nici un pic de aer curat. Când m-a văzut, bărbatul a fugit repede. Scara era a grădinarului care tăiase iedera în spatele casei şi se dusese după aia să ia o gustare.

— Cine era bărbatul respectiv? Îl puteţi descrie?

— N-am putut să-i vad faţa foarte bine pentru că bătea soarele. Până să ajung eu la fereastră, el coborâse şi o luase la fugă.

— Sunteţi sigură că era un bărbat? Maude căzu puţin pe gânduri:

— Era îmbrăcat ca un bărbat şi avea o pălărie veche de postav… Dar ar G putut să fie şi femeie, da.

— Interesant, foarte interesant, se entuziasma Poirot. Nimic altceva?

— Încă nu. Ce de vechituri poate să ţină femeia aia! Cred că e cam ţicnită. Azi-dimineaţă a intrat fără s-o aud şi a-nceput să ţipe la mine că-mi bag nasul peste tot. Data viitoare o strâng de gât! Şi-o cere singură!

— Evelyn Hope… Murmură Poirot.

— Cum?

Maude se întoarse brusc către el.

— Cunoaşteţi acest nume?

— Da… E numele pe care şi 1-a luat Eva şi nu mai ştiu cum când a plecat în Australia. A scris în ziar, în Sunday Cornet

— În Sunday Cornet se scriu multe, dar nu s-a menţionat asta niciodată. Poliţia a găsit acest nume scris pe o carte în casa doamnei Upward.

— Atunci ea a fost! Exclamă Maude. Şi n-a murit acolo… Michael a avut dreptate.

— Michael?

Fata schimbă brusc subiectul:

— Nu mai pot să stau, se face prea târziu şi trebuie să servesc prânzul. L-am pus eu în cuptor, dar o să se usuce de tot.

Nici nu-şi termină bine fraza şi o luă la fugă, lăsându-1 în urmă pe Poirot privind-o nedumerit.

Lipită cu nasul de geam, doamna Sweetiman urmărise întreaga scenă şi se întreba dacă nu cumva străinul ăla bătrân făcuse vreo propunere indecentă…

III.

Înapoi la Long Meadows, Poirot se descălţă în sfârşit de pantofii cei incomozi şi-şi puse nişte papuci de casă. Nu erau tocmai chic, nu destul de comme il faut1 pentru gusturile lui, dar se simţea bine în ei.

Se aşeză din nou pe scaun şi-şi reluă reflecţiile. Deja apăruseră elemente noi la care trebuia să se gândească. Mai lipsea foarte puţin şi desenul pânzei avea să se dezvăluie…

Maureen cu paharul în mână, apropiindu-se visătoare… Doamna Oliver relatând seara petrecută la teatru. Cecil? Michael? Era aproape sigur că menţionase un Michael, Eva Kane, guvernantă la familia Craig…

Evelyn Hope…

Sigur că da! Evelyn Hope!

Capitolul 23

I.

Eve Carpenter veni în casa familiei Summerhayes fără a se formaliza, aşa cum de altfel venea oricine. Îl căuta pe Hercule Poirot şi, când îl găsi, intră direct în subiect:

— Fiţi atent! Sunteţi detectiv şi se presupune că unul bun. În regulă, vă angajez.

— Dar poate că nu sunt disponibil. Mon Dieu, nu sunt un taximetrist.

— Sunteţi detectiv particular, iar detectivii particulari sunt plătiţi, nu?

— Aşa e regula, da.

— Ei, asta ziceam şi eu. Vă plătesc, vă plătesc foarte bine.

— Pentru ce anume? Ce-aţi dori să fac?

— Să mă apăraţi de poliţie. Au înnebunit, cred că eu am ucis-o pe doamna Upward şi-mi pun tot felul de întrebări, scotocesc peste tot. Nu-mi place, mă scoate din minţi.

Poirot o privi atent. Ceva din ce spunea era adevărat. Părea cu mult mai bătrână decât la prima lor întâlnire de acum câteva săptămâni. Cearcănele erau dovada nopţilor albe şi parcă brusc îi apăruseră riduri în colţul gurii. Mâna începu să-i tremure când încercă să-şi aprindă o ţigară.

— Trebuie să-i opriţi, ordonă ea, trebuie.

— Madame, ce pot eu să fac?

— Ţineţi-i la distanţă, nu ştiu, orice. Fir-ar să fie! Dacă Guy ar fi un adevărat bărbat, ar opri toate astea, nu i-ar lăsa să mă persecute.

— Şi? Nu face nimic?

— Nu i-am spus încă. El doar se mulţumeşte să asigure poliţia, în felul lui încrezut, că vor avea parte de tot sprijinul. Pentru el totul e în regulă. În noaptea aia a fost la o nenorocită de întâlnire politică.

— Şi dumneavoastră?

— Am stat acasă pur şi simplu. De fapt, am ascultat radioul.

— Dar dacă puteţi dovedi asta…

— Cum să dovedesc? Am oferit familiei Croft o sumă fabuloasă numai să spună că m-au văzut, dar porcii naibii m-au refuzat.

— A fost o mişcare cât se poate de neînţeleaptă din partea dumneavoastră.

— Nu văd de ce, aşa s-ar fi aranjat treaba.

— Pentru că probabil i-aţi convins pe servitorii dumneavoastră că într-adevăr aţi comis crima.

— Păi… Oricum l-am plătit pe Croft…

— Pentru ce?
— Pentru nimic.
— Vă reamintesc că dumneavoastră sunteţi cea care mi-a cerut ajutorul.
— Ah, nu era nimic important. Dar Croft a preluat mesajul de la ea.
— De la doamna Upward?
— Da. Mă ruga să mă duc s-o văd în seara aceea.
— Şi ziceţi că nu v-aţi dus?
— De ce s-o fi făcut? Bătrână nenorocită şi plictisitoare! De ce să mă duc s-o ţin de mână? Nu mi-a trecut nici o secundă prin cap să mă duc.
— Când aţi primit mesajul?
— Când eram plecată, nu ştiu exact ora, cândva între cinci şi şase cred. Croft a vorbit cu ea.
— Şi i-aţi dat bani ca să uite de convorbirea respectivă. De ce?
— Nu fiţi stupid. N-am vrut să fiu amestecată în nici un fel.
— Iar apoi i-aţi promis bani ca să vă ofere un alibi? Ce credeţi că au gândit el şi soţia lui?
— Cui îi pasă ce-au gândit ei?
— Unor juraţi, de exemplu, răspunse Poirot pe un ton grav.
Femeia se bloca şi se holbă la el.
— Doar nu vorbiţi serios?
— Vorbesc foarte serios.
— I-ar lua în seamă pe nişte servitori, şi pe mine, nu? „Ce mojicie crasă şi câtă stupizenie! Se gândi Poirot.…
Să şi-i facă duşmani tocmai pe cei care ar fi putut-o ajuta! Şi nici nu vede măcar greşeala propriului raţionament. Nu vede.”
Ce ochi albaştri minunaţi!
— De ce nu purtaţi ochelari, madame? Întrebă Poirot cu o voce scăzută. Aveţi nevoie de ei.
— Poftim? Ah, îi mai port uneori. Purtam când eram mică.
— Purtaţi de asemenea şi aparat dentar pe vremea aceea…

— Da, exact, răspunse Eve foarte uimită. Dar de ce toate astea?

— Răţuşca cea urâtă se transformă în lebădă…

— Eram foarte urâtă, clar.

— Aşa credea mama dumneavoastră?

— Nu mi-o amintesc pe mama, veni replica destul de tăios. Despre ce dracu' vorbim noi acum? Acceptaţi slujba sau nu?

— Regret, dar nu pot.

— De ce nu?

— Pentru că-1 reprezint pe James Bentley.

— James Bentley? Ah, vă referiţi la idiotul ăla care-a omorât-o pe servitoare. Ce treabă are el în povestea asta cu Upward?

— Poate că niciuna.

— Păi atunci! E vorba de bani? Cât?

— Aceasta este greşeala dumneavoastră, madame. Căutaţi întotdeauna un preţ. Aveţi bani şi consideraţi că numai banii contează.

— Nu i-am avut mereu…

— Nu, sunt convins. Asta explică multe şi scuză anumite lucruri…

II.

Eve Carpenter plecă la fel cum venise, poticnindu-se puţin orbită de lumina soarelui.

— Evelyn Hope… Îşi spuse el încet.

Aşadar doamna Upward le sunase pe Deirdre Henderson şi pe Eve Carpenter. Poate că mai sunase pe cineva, poate…

Nu-şi putu duce la capăt ideea pentru că Maureen se năpusti în cameră.

— Foarfecă! Îmi cer scuze că întârzii cu prânzul… Aveam trei şi acum nu mai găsesc niciuna.

Se repezi din nou la birou şi repetă operaţiunea de scotocire cu care Poirot deja se obişnuise. De data aceasta, victoria veni mai curând şi Maureen ieşi bucuroasă.

Cu un gest mecanic, detectivul puse iar lucrurile la locul lor. Ceară de sigiliu, carneţele, un coşuleţ de lucru,

fotografii…

Fotografii…

Rămase în picioare cu privirea aţintită asupra uneia dintre fotografii.

Paşii grăbiţi ai gazdei se auziră din nou. Poirot aruncă repede poza pe canapea, o acoperi cu o pernă şi se aşeză exact în clipa în care Maureen intră iar.

— Unde naiba am pus strecurătoarea aia cu spanac?

— Poftiţi, madame, i-o oferi el galant.

— Deci aici o lăsasem. Toate merg prost azi… Dar de ce naiba staţi acolo? Chiar şi aşa pe pernă, e cel mai incomod loc, canapeaua aia are toate arcurile rupte.

— Ştiu, madame. Dar… Admiram tabloul acela de pe perete.

Maureen îşi întoarse privirea către pictura în ulei care înfăţişa un ofiţer de marină cu un telescop.

— Da, e bună. Aproape singurul obiect bun din toată casa. Suntem aproape convinşi că este un Gainsborough. Totuşi Johnnie nu vrea să-1 vândă. E al unui stră-stră-stră-bunic al lui care s-a scufundat cu vasul ăsta sau a făcut ceva foarte măreţ, nu mai ştiu. Johnnie e extrem de mândru de asta.

— Da, are şi de ce să fie mândru soţul dumneavoastră.

III.

Era ora trei când Poirot ajunse la casa doctorului Rendell.

Mâncase tocană de iepure cu spanac şi nişte cartofi tari, iar la desert o budincă destul de ciudată, dar de data asta nearsă. Fusese nevoit să bea şi „cafeaua”, iar acum nu se simţea bine deloc.

Fu întâmpinat de doamna Scott pe care o rugă s-o anunţe pe stăpână de sosirea lui.

Doamna Rendell era în salon cu radioul pornit şi sări brusc în picioare când îl auzi, confirmându-i astfel detec-tivului prima impresie: mereu în gardă, înspăimântată din cauza lui sau din cauza a ceea ce reprezenta el. Părea mult mai palidă şi trasă la faţă.

— Aş dori să vă pun o întrebare, madame.

— O întrebare? Ah, da?
— Doamna Upward v-a telefonat în ziua morţii ei? Shelagh se bloca şi putu doar să dea din cap că da.
— La ce oră?
— Doamna Scott a preluat mesajul. Era în jur de ora şase, cred.
— Şi care era mesajul? Să vă duceţi acolo în seara aceea?
— Da. A zis că Robin şi doamna Oliver se duceau la Kilchester şi că ea rămânea singură, pentru că Janet avea liber. Mă invita să-i ţin companie.
— A menţionat cumva şi o oră anume?
— Nouă, nouă şi ceva.
— Şi v-aţi dus?
— Am vrut, chiar am vrut. Dar nu mai ştiu cum a fost, am adormit foarte repede după cină. M-am trezit abia după zece şi m-am gândit că era mult prea târziu să mă mai duc
— Nu aţi spus poliţiei despre acest telefon? Femeia făcu ochii mari şi-1 privi inocentă.
— Ar fi trebuit? Din moment ce nu m-am dus, am crezut că nu contează. M-am simţit şi puţin vinovată, poate dacă m-aş fi dus ea ar mai fi trăit azi. O, Doamne, sper să nu fie aşa! Se alarmă ea brusc.
— Nu chiar.
Poirot făcu o pauză, apoi o întrebă direct: -De ce vă temeţi,madame?
— Să mă tem? Se apără ea ţinându-şi respiraţia. Nu mă tem.
— Ba da.
— Ce prostie! De ce… De ce să mă tem?
— M-am gândit că poate vă e frică de mine, răspunse detectivul după câteva momente de tăcere.
Doamna Rendell nu mai zise nimic. Dar ochii ei spuneau multe.
Capitolul 24
I
— Uite-aşa ajungem la balamuc, zise Spence cu năduf.

— Nu e chiar atât de rău, încercă să-l liniştească Poirot.

— Păi orice informaţie care apare nu face decât să complice şi mai mult lucrurile. Acum îmi spuneţi că doamna Upward a sunat trei femei şi le-a chemat la ea în seara aceea. De ce trei? Nu ştia care dintre ele era Lily Gamboll? Sau nu mai e vorba deloc despre Lily Gamboll? Să luăm cartea cu numele lui Evelyn Hope pe ea, care sugerează, nu-i aşa, că doamna Upward şi Eva Kane au fost una şi-aceeaşi persoană.

— Ceea ce se potriveşte perfect cu ce şi-a amintit James Bentley că i-ar fi povestit doamna Mcginty.

— Credeam că n-a fost atât de sigur.

— Nici n-a fost, băiatului ăstuia i-ar fi imposibil să fie sigur de ceva. N-o asculta prea atent pe bătrână. Cu toate acestea, dacă James Bentley a avut impresia că femeia i-a vorbit despre doamna Upward, ar putea să fie adevărat. Uneori impresiile nu ne înşală.

— Cea mai recentă informaţie pe care o deţinem din Australia – şi apropo, în Australia a fost plecată, nu în America – e aceea că „doamna Hope” în cauză a murit acolo acum douăzeci de ani.

— Mi s-a mai spus asta.

— Mereu le ştiţi pe toate, nu-i aşa, domnule Poirot?

— Pe de o parte, continuă detectivul fără să ia în seamă înţepătura, o avem pe doamna Hope decedată în Australia, iar pe de altă parte, ce avem?

— Pe de altă parte, o avem pe doamna Upward, văduva unui fabricant bogat din nord, cu care a trăit pe lângă Leeds şi cu care a avut un copil. La scurt timp după naşterea fiului, soţul a murit. Cum băiatul părea să fie tuberculos, cei doi au stat mai mult prin străinătate pentru tratamente.

— Şi când începe de fapt această saga?

— La patru ani după plecarea Evei Kane din Anglia. Upward şi-a cunoscut soţia în străinătate şi a adus-o acasă după căsătorie.

— Prin urmare, doamna Upward putea, fi Eva Kane. Care era numele ei de fată?

— Hargraves, din câte ştiu. Dar ce contează?

— Contează. Eva Kane sau Evelyn Hope se poate să fi murit într-adevăr în Australia sau poate să-şi fi regizat moartea, să fi „renăscut” sub numele de Hargraves şi să fi avut norocul unei căsătorii de succes.

— Asta s-a întâmplat demult. Dar să presupunem că e adevărat, să presupunem că a păstrat o fotografie din tinereţe şi că doamna Mcginty a văzut-o, atunci singura concluzie logică este că ea a ucis-o.

— Ar fi posibil, nu? Robin avea emisiune la radio în seara aceea, doamna Rendell a mers la vilă, dar a spus că nu i-a răspuns nimeni, vă amintiţi, nu? Conform spuselor doamnei Sweetiman, Janet Groom i-a povestit la un moment dat că stăpâna ei nu e atât de neajutorată pe cât vrea să pară.

— Foarte bine pân-aici, Poirot Dar ce facem cu faptul că şi ea a fost ucisă după recunoaşterea fotografiei? Acum vreţi să spuneţi că cele două crime n-au legătură una cu alta?

— Ah, nu, nu spun asta, au legătură, bineînţeles.

— Mă dau bătut.

— Evelyn Hope: ea e cheia.

— Evelyn Carpenter adică? Nu Lily Gamboll, ci fiica Evei Kane… Doar nu şi-a omorât propria mamă!

— Nu, categoric nu. Nu e vorba de matricid.

— Sunteţi diavolu'-n persoană! Veţi spune că Eva Kane, Lily Gamboll, Vera Blake şi Janice Courtland locuiesc toate în Broadhinny! Toate cele patru suspecte!

— Sunt mai mult de patru suspecţi. Eva Kane a fost guvernanta familiei Craig, să nu uităm.

— Şi ce-are a face?

— Unde există o guvernantă, există şi copii, sau măcar un copil. Ce s-a întâmplat cu copiii lui Craig?

— O fată şi-un băiat, dacă mi-aduc bine aminte. I-au luat nişte rude.

— Aşadar trebuie să luăm în calcul încă două persoane. Două persoane care au păstrat fotografia pentru al treilea dintr motivele pe care le-am menţionat data trecută: răzbunarea.

— Nu pot să cred.

— E de luat în seamă, oricum, oftă Poirot. Cred că ştiu adevărul, deşi mai e ceva care mă încurcă teribil.

— Mă bucur că există ceva care vă încurcă şi pe dumneavoastră, nu se putu abţine Spence.

— Vă rog să-mi confirmaţi un lucru, mon cher Spence. Eva Kane a plecat din ţară după execuţia lui Craig, nu-i aşa?

— Corect.

— Şi era însărcinată pe vremea aceea.

— La fel de corect.

— Bon Dieu, cât de prost am putut să fiu! Totul e foarte simplu!

Replica aceasta fu cât pe ce să ducă la o a treia moarte - moartea lui Hercule Poirot, ucis de comisarul Spence în secţia de poliţie din Kilchester!

II

— Aş dori să discut personal cu doamna Oliver, spuse Poirot la telefon.

O asemenea cerinţă nu era uşor de îndeplinit. Doamna Oliver lucra şi nu voia să fie deranjată. Poirot însă nu ţinu cont de nici un refuz şi insistă până auzi vocea scriitoarei, gâfâită şi enervată.

— Ei, ce e? Trebuia să mă sunaţi chiar acum? Aveam cea mai grozavă idee despre o crimă într-un magazin de pânzeturi, ştiţi, unul din alea de pe vremuri în care găseai combinezoane şi veste caraghioase cu mânecă lungă.

— Nu, nu ştiu. Şi oricum ce am să vă comunic acum este mult mai important.

— Nu poate fi mai important, adică nu şi pentru mine. Dacă nu-mi notez ideea imediat, o s-o pierd.

Poirot nu dădu atenţie împotrivirii ei. Îi puse întrebări precise la care doamna Oliver răspunse însă uşor cam vag.

— Da, da, exact, un mic teatru, nu-mi amintesc cum se numea… Unul dintre ei era Cecil nu-mai-ştiu cum, iar celălalt cu care-am stat de vorbă era Michael.

— Minunat. Asta e tot ce aveam nevoie să aflu.

— Dar de ce Cecil şi Michael?

— Întoarceţi-vă la combinezoane şi la veste cu mânecă lungă, madame.

— Nu înţeleg de ce nu-l arestaţi pe doctorul Rendell, eu aşa aş fi făcut dacă aş fi condus Scotland Yard-ul.

— Foarte probabil. Vă urez succes cu crima din maga-zinul de pânzeturi.

— Am pierdut ideea acum…

Poirot îşi ceru galant mii de scuze, puse receptorul în furcă, apoi se întoarse zâmbind la Spence.

— Vom merge acum, sau cel puţin eu voi merge să mă întâlnesc cu un tânăr actor al cărui nume de botez e Michael şi care joacă roluri minore la teatrul din Cullenquay. Mă rog să fie acel Michael care trebuie…

— Dar de ce Dumnezeu…

Detectivul opri cu un gest avalanşa de întrebări şi comentarii care părea să urmeze din partea comisarului.

— Aveţi cunoştinţă, cher ami, ce este acela un secret de Polichinelle?

— Acum îmi ţineţi o lecţie de franceză?

— Un secret de Polichinelle este un secret pe care-l poate afla toată lumea. De-aceea, cei care nu-l ştiu nici nu aud vreodată despre el deoarece, din moment ce se presupune că-l ştii, nu ţi-l mai spune nimeni.

— Nu-nţeleg cum de mai rezist fără să vă strâng de gât!

Capitolul 25

Investigaţia luase sfârşit, se dăduse verdictul de crimă.

La invitaţia lui Hercule Poirot, toţi cei care luaseră parte la cercetări fură invitaţi la Long Meadows.

După câteva ore de muncă asiduă, detectivul reuşise să dea un aspect cât de cât ordonat salonului. Aranjase scaunele în semicerc şi dăduse afară – nu fără greutate – câinii

lui Maureen. Poirot, conferenţiarul autopropus, îşi ocupase poziţia în faţa invitaţilor şi îşi începu discursul dregându-şi uşor glasul:

— Messieurs et Mesdames…

Făcu o pauză. Ce urmă surprinse pe toată lumea şi păru de-a dreptul burlesc.

Doamna Mcginty a murit. Cum a murit?

În genunchi, aşa ca mine.

Doamna Mcginty a murit. Cum a murit?

Cu mâna întinsă, aşa ca mine.

Doamna Mcginty a murit. Cum a murit?

Aşa…

Văzând mirarea de pe chipurile lor, Poirot continuă:

— Nu, nu sunt nebun. Vă reamintesc doar un joc din copilărie, pe care poate unii dintre dumneavoastră l-aţi jucat. Doamna Upward cu siguranţă a făcut-o. Când mi-a recitat poezioara, a schimbat însă ceva: „Doamna Mcginty a murit. Cum a murit? Riscându-şi gâtul, aşa ca mine”, şi aşa s-a întâmplat. Ca şi doamna Mcginty, doamna Upward a murit…

Pentru atingerea scopului nostru trebuie să ne întoarcem la doamna Mcginty, cea care freca în genunchi podelele altor case, cea care a fost ucisă, şi la James Bentley, bărbatul care a fost arestat, judecat şi condamnat. Din anumite motive şi în ciuda probelor puternice, comisarul Spence, poliţistul care s-a ocupat de caz, nu a fost convins de vinovăţia lui Bentley. Am fost de acord cu el. Am venit aici pentru a răspunde la întrebarea: „Cum a murit doamna Mcginty şi mai ales de ce a murit doamna Mcginty?”

Nu vă voi plicitisi cu istorii lungi şi complicate. Vă voi spune însă că o simplă călimară cu cerneală mi-a oferit un indiciu important. În Sunday Cornet, pe care doamna Mcginty 1-a citit chiar în duminica dinaintea morţii, au fost publicate patru fotografii. Aţi aflat între timp totul despre ele, aşa că nu adaug decât că doamna Mcginty a recunoscut

o fotografie pe care o mai văzuse într-una dintre casele în care muncea cu ziua.

I-a vorbit lui James Bentley despre descoperirea făcută, însă acesta nu i-a dat nici o importanţă la vremea respectivă – de fapt, el în general n-o prea asculta pe bătrână. Bentley a rămas totuşi cu impresia că era vorba despre o poză găsită în casa doamnei Upward şi că, atunci când gazda lui s-a referit la o femeie care n-ar mai avea motive să fie mândră dacă s-ar afla adevărul, a făcut aluzie la aceeaşi doamnă Upward. Nu ne putem baza foarte mult pe amintirile acuzatului, dar bătrâna a folosit cu siguranţă cuvântul „mândrie” şi ştim cu toţii că doamna Upward a fost o persoană mândră şi autoritară.

După cum vă amintiţi – unii dintre dumneavoastră aţi fost prezenţi, alţii poate aţi auzit – am arătat acele patru fotografii în reşedinţa Laburnums. A fost suficient să surprind licărirea din ochii gazdei şi expresia de pe chipul ei, că am înţeles. Am insistat până când a recunoscut că văzuse una dintre fotografii, dar „nu-şi mai amintea unde anume”. Întrebată la care fotografie se referea, doamna Upward a indicat-o pe Lily Gamboll. Dar daţi-mi voie să vă spun că nu acela era adevărul. Din anumite motive a vrut să păstreze secretul şi să mă inducă în eroare.

O singură persoană însă nu a fost indusă în eroare în seara aceea, şi anume criminalul. O singură persoană ştia ce fotografie recunoscuse doamna Upward. Şi ca să dăm cărţile pe faţă, era vorba despre fotografia Evei Kane - posibilă complice în celebrul caz de crimă Craig.

A doua seară, doamna Upward a fost omorâtă, din acelaşi motiv pentru care cu luni în urmă a fost ucisă şi doamna Mcginty.

Înainte de a se întâmpla asta, trei femei primiseră un telefon: doamna Carpenter, doamna Rendell şi domnişoara Henderson. Toate erau rugate să vină s-o vadă în seara aceea. Menajera era liberă, fiul şi doamna Oliver erau

plecaţi la Cullenquay, era aşadar evident că doamna Upward dorea să aibă o discuţie cu fiecare dintre ele.

Acum, de ce trei femei? Ştia oare doamna Upward cu certitudine unde văzuse fotografia Evei Kane sau chiar nu-şi mai amintea exact? Să fi avut cele trei femei ceva în comun? Din câte se pare, nimic, în afară de vârsta, toate având în jur de treizeci de ani.

Aţi citit poate articolul din Sunday Cornet şi aţi observat portretul plin de sensibilitate pe care i l-au creionat fiicei Evei Kane. Ei bine, femeile chemate de doamna Upward au toate vârsta acelei fete.

Reiese aşadar că în Broadhinny locuia o tânără drăguţă, fiica celebrului criminal Craig şi a amantei lui, Eva Kane, şi reiese de asemenea că această tânără drăguţă ar fi fost capabilă de orice pentru a împiedica adevărul să iasă la lumină. Ar fi mers până acolo încât să comită două crime.

Când s-a găsit cadavrul doamnei Upward, pe măsuţă se aflau două ceşti de cafea, pe aceea a oaspetelui descoperindu-se urme vagi de ruj.

Să ne întoarcem acum la cele trei femei care au primit un telefon în seara crimei. Doamna Carpenter a afirmat că nu s-a dus la Laburnums. Doamna Rendell a vrut să se ducă, dar a adormit. Domnişoara Henderson s-a dus, dar în casă era întuneric şi nimeni n-a răspuns, aşa că s-a întors acasă.

Acestea sunt variantele celor trei femei, dar ceva nu se potriveşte totuşi. Pe lângă ceaşca de cafea cu urme de ruj, mai există declaraţia unei martore – Edna, fata de la poştă, este absolut convinsă că a văzut o doamnă blondă intrând în casă. Nu putem uita nici parfumul simţit în casă, un parfum scump şi exotic, ca acela pe care-1 foloseşte doamna Carpenter. Eva Carpenter izbucni:

— E o minciună, o minciună sfruntată! N-am fost eu! Eu nu m-am dus acolo niciodată, nici măcar prin apropiere. Guy, fă ceva cu toate minciunile astea!

Alb ca varul la faţă, Guy începu în stilul lui caracteristic:

— Daţi-mi voie să vă informez, domnule Poirot, că există o lege împotriva calomniei şi toţi aceşti oameni îmi sunt martori.

— E o calomnie să afirm că soţia dumneavoastră folo-seşte un anumit parfum şi un anumit ruj?

— E ridicol, ţipă Eve, absolut ridicol! Oricine putea să se dea cu parfumul ăla.

Detectivul îi prelua ideea:

— Mai oui, exact, oricine. A fost un lucru nu tocmai subtil din partea celui care a făcut-o, ba dimpotrivă, stân-gaci şi crud în acelaşi timp. Atât de stângaci, încât nu şi-a atins scopul. Dar în felul acesta mi-au venit nişte idei noi.

Parfum şi urme de ruj pe o ceaşcă. Ar fi fost atât de uşor pentru criminal să şteargă rujul sau, şi mai bine, să ia ambele ceşti şi să le spele. De ce nu a făcut asta? Nu mai era nimeni în casă în momentul acela. Şi-atunci, repet, de ce nu a făcut-o? Răspunsul este evident: pentru a se crea impresia că a fost o femeie. M-am gândit îndelung la telefoanele din seara aceea. Niciuna dintre femeile sunate nu a vorbit personal cu doamna Upward. Sau poate nu doamna Upward a fost cea care a sunat, ci alt-cineva, cineva nerăbdător să implice o femeie, orice femeie. Din nou întreb: de ce? Şi răspunsul nu poate fi decât unul singur: nu o femeie a ucis-o pe doamna Upward, ci un bărbat.

Poirot îşi privi invitaţii. Toţi tăceau. Doar două persoane reacţionară.

— Acum cuvintele dumneavoastră au o noimă, rosti cu uşurare Eve Carpenter.

— Dar bineînţeles! Exclamă cu convingere doamna Oliver.

— Iată-mă aşadar ajuns în acest punct: un bărbat a omorât-o pe doamna Upward şi un bărbat a omorât-o pe doamna Mcginty. Cine anume? Motivul crimei trebuie să fi rămas acelaşi, fotografia. Dar cine avea fotografia respectivă? Aceasta este prima întrebare. Şi de ce-a fost păstrată?

Ei bine, poate că nu e atât de dificil. Să spunem că a fost ţinută atâta vreme din sentimentalism. După ce doamna Mcginty a fost eliminată, nu mai era necesar ca fotografia să fie distrusă. Dar după cea de-a doua crimă, lucrurile se schimbă – fotografia ar fi devenit în mod cert elemen-tul-cheie şi ar fi reprezentat un mare pericol. Veţi fi de acord cu mine că de data aceasta era imperios necesar să fie distrusă.

Toţi cei prezenţi dădură din cap în semn că erau de acord cu raţionamentul lui.

— Şi cu toate acestea, fotografia nu a fost distrusă. Nu, nu a fost distrusă. Şi ştiu asta pentru că am găsit-o în urmă cu câteva zile chiar în această casă, în biroul de pe peretele acela. Iat-o.

Scoase din buzunar poza ştearsă a unei fete cu trandafiri.

— Este Eva Kane. Iar pe spate e scris în peniţă – mai e nevoie să vă spun? – „Mama."

Privirea lui acuzatoare se opri asupra lui Maureen Summerhayes, care-şi dădu părul pe spate şi-1 privi la rândul ei cu aceiaşi ochi albaştri inocenţi dintotdeauna.

— Nu înţeleg, eu niciodată…

— Nu, doamnă Summerhayes, nu înţelegeţi. Nu pot fi decât două motive pentru care această fotografie a fost păstrata, chiar şi după comiterea celei de-a doua crime. Primul ar fi un sentimentalism naiv – nu ai nici un sentiment de vinovăţie şi atunci o ţii în continuare. Chiar dumneavoastră ne-aţi spus zilele trecute, la petrecerea familiei Carpenter, că sunteţi adoptată. Mă îndoiesc că aţi ştiut vreodată care a fost numele real al mamei dumnea-voastră. Dar altcineva ştia. Cineva pentru care familia înseamnă enorm, cineva care se agaţă de această casă veche doar din mândrie pentru strămoşii săi. Acel om mai degrabă ar muri decât să afle lumea sau copiii săi că Maureen Summerhayes este fiica criminalului Craig şi a Evei Kane. Ar muri, da, aşa am spus. Numai că asta n-ar

ajuta cu nimic, nu? Şi-n loc să moară el, acest bărbat este pregătit să ucidă.

Johnnie Summerhayes sări de pe locul lui. Vocea îi era însă caldă şi prietenoasă.

— Vorbiţi numai nerozii, nu? Vă cam place să vă imagi-naţi tot felul de teorii, pentru că asta sunt, teorii. Să spuneţi aşa ceva despre soţia mea… Deodată îşi pierdu controlul şi izbucni furios: Porc nenorocit!

Repeziciunea cu care traversă camera luă pe toată lumea prin surprindere. Poirot însă fu mai rapid şi se trase un pas un spate, lăsându-1 pe comisarul Spence să intervină.

— Hei, hei, maior Summerhayes, uşurel…

Johnnie se calmă la fel de brusc precum se înfuriase şi ridică din umeri.

— Îmi cer scuze. E chiar ridicol! La urma urmei, oricine poate strecura o fotografie într-un sertar.

— Exact, răspunse detectivul. Şi partea interesantă este că nu s-au găsit amprente pe această poză.

Făcu o pauză, apoi dădu aprobator din cap.

— Şi totuşi ar fi trebuit să existe. Dacă doamna Summerhayes ar fi păstrat fotografia, ar fi făcut-o cu inocenţa-i specifică şi-atunci i-ar fi găsit măcar amprentele.

— Cred c-aţi înnebunit! Exclamă Maureen. N-am văzut fotografia aia în viaţa mea – decât la doamna Upward.

— Din fericire pentru dumneavoastră ştiu că spuneţi adevărul. Fotografia a fost pusă în sertar cu câteva minute înainte ca eu s-o găsesc. De două ori în dimineaţa aceea conţinutul sertarelor a fost răsturnat şi de două ori am aşezat lucrurile la locul lor. Abia a doua oară a apărut poza Şi ştiu cine a strecurat-o între timp.

Tonul lui Poirot se schimbă şi, pentru toţi cei din jur, el nu mai era omuleţul ciudat cu o mustaţă caraghioasă şi părul vopsit, ci un vânător periculos aproape de prada lui.

— Crimele au fost comise de un bărbat, continuă el, şi au fost comise pentru cel mai banal motiv – banii. În casa doamnei Upward s-a descoperit o carte pe a cărei primă

pagină scria „Evelyn Hope”. Hope este numele pe care Eva Kane şi 1-a luat când a părăsit Anglia. Dacă Evelyn fusese numele ei real, atunci era foarte probabil să-şi fi numit fiica tot Evelyn. Dar Evelyn este însă şi un nume de băiat, nu numai de fată. De ce am crezut noi că Eva Kane a dat naştere unei fetiţe? În primul rând, pentru că aşa s-a scris în Sunday Cornet. Dar nici măcar acolo nu s-a spus asta atât de clar pe cât ne-am imaginat noi, articolul se referea doar la un interviu foarte romanţat luat Evei Kane înainte de plecarea ei din ţară, aşadar înainte de a fi născut, deci nimeni nu avea de unde să ştie sexul copilului. M-am lăsat păcălit de presă, care se ştie că aproape niciodată nu respectă cu stricteţe adevărul. Iată ce m-a indus în eroare: inexactitatea romantică a presei.

Evelyn Hope, fiul Evei Kane, s-a întors în Anglia. Destul de talentat, a atras atenţia unei femei foarte bogate care nu ştia nimic despre originile lui decât poveştile romantice pe care el însuşi i le spusese, printre care şi una deosebit de înduioşătoare despre o balerină moartă de tuberculoză la Paris.

Ea era o femeie singura care tocmai îşi pierduse unicul fiu, iar tânărul dramaturg i-a luat numele printr-un act judecătoresc.

Dar numele dumneavoastră adevărat este Evelyn Hope, nu-i aşa, domnule Upward?

Robin răbufni cu o voce stridentă:

— Bineînţeles că nu! Nu ştiu despre ce vorbiţi!

— Nu vă imaginaţi, sper, că mai puteţi nega. Sunt oameni care v-au cunoscut cu numele adevărat. Scrisul de pe carte este al dumneavoastră şi este acelaşi cu cel de pe fotografie. Doamna Mcginty a văzut fotografia respectivă în timp ce vă aranja lucrurile şi v-a vorbit despre ea de îndată ce a citit articolul din Sunday Cornet. Bătrâna a presupus că era vorba despre doamna Upward, neavând habar că aceasta nu era de fapt mama dumneavoastră. Dar ştiaţi că dezvă-luirea adevărului ar fi însemnat sfârşitul. Doamna

Upward avea nişte concepţii foarte stricte în legătură cu ereditatea şi nu ar fi tolerat nici o secundă fiul unei criminale în propria casă şi nici nu v-ar fi iertat minciunile.

Deci doamna Mcginty trebuia făcută să tacă cu orice preţ. I-aţi promis un cadou în schimbul discreţiei, aţi chemat-o a doua seară în drum spre radio şi aţi ucis-o. Chiar aşa…

Cu o mişcare bruscă Poirot puse mâna pe zdrobitorul de zahăr de pe raft şi-1 învârti de mai multe ori, ca şi cum ar fi vrut să-1 arunce în capul lui Robin. Gestul lui ameninţător îi făcu pe mai mulţi să ţipe.

— Nu… Nu! Răcni tânărul îngrozit. A fost un accident, jur c-a fost un accident N-am vrut s-o omor, mi-am pierdut minţile, jur!

— Aţi spălat sângele şi aţi pus zdrobitorul înapoi unde l-aţi găsit. Din păcate pentru dumneavoastră, există metode noi prin care se depistează urmele de sânge şi amprentele.

— Crededeţi-mă… N-am vrut s-o omor… A fost o greşeală… Şi oricum, nu e vina mea, nu eu sunt responsabil… Am în sânge asta, nu mă pot abţine. Nu mă puteţi spânzura pentru ceva ce nu e din vina mea…

— Nu putem?! Bombăni Spence. Ia să vedem! Apoi cu o voce gravă, oficială: Vă avertizez, domnule Upward, că tot ce spuneţi…

Capitolul 26

— Chiar nu înţeleg, domnule Poirot, cum aţi ajuns să-1 suspectaţi pe Robin Upward.

Detectivul îşi privi audienţa cu un aer satisfăcut. Întotdeauna îi făceau plăcere explicaţiile.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama mai devreme. Indiciul, atât de simplu şi de clar, fusese fraza şoptită de doamna Summerhayes la petrecere: „Mie nu-mi place să fiu adoptată. Dumitale?” Acestea au fost cuvintele revelatoare şi ele nu puteau să însemne decât că doamna Upward nu era mama lui Robin.

De altfel, doamna Upward însăşi era bolnăvicios de atentă ca nimeni să nu afle adevărul. Auzise probabil foarte multe

comentarii răutăcioase despre tineri geniali care trăiau pe spinarea unor femei mai în vârstă. Foarte puţini ştiau adevărul, doar cei de la teatrul unde-1 întâlnise pentru prima dată pe Robin. Pentru că locuise atâta vreme în străinătate, ea nu avea prieteni intimi în ţară şi oricum hotărâse să se stabilească la Broadhinny, departe de Yorkshire, unde se născuse. Chiar şi atunci când se întâlnea cu vechi cunoscuţi, nu se destăinuia în legătură cu fiul ei.

De la început însă am remarcat ceva în reşedinţa de la Laburnums. Atitudinea lui Robin faţă de mama lui nu era aceea a unui copil răsfăţat, nici a unuia devotat. Era atitudinea protejatului faţă de protector. Apelativul cam straniu de madre avea ceva teatral în el. Pe de altă parte, doamna Upward, deşi ţinea la băiat, îl trata în mod inconştient ca pe un obiect care-i aparţinea necondiţionat şi pentru care plătise şi plătea în continuare.

Iată-1 aşadar pe Robin Upward aranjat pe viaţă şi susţinut în aventurile şi încercările sale de averea „mamei”. În această lume sigură şi plină de promisiuni intervine din nefericire doamna Mcginty care recunoaşte într-un sertar fotografia Evei Kane, mama naturală, dar crede că este însăşi doamna Upward în tinereţe. Deşi conştientă că o bârfă ca aceasta ar fi afectat-o serios pe o femeie atât de mândră ca doamna Upward, nu cred că bătrâna s-a gândit la şantaj în adevăratul sens al cuvântului, ci a sperat totuşi să primească un mic cadou în schimbul tăcerii.

Robin însă nu-şi poate asuma nici un risc. Fură zdrobitorul de zahăr – pe seama căruia avea să glumească mai târziu în jocul lui de-a crima – şi în seara următoare se opreşte la doamna Mcginty în drum spre radio. Ea îl invită în salonaş, nebănuind absolut nimic, iar el o ucide. Ca de altfel toată lumea din Broadhinny, ştia unde-şi ţinea economiile şi regizează un jaf ascunzând banii în afara casei. Bentley este suspectat şi arestat, iar Robin este în siguranţă.

Dar dintr-odată apar eu cu cele patru fotografii şi doamna Upward o recunoaşte în Eva Kane pe aşa-zisa balerină moartă de tuberculoză la Paris. Are nevoie de un răgaz ca să se lămurească, era vorba totuşi de o crimă. Ar fi putut oare Robin să…? Nu, aşa ceva nu-i cu putinţă.

Ce-ar fi făcut până la urmă nu ştim. Dar nici de data aceasta Robin nu-şi permite să rişte şi plănuieşte acea mise en scène. Plecarea la teatru în seara liberă a lui Janet, telefoanele, ceaşca de cafea mânjită cu rujul luat din geanta Evei Carpenter, parfumul… Totul a fost bine pus la punct. În timp ce doamna Oliver aştepta în maşină, Robin s-a întors de două ori în casă, crima nu i-a luat decât câteva secunde. Conform testamentului doamnei Upward, el moştenea o avere imensă şi n-ar fi fost suspectat vreodată din moment ce, evident, vinovata era una dintre cele trei femei care urmau să vină la vilă. Ceea ce de altfel s-a şi întâmplat.

Dar, ca oricare alt criminal, Robin a fost neatent şi mult prea încrezător în sine. Nu numai că exista în casă o carte cu numele lui real notat pe ea, dar a mai şi păstrat, din motive doar de el ştiute, fotografia fatală. Ar fi fost mult mai sigur pentru el s-o distrugă, dar s-a agăţat de ideea că ar putea-o folosi pentru a incrimina pe altcineva, dacă va fi nevoie.

S-a orientat probabil către doamna Summerhayes şi, ca urmare, s-a mutat la Long Meadows. La urma urmei, zdrobitorul de zahăr era al lui Maureen şi, mai mult, ea fusese adoptată. Robin a crezut că va fi foarte greu de demonstrat că Maureen Summerhayes nu este fiica Evei Kane.

Cu toate acestea, când Deirdre Henderson a recunoscut că a fost la locul crimei, tânărului i-a venit ideea să pună fotografia printre lucrurile acesteia. A încercat să intre pe geam în casa familiei Wetherby, folosindu-se de scara grădinarului. Nu ştia însă că doamna Wetherby, din cauza sensibilităţii excesive, ordonase ca toate ferestrele şi uşile să fie zăbrelite. Nereuşind, Robin s-a întors aici şi a aruncat

fotografia într-un sertar în care, spre ghinionul lui, eu tocmai aranjasem obiectele cu puţin timp în urmă.

Mi-a fost uşor să înţeleg în clipa aceea cine pusese în mod intenţionat poza aici, era aceeaşi persoană care bătea de zor la maşină deasupra.

Cum pe cartea găsită la vilă scria „Evelyn Hope”, în spatele acestui nume nu se puteau ascunde decât doamna Upward sau Robin Upward…

Din cauza acestui nume am fost indus în eroare. L-am legat mai întâi de doamna Carpenter, din moment ce prenumele ei era Eve. Dar Evelyn e nume şi de băiat, nu numai de fată.

Mi-am amintit conversaţia pe care mi-a relatat-o doamna Oliver dintre ea şi un tânăr actor de la teatrul din Cullenquay, şi la tânărul acela am apelat pentru a-mi confirma teoria că Robin nu era fiul doamnei Upward. Din felul în care vorbise cu prietena mea, mi-am dat seama că ştia adevărul. Sugestivă a fost de asemenea şi povestioara lui despre un alt tânăr pe care văduva bogată îl abandonase când a aflat c-o minţise în legătură cu familia lui.

Adevărul este că aş fi putut descoperi totul mult mai devreme. M-am lăsat înşelat de convingerea mea că persoana care m-a împins pe peronul gării din Kilchester era asasinul bătrânei Mcginty, iar dintre toţi, singurul care nu avea cum să fi fost în momentul acela în gară era Robin.

Johnnie Summerhayes chicoti:

— O fi fost vreo bătrână cu coş, ele împing mereu.

— În fond, Robin Upward era mult prea vanitos să-şi imagineze că ar trebui să se teamă de mine, din fericire pentru noi, cei mai mulţi criminali sunt caracterizaţi de un orgoliu nemăsurat.

— Vreţi să spuneţi, interveni doamna Oliver neîncrezătoare, că Robin şi-a omorât mama în timp ce eu îl aşteptam în maşină? Iar eu nu mi-am dat seama de nimic?! Dar n-ar fi avut timp suficient…

— Ah, ba da. Ideea oamenilor despre timp este de cele mai multe ori greşită. Gândiţi-vă de exemplu cât de repede se poate schimba decorul la teatru. Iar în cazul nostru, recuzita a fost minimă.

— Bună regizarea, rosti doamna Oliver aproape mecanic.

— Da, într-adevăr, a fost o crimă ca la teatru, minuţios pregătită.

— Iar eu am stat acolo, în maşină, fără să am nici cea mai vagă idee…

— Mă tem că intuiţia dumneavoastră feminină avea liber în ziua aceea… Nu se putu abţine Poirot.

Capitolul 27

— Nu mă întorc la Breather & Scuttle, spuse Maude Williams cu convingere, oricum sunt o firmă slabă.

— Dar care şi-au atins scopul.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta?

— De ce-aţi venit în acest colţ uitat de lume?

— Presupun că o să-mi spuneţi dumneavoastră, domnule Ştie-Tot.

— Am o vagă idee.

— Şi care ar fi aceasta?

Poirot se uită îndelung la părul lui Maude.

— Am fost foarte discret S-a presupus că femeia blondă care a intrat în casa doamnei Upward şi pe care a văzut-o Edna a fost Eve Carpenter, şi că ea a negat de frică. Din moment ce Robin Upward a fost demascat, prezenţa ei acolo nu ar fi avut o mai mare însemnătate decât a domnişoarei Henderson. Cu toate acestea, nu cred că ea di fost acolo. Cred că dumneavoastră, domnişoara Williams, sunteţi cea pe care a văzut-o Edna.

— De ce eu? Se răsti ea.

— De ce eraţi atât de interesată de Broadhinny? De ce, atunci când aţi venit aici, i-aţi cerut un autograf lui Robin Upward? Nu păreţi deloc genul. Ce ştiaţi despre familia Upward? Şi, în primul rând, de ce-aţi venit tocmai în cătunul ăsta uitat de lume? De unde ştiaţi că Eva Kane a

murit în Australia şi ce nume şi-a luat când a plecat din Anglia?

— Sunteţi foarte bun la presupuneri, nu? Ei bine, nu am nimic de ascuns.

Îşi deschise geanta şi, dintr-un carneţel uzat, scoase o tăietură din ziar îngălbenită de vreme. I-o arătă lui Poirot care nu fu absolut deloc surprins. Pe faţa ştearsă a Evei Kane scria: Mi-a omorât mama. Detectivul i-o înapoie.

— Aşa mă gândeam şi eu. Numele dumneavoastră adevărat este Craig?

Maude se mulţumi să aprobe printro mişcare a capului.

— Am fost crescută de nişte veri, foarte de treabă de altfel. Dar eram destul de mare când s-a întâmplat totul şi nu pot să uit. M-am gândit foarte mult la ea. Era o neno-rocită, copiii îşi dau seama. Tata, pe de altă parte, era foarte slab şi s-a lăsat prostit de ea Până la urmă, el a ajuns să plă-tească pentru ceva ce, sunt convinsă, ea săvârşise. Am vrut mereu să aflu ce s-a ales de femeia aia. Când am crescut, am angajat detectivi. I-au luat urma până-n Australia şi au aflat că acolo a şi murit, şi că avea un fiu, Evelyn Hope. Părea că povestea s-a încheiat. Apoi m-am împrietenit cu un tânăr actor care mi-a zis ceva despre un oarecare drama-turg Evelyn Hope care venea din Australia şi care acum îşi spunea Robin Upward. Am devenit foarte interesată, vă daţi seama Mi 1-a arătat cineva într-o seară şi era însoţit de mama lui, aşa că m-am gândit că, până la urmă, Eva Kane nu numai ca nu era moarta, dar se învârtea de colo-colo ca o regină sclifosită.

Mi-am luat o slujbă aici. Eram curioasă… Sau în fine, recunosc, am avut la un moment dat intenţia să mă răzbun cumva… Când aţi apărut dumneavoastră cu cazul lui James Bentley, am tras concluzia că doamna Upward o omorâse pe Mcginty. Eva Kane din nou în acţiune! Am aflat întâmplător de la Michael West că Robin şi scriitoarea aceea urmau să vină la teatru în Cullenquay şi m-am hotărât să mă duc în Broadhinny şi s-o înfrunt pe vechea mea cunoştinţă. Am

vrut să… De fapt nu ştiu exact ce am vrut. Vă spun totul acum… Am luat un pistol pe care îl aveam de pe vremea războiului… Voiam s-o sperii? Voiam mai mult de-atât? Sincer, nici eu nu ştiu…

Am ajuns acolo într-un final. Nu se auzea nici un zgo-mot din casă, uşa era descuiată, aşa că am intrat. Cum am găsit-o, ştiţi: moartă, cu faţa roşie, umflată. Tot ceea ce gândisem eu până în clipa aceea părea deja stupid şi melo-dramatic. Ştiam că de fapt n-aş fi fost niciodată în stare să ucid pe cineva… Dar mi-am dat seama că ar fi fost destul de ciudat să explic ce căutam în vilă. Era o noapte friguroasă şi purtam mănuşi, deci era imposibil să fi lăsat amprente şi nu mi-a trecut nici un moment prin cap că m-ar fi putut vedea cineva. Asta e tot.

Făcu o pauză, apoi întrebă brusc:

— Ce aveţi de gând să faceţi cu ce v-am spus?

— Nimic. Vă urez doar mult noroc în viaţă, atât.

Epilog.

Hercule Poirot şi Spence sărbătoreau la Vieille Grand'mère. În timp ce li se servea cafeaua, comisarul se lăsă pe spate şi scoase un oftat.

— Nu-i deloc rea mâncarea aici, confirmă el. Puţin cam franţuzită, dar la urma urmei, unde mai primeşti în ziua de azi o friptură cumsecade şi nişte cartofi prăjiţi?

— Aici mâncasem şi-n seara în care aţi venit la mine, adăugă Poirot uşor nostalgic.

— Ehe, a trecut ceva vreme de-atunci… Trebuie să recunosc, domnule, că v-aţi descurcat al naibii de bine! Noroc că tânărul ăla nu şi-a dat seama ce puţine probe aveam de fapt. Un avocat bun ne-ar fi făcut terci, dar el şi-a pierdut capu' şi-a zis tot. A dat totul în vileag şi s-a incriminat până-n gât. Bafta noastră!

— Nu a fost vorba numai de noroc, îl corectă Poirot. M-am jucat cu el. A crezut că am luat în serios dovezile împotriva doamnei Summerhayes, iar când a văzut că nu, n-a mai rezistat. Şi-n afară de asta, oricum e un laş. Am învârtit

zdrobitorul de zahăr, şi el chiar s-a gândit că vreau să-1 lovesc. Frica întotdeauna scoate adevărul la iveală.

— Bine că maiorul nu v-a făcut nimic! Rânji Spence. E foarte temperamental şi foarte iute din fire. M-am băgat între voi exact la timp. Ei, cum sunteţi, v-a iertat?

— Ah, da, am devenit buni prieteni. I-am dăruit doamnei Summerhayes o carte de bucate şi chiar am învăţat-o cum se face o omletă bună. Bon Dieu, câte am îndurat în casa aceea!

— Complicată toată treaba asta, reflectă comisarul, indiferent la amintirile „dramatice" ale lui Poirot. Adevărată vorba aia din bătrâni, că toată lumea are ceva de ascuns… Doamna Carpenter, de exemplu, s-a purtat ca o persoană vinovată, mereu îngrozită că va fi arestată… Şi toate astea pentru ce?

— Eh bien, pentru ce? Întrebă curios Poirot.

— Vechea poveste cu trecutul ruşinos… A fost dansa-toare de profesie şi normal c-a avut mulţi… Prieteni bărbaţi, ca să zic aşa. Nici pe departe văduvă de război cum zicea ea când s-a stabilit în Broadhinny, ci mai degrabă concu-bină. Dar asta nu se potrivea cu obrazul subţire al lui Guy Carpenter şi-atunci, a fost nevoită să-1 mintă. Faptul că noi începusem atunci să răscolim vieţile tuturor o scoatea din minţi pur şi simplu.

Spence sorbi o gură de cafea, apoi continuă cu un chicotit:

— Să luăm şi familia Wetherby – sinistră casă mai e şi aia, numai ură şi răutate găseşti acolo. Biata fată, nu e de mirare că e plină de frustrări. Şi ce se află dincolo de asta? Nimic monstruos: doar bani!

— Chiar aşa!

— Fata are bani, mulţi bani, moşteniţi de la o mătuşă. Normal că maică-sa o ţine legată de ea, nu cumva să se mărite; iar taică-său vitreg o urăşte pentru că ea e cu paralele şi plăteşte facturile. Am înţeles că el a fost un ratat toată viaţa, în concluzie, tatăl nu face nici cât o ceapă

degerată, iar cât despre doamna Wetherby… Otravă curată!

— Vă aprob categoric. Noroc că fata are bani, va fi mai uşor să-şi aranjeze căsătoria cu James Bentley.

Comisarul îl privi surprins.

— Să se mărite cu James Bentley?! Deirdre Henderson? Cine zice asta?

— Eu. Mă voi ocupa personal de problemă. Am suficient timp liber, poate chiar prea mult, aşa că mă voi strădui să sprijin acest mariaj. Bineînţeles, cei doi n-au aflat nimic despre asta deocamdată. Ei sunt atraşi unul de altul, dar dacă-i las de capul lor, nu se va-ntâmpla nimic. Aşa că Hercule Poirot trebuie să intervină. Veţi vedea!

— Nu vă deranjează deloc să vă amestecaţi în treburile altora, aşa-i? Râse Spence.

— Mon cher, nu-i foarte frumos ce-mi spuneţi.

— Ei bine, aici m-aţi avut, n-aş fi bănuit vreodată că tinerii ăştia… Oricum, James Bentley e un biet idiot.

— Categoric. Iar în momentul acesta, starea i s-a agravat pentru că nu va mai fi spânzurat.

— Ar trebui să vă mulţumească în genunchi.

— Mie nu, dumneavoastră mai degrabă, dar se pare că el nu gândeşte aşa.

— Pacostea naibii!

— Şi totuşi, două femei sunt pregătite să se apropie de el. Natura umană e imprevizibilă, ce pot să mai spun.

— Aş fi zis c-o să vreţi să-1 cuplaţi cu Maude Williams.

— Va hotărî singur, evident, dar sunt convins că va fi alegerea lui Deirdre Henderson. Maude are prea multă energie şi vitalitate, alături de ea s-ar retrage şi mai mult în carapacea lui.

— Nu pot să pricep de ce l-or vrea fetele astea.

— Inima îşi are logica ei de nepătruns.

— În fine, ideea e că veţi avea muncă grea în ce v-aţi propus. Mai întâi trebuie să-1 scoateţi pe el la lumină şi apoi

s-o eliberaţi pe fată de sub tirania mamei, şi sunt convins că doamna Henderson o să ţină de ea cu dinţii!

— Victoria e de partea celor care luptă.

Poirot îşi răsuci mustaţa şi sugeră să ia şi câte un coniac.

— N-am nimic împotrivă, aprobă Spence, iar detectivul comandă. Ah, ştiam eu că mai e ceva. Vă amintiţi de doctorul Rendell?

— Fireşte.

— Ei bine, când l-am verificat, am descoperit ceva ciudat. Se pare că atunci când i-a murit prima soţie, la Leeds, unde practica pe vremea aceea, poliţia a primit nişte scrisori anonime. Pe scurt, era acuzat că el ar fi otrăvit-o. E normal ca oamenii să bârfească, dar femeia fusese tratată de un alt doctor, cu reputaţie… Şi nu s-a mai putut face nimic să fie salvată. E adevărat, soţii Rendell îşi făcuseră înainte asigurare de viaţă unul în favoarea celuilalt. Dar mulţi obişnuiesc să facă asta, nu? N-am avut de ce să ne legăm, şi totuşi… Dumneavoastră ce credeţi?

Poirot îşi aminti aerul înfricoşat al doamnei Rendell, insistenţa ei în a sugera că nu crede nimic din scrisorile respective, convingerea că el se afla în Broadhinny pentru un cu totul alt motiv decât moartea doamnei Mcginty.

— Îmi imaginez că nu numai poliţia a primit astfel de anonime.

— I le-au trimis şi ei, asta vreţi să spuneţi?

— Aşa cred. Când am apărut în Broadhinny, a crezut că sunt pe urmele soţului ei şi că mă foloseam de un pretext. Da, de fapt şi el credea acelaşi lucru… Exact! Asta explică totul. Doctorul Rendell a fost cel care m-a împins pe peronul gării din Kilchester în seara aceea!

— Vă gândiţi c-ar vrea să scape şi de-a doua soţie la fel ca de prima?

— Sper că Shelagh va fi suficient de inteligentă încât să nu semneze o poliţă de asigurare în favoarea lui. Dar dacă doctorul crede că suntem cu ochii pe el, va fi prudent, cu siguranţă.

— Vom face tot ce ne stă în putinţă. II vom supraveghea îndeaproape şi vom avea grijă să afle asta.

Poirot ridică paharul cu coniac.

— În cinstea doamnei Oliver!

— Dar ce vă veni?

— Intuiţie feminină, zâmbi detectivul.

Amândoi tăcură câteva momente, apoi Spence fu cel care reluă discuţia:

— Robin Upward se va prezenta săptămâna viitoare la proces. Ştiţi, nu pot să nu mă-ntreb…

Poirot îl întrerupse stupefiat:

— Mon Dieu! Sper că nu vă îndoiţi de vinovăţia lui Robin! Spuneţi-mi că nu vreţi s-o luăm de la capăt!

— Doamne fereşte, nu. El chiar este criminalul, râse comisarul, are aerul ăla îngâmfat…

SFÂRŞIT